Lundbergs 2011

Innehåll

Kort om Lundbergs 2
Året i sammandrag 3
VD har ordet 4
Lundbergs genom tiderna 7
Lundbergs som investeringsföretag 8
Substansvärde 10
Kassaflödesrapport 11
Aktien 12

Dotterföretag och övriga större innehav

Fastighets AB L E Lundberg 14
Hufvudstaden 18
Holmen 20
Husqvarna 22
Industrivärden 23
Indutrade 24
Skanska 25
Sandvik 26
Handelsbanken 27

Årsredovisning 29

Förvaltningsberättelse 30
Definitioner 39
Koncernen
Finansiella rapporter 40
Noter 43
Moderbolaget
Finansiella rapporter 67
Noter 70
Förslag till vinstdisposition 76
Revisionsberättelse 77

Styrelse och revisorer 78
Ledande befattningshavare 80
Årsstämma och Rapporter 82
Adresser 83

Kort om Lundbergs

Lundbergs är ett investeringsföretag som, genom att vara aktiv och långsiktig ägare, förvaltar och utvecklar ett antal företag.

I portföljen av tillgångar finns det helägda fastighetsbolaget Fastighets AB L E Lundberg och de börsnoterade dotterföretagen Holmen och Hufvudstaden. Lundbergs har också betydande aktieinnehav i Handelsbanken, Husqvarna, Industrivärden, Indutrade, Sandvik och Skanska.

Lundbergs målsättning är att över tiden skapa avkastning, som med god marginal överstiger avkastningen på riskfria räntebärande placeringar.

Andel av Lundbergs marknadsvärderade tillgångar, 40 mdkr, per den 21 februari 2012

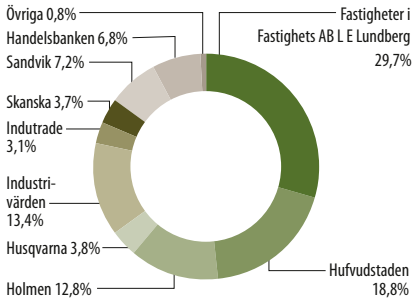

Lundbergsaktien

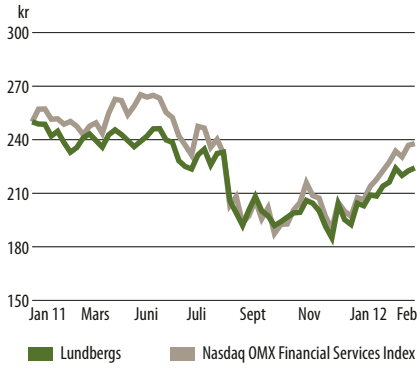

Substansvärde per aktie efter uppskjuten skatt

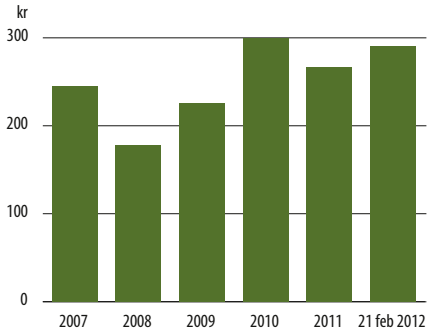

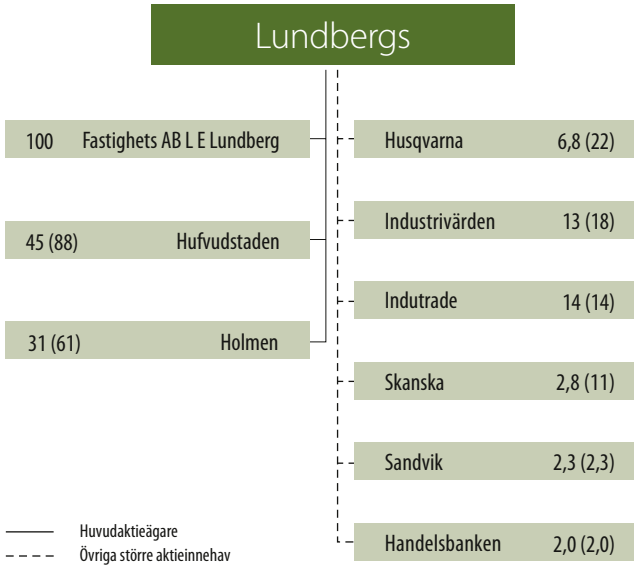

Siffror anger andel av kapital (röster) i procent per den 21 februari 2012.

Året i sammandrag

- Substansvärdet efter uppskjuten skatt uppgick den 31 december 2011 till 267 kronor per aktie (300).
- Koncernens nettoomsättning var 22 604 mnkr (21 171).
- Resultat efter finansiella poster blev 10 753 mnkr (5 521). Resultat efter finansiella poster exklusive nedskrivningar, reverseringar och orealiserade värdeförändringar uppgick till 5 914 mnkr (2 949).
- Koncernens resultat efter skatt blev 8 637 mnkr (3 941) varav minoritetens andel 3 521 mnkr (1 458).
- Resultat (exklusive minoritet) per aktie uppgick till 41:26 kronor (20:02).
- Fastighetsinvesteringarna i Fastighets AB L E Lundberg uppgick till drygt 800 mnkr.
- Börsnoterade aktier förvärvades för 2,9 mdkr.
- Skanska nytt portföljbolag.
- Aktieinnehavet i Cardo avyttrades för 4,7 mdkr med en reavinst om 2,5 mdkr.

Resultat och nyckeltal

	2011	2010
Substansvärde efter uppskjuten skatt, mdkr	**33,0**	37,2
Substansvärde per aktie efter uppskjuten skatt, kronor	**267**	300
Eget kapital per aktie hänförligt till moderbolagets aktieägare, kronor	**250**	245
Nettoomsättning, mnkr	**22 604**	21 171
Resultat efter skatt, mnkr	**8 637**	3 941
varav minoritetens andel, mnkr	**3 521**	1 458
Vinst per aktie exklusive minoritetens andel, kronor	**41:26**	20:02
Utdelning per aktie, kronor	**4:00**[1]	3:75
Skuldsättningsgrad	**0,26**	0,27
Soliditet, procent	**60**	60

1) Enligt styrelsens förslag.

VD har ordet

Efter konjunkturförbättringen under 2010 inleddes 2011 med god tillväxt och stor optimism i världen. Kärnkraftsolyckan i Japan under mars påverkade dock framtidsutsikterna negativt. Under senvåren och sommaren kom problemen med euron och de sydeuropeiska ländernas ekonomi i fokus.

Oron för att en europeisk bankkris skulle uppstå var stor. Detta ledde till finansieringsproblem för många banker och för flera västländer med stora statsskulder. Priset på pengar gick upp kraftigt och tillgänglig likviditet minskade. Den positiva bilden från början av 2011 förbyttes i en negativ stämning på världens finans- och kapitalmarknader. Samtidigt som problemen i Europa tilltog blev de finansiella marknaderna bekymrade över den ekonomiska utvecklingen i USA liksom för att Kina inte längre skulle fortsätta som draglok i världsekonomin.

Under sensommaren föll världens börser kraftigt, inte minst i Sverige där nedgången i slutet av september var 25 procent från årets början. Efter börsfallet var aktiemarknaden oerhört volatil under hösten innan den stabiliserades mot slutet av året.

Statistik från USA visade under andra halvåret tecken på en förbättring av ekonomin, vilket gjorde att recessionsoron successivt tonades ner. I Tyskland fortsatte den positiva utvecklingen och i Kina dämpades inflationen och därmed minskade risken för en kraftig inbromsning av ekonomin.

Problemen i Sydeuropa accelererade under hösten med stor turbulens och osäkerhet som följd. Euron blev alltmer ifrågasatt och om denna kan överleva i nuvarande form är idag osäkert. I alla händelser kommer problemen inom eurozonen att fortsätta under lång tid. Vi får därför räkna med låg eller obefintlig tillväxt i delar av Europa under flera år framöver.

Svensk ekonomi står dock mycket stark i en internationell jämförelse. Tillväxten under 2012 blir sannolikt låg, men på sikt ser förutsättningarna för svensk ekonomi positiva ut.

Lundbergs utveckling

För 2011 redovisar Lundbergs för koncernen ett resultat efter skatt på 8,6 mdkr (3,9). Efter minoritetens andel var resultatet 5,1 mdkr (2,5). Exklusive reverseringar/nedskrivningar och orealiserade värdeförändringar blev Lundbergs resultat efter finansiella poster 5,9 mdkr (2,9). Substansvärdet per aktie efter uppskjuten skatt minskade under året med 11 procent till 267 kronor (300).

Lundbergs styrelse föreslår årsstämman en höjning av utdelningen till 4 kronor per aktie (3:75). Förslaget skall ses mot bakgrund av det goda resultatet och vår starka finansiella ställning. Vid utgången av 2011 uppgick vår räntebärande nettoskuld till 2,7 mdkr, motsvarande 7 procent av våra tillgångar (se sidan 10). Om våra skulder helt hänförs till vår fastighetsrörelse blir belåningsgraden för denna 23 procent medan våra börsnoterade aktier är helt obelånade. Vår kreditrating hos Standard & Poor´s, som bekräftades i november 2011, är oförändrat stark, A+ med stabila utsikter.

Fastighets AB L E Lundberg

I Lundbergs koncernredovisning ingår det helägda dotterbolaget Fastighets AB L E Lundberg med ett rörelseresultat på 825 mnkr (923). I resultatet ingår orealiserade värdeuppgångar i fastighetsbeståndet, exklusive nyinvesteringar, på 343 mnkr (469), en ökning med 3,3 procent (5,2) sedan föregående årsskifte. Anledningen till värdeuppgången är både högre hyror och något lägre avkastningskrav.

Under 2011 investerade vi totalt 821 mnkr (1 074) i ombyggnader, nybyggnader och förvärv av fastigheter och marknadsvärdet för vårt fastighetsbestånd var vid årets slut 11,6 mdkr (10,5).

Hyresmarknaden för såväl bostäder som kontor och butiker var generellt stark under året. Dock kunde under hösten en viss avmattning vad gäller efterfrågan på butiker noteras. Vakansgraden uppgick i februari 2012 till 2,6 procent, varav bostäder 0,9 procent och lokaler 3,8 procent.

Fastighetsmarknaden i Sverige var fortsatt stark under det gångna året med en transaktionsvolym på cirka 100 mdkr vilket var i nivå med

året innan. Framför allt var svenska institutioner och fastighetsföretag på köpsidan.

Projektet kvarteret Lyckan i centrala Norrköping slutfördes under hösten 2011. Fastigheten består av ett helt kvarter med kontor, butiker och garage. Uthyrningsbar yta är 18 000 m² samt 240 garageplatser. Total investering är cirka 540 mnkr och uthyrningsgraden är för närvarande 75 procent.

I centrala Norrköping pågår ombyggnad av en kommersiell fastighet med kompletterande tillbyggnad av butiker och kontor. Projektet färdigställs under september 2012 och investeringen uppgår till cirka 95 mnkr.

I september förvärvades en centralt belägen butiks- och kontorsfastighet i Jönköping för 60 mnkr och i centrala Linköping förvärvades i november en butiks- och kontorsfastighet för 259 mnkr. Båda fastigheterna kompletterar vårt fastighetsbestånd på ett utmärkt sätt.

Under 2012 startar vi två nybyggnadsprojekt. Det ena ligger i centrala Linköping och består av cirka 7 000 m² kontor jämte garage. Projektet är uthyrt till cirka 60 procent och den totala investeringen bedöms bli cirka 240 mnkr.

Det andra projektet är ett bostadsprojekt med butikslokaler i bottenvåningen i centrala Norrköping innefattande 112 lägenheter och 1 300 m² butiker för totalt cirka 300 mnkr.

Portföljbolagen

I december 2010 träffades avtal med Assa Abloy om försäljning av samtliga våra aktier i Cardo. Likviden om 4,7 mdkr erhölls i mars 2011.

För att bibehålla vår exponering i aktiemarknaden beslöt vi att återinvestera merparten av likviden i börsnoterade aktier. Under 2011 investerades således cirka 2,9 mdkr och sedan december 2010 har vi totalt investerat cirka 3,5 mdkr. Under 2011 har köpen skett i Skanska 1 224 mnkr, i Holmen 606 mnkr, i Industrivärden 345 mnkr, i Sandvik 392 mnkr och i Husqvarna 376 mnkr.

Nytt portföljbolag är Skanska där vi förvärvat 2,8 procent av aktiekapitalet och 11 procent av röstetalet. Skanska är ett av Europas ledande byggföretag och har också en omfattande verksamhet i USA. Jag har

alltid haft stor respekt för den kompetens, företagskultur och finansiella styrka som finns i Skanska.

Under 2011 var orderingången, särskilt under hösten, stark och många intressanta projekt inom kommersiell projektutveckling startades. Viktiga steg togs under året för att fullfölja gällande affärsplan för lönsam tillväxt 2011-2015.

Holmens resultat ökade under fjolåret. Detta förklaras av högre priser på tryckpapper och kartong medan högre kostnader för returfiber och ved belastade resultatet. En omvärdering av skogens värde påverkade resultatet positivt. Holmen Paper (tryckpapper) fortsatte att genomföra kostnadsbesparande åtgärder och öka andelen nischprodukter. Tidningspapper, som är konkurrensutsatt av elektroniska media, utgör nu endast hälften av totala omsättningen inom tryckpapper.

Hufvudstadens resultat minskade under 2011 beroende på lägre orealiserade värdeuppgångar i fastighetsbeståndet jämfört med året innan. Exklusive dessa ökade dock resultatet något. Hyresmarknaden i centrala Stockholm och Göteborg var stark under året med högre hyror och lägre hyresvakans som följd. I centrala Stockholm förvärvades en kontorsfastighet och i centrala Göteborg en obebyggd fastighet vilken på sikt skall ingå i ett nytt projekt som Hufvudstaden avser uppföra. Hufvudstadens finansiella ställning är oförändrat mycket stark.

Industrivärdens substansvärde inklusive återinvesterad utdelning sjönk under fjolåret med 28 procent som en följd av den negativa börsutvecklingen. 2011 karakteriserades av hög aktivitet i flera av portföljbolagen och av goda resultat. I Sandvik och Volvo tillträdde nya VD:ar som initierade stora förändringar i respektive företag. Industrivärden förvärvade under 2011 aktier för 4,5 mdkr netto, varav i Volvo för 2,9 mdkr. Ägandet i Volvo uppgår nu till drygt 15 procent av röstetalet.

Sandviks utveckling var positiv under 2011. Affärsområdet Tooling uppvisade ett rekordresultat medan de övriga två affärsområdena belastades med extraordinära kostnader på grund av vidtagna åtgärder i företaget. I november erbjöd sig Sandvik att förvärva minoritetens aktier i Seco Tools. Köpet fullföljdes i början av 2012. Från och med 1 januari 2012 organiseras Sandvik i fem affärsområden: Mining, Machining Solutions, Materials Technology, Construction samt Venture.

Handelsbanken fortsatte att utvecklas väl under fjolåret. Vinsten ökade och den finansiella ställningen stärktes. Handelsbanken är nu en av de bäst kapitaliserade bankerna i Europa. Den framgångsrika expansionen i Storbritannien fortsatte.

Husqvarna redovisar ett sämre resultat 2011 jämfört med året innan. Detta berodde på en svag utveckling av verksamheten i USA och organisations- och produktionsproblem. Ny VD tillträdde under hösten. Vår bedömning är alltjämt att Husqvarna är ett kvalitetsbolag med bra produkter, starka marknadspositioner och ledande varumärken.

Indutrades framgångsrika affärsmodell fortsatte att utvecklas positivt under 2011, och resultatet ökade. Ett flertal företagsförvärv genomfördes under året.

Framtiden

På kort sikt finns det anledning att vara ödmjuk inför hur den globala ekonomin utvecklas. Många problem men också möjligheter finns. De statsfinansiella problemen i Västeuropa och i USA kvarstår och vad konsekvenserna blir för världsekonomin är omöjligt att bedöma. På längre sikt är jag dock optimistisk. Många stora ekonomier växer och allt fler människor kommer i arbete och börjar konsumera. Börserna har gått upp i början av 2012 och en viss optimism för fortsättningen av året kan skönjas. För Lundbergs är dock den långsiktiga utvecklingen avgörande.

Vår strategi har varit framgångsrik under många år och vi avser att hålla fast vid den. Den helägda fastighetsrörelsen skall fortsätta att utvecklas genom förvärv, nybyggnation och marknadsanpassning av våra fastigheter. Vidare skall vår löpande förvaltning och vårt serviceerbjudande vidareutvecklas. Nyinvesteringar kommer ske i städer där vi redan är etablerade med egen organisation.

Vi skall också fortsätta göra investeringar i utvalda börsnoterade företag och genom aktivt ägande verka för en bra utveckling i respektive bolag. Vår verksamhet syftar till att ge våra aktieägare en god direktavkastning och värdetillväxt. Under de senaste 10 åren har aktieägarna i Lundbergs erhållit en genomsnittlig totalavkastning på 12 procent per år jämfört med börsgenomsnittet på 6 procent.

Det är viktigt att vi bibehåller vår starka finansiella ställning. Detta för att kunna ta tillvara intressanta investeringsmöjligheter, men också för att vara en bra ägare med erforderliga finansiella resurser. En kedja är som bekant inte starkare än den svagaste länken och därför är det avgörande att vi även i svåra tider kan ta vårt ägaransvar.

Vår fastighetsrörelse och våra portföljbolag är av hög kvalité och har goda framtidsutsikter. Det är därför min tro och ambition att vi också i framtiden skall kunna ge våra aktieägare en god totalavkastning jämfört med andra investeringsalternativ.

Stockholm i februari 2012

Fredrik Lundberg

Spännande vy från Skanskas bygge av Złote Tarasy, ett kontors- och detaljhandelsprojekt i centrala Warsawa.

2011
Avyttrar aktieinnehavet i Cardo. Aktier förvärvas för 1,2 mdkr i Skanska, som blir nytt portföljbolag. Fortsatta förvärv av aktier i Holmen, Husqvarna, Industrivärden och Sandvik.

2010
Avyttrar aktieinnehavet i NCC. Fortsatta förvärv i flera av de befintliga portföljbolagen. Ökad aktivitet i Fastighets AB L E Lundberg genom förvärv samt projekt. Avtal tecknat med Assa Abloy om att avyttra samtliga aktier i Cardo.

2009
Deltar i nyemission samt mindre förvärv av aktier i Husqvarna.

2008
Mindre förvärv av aktier i Sandvik, Husqvarna och Cardo.

2007
Förvärv av aktier i Husqvarna. Fortsatta förvärv av aktier i Handelsbanken, Industrivärden och Sandvik.

2006
Fortsatta förvärv av aktier i Handelsbanken och Sandvik.

2005
Avyttrar aktieinnehaven i Stadium och Ramirent. Förvärv av aktier i Indutrade, Handelsbanken och Sandvik.

2003
Fortsatta förvärv av aktier i Industrivärden. Medverkar i strukturaffär när Ramirent förvärvar Altima.

2002
Förvärv av aktier i Industrivärden.

2001
Förvärvar 20 procent av Stadium genom riktad nyemission.

2000
Lundbergs påbörjar återköpsprogram.

Lundbergs som investeringsföretag

Lundbergs är ett investeringsföretag som, genom att vara aktiv och långsiktig ägare, förvaltar och utvecklar ett antal företag. I portföljen av tillgångar finns det helägda fastighetsbolaget Fastighets AB L E Lundberg och de börsnoterade dotterföretagen Holmen och Hufvudstaden. Lundbergs har också betydande aktieinnehav i Handelsbanken, Husqvarna, Industrivärden, Indutrade, Sandvik och Skanska.

Strategi och målsättning

Lundbergs målsättning är att över tiden skapa avkastning som med god marginal överstiger avkastningen på riskfria räntebärande placeringar. Lundbergs strategi är att uppnå avkastning och värdetillväxt med låg risk. Investeringar görs främst i företag som kännetecknas av goda marknadspositioner, stabilt starka kassaflöden samt egna produkter och varumärken. Den finansiella risken hålls på en låg nivå genom låg skuldsättning och god likvid beredskap. Lundbergs tidsperspektiv på ägandet möjliggör för företagen och dess ledningar att arbeta långsiktigt för att stärka marknadspositioner och konkurrenskraft. Med ett långsiktigt ägande följer ofta engagemang i bolagens styrelser. Lundbergs är representerat i styrelserna för samtliga portföljbolag.

Ägande och ansvar

Lundbergs affärsidé bygger på långsiktighet och aktivt ägande. Bolagets tidsperspektiv på ägandet möjliggör för portföljbolagen och dess ledningar att arbeta långsiktigt för att utveckla marknadspositioner och konkurrenskraft.

Lundbergs moderbolag har begränsad inverkan på miljö och omvärld, men kan genom aktivt ägande via styrelsearbete påverka portföljbolagen i dessa frågor. Respektive bolags styrelse är det forum där Lundbergs arbetar för utveckling och värdeskapande.

Strävan är att alltid vara informerad om och beakta de faktorer som påverkar ett företags situation och förmåga att skapa lönsamhet. Med ett långsiktigt perspektiv blir lönsamhet och ansvarstagande varandras förutsättningar.

Tillgångar

Lundbergs tillgångar är koncentrerade till ett antal större innehav. Fastighetstillgångar, genom det helägda dotterbolaget Fastighets AB L E Lundberg samt aktier i Hufvudstaden, representerade den 21 februari 2012 ett värde om 19,4 mdkr motsvarande 48 procent av de totala tillgångarna. Aktieinnehaven i Handelsbanken, Holmen, Husqvarna, Industrivärden, Indutrade, Sandvik och Skanska stod för 20,4 mdkr motsvarande 51 procent av de totala tillgångarna.

Organisation

Lundbergs långsiktiga investeringsarbete bedrivs i en liten organisation med lång samlad erfarenhet. Organisationen som arbetar med investeringsverksamheten och det aktiva ägandet består av ett tiotal personer inklusive medarbetarna i L E Lundberg Kapitalförvaltning AB. Förvaltningskostnaden i relation till totala tillgångar uppgick under 2011 till 0,10 procent. Det helägda fastighetsinnehavet är organisatoriskt frikopplat från moderbolaget och jämställs med övriga större investeringar.

L E Lundberg Kapitalförvaltning

L E Lundberg Kapitalförvaltning är ett dotterbolag som bedriver handel med värdepapper. Verksamhetens målsättning är att med hjälp av analys på såväl makroekonomisk som företagsnivå skapa en god avkastning på utnyttjat kapital. Vid sidan av värdepappershandeln svarar företaget för analys och uppföljning av övriga investeringar i koncernen. Värdepappershandeln omfattar aktier och aktierelaterade instrument. En stor del av investeringarna görs i aktier noterade på Nasdaq OMX Nordic, men investeringar kan även göras på andra marknader. Portföljvärdet uppgick vid årets slut till 270 mnkr. Organisationen består av fyra medarbetare.

Investeringsaktiviteter

I december 2010 träffades avtal om försäljning av samtliga aktier i Cardo. Likviden för aktierna om 4,7 mdkr erhölls i mars 2011. För att bibehålla exponeringen mot aktiemarknaden har merparten av likviden återinvesterats i aktiemarknaden.

Totalt har Lundbergs under 2011 investerat cirka 2,9 mdkr i börsnoterade innehav. Dessa investeringar är fördelade på 1 224 mnkr i Skanska, 606 mnkr i Holmen, 392 mnkr i Sandvik , 345 mnkr i Industrivärden samt 376 mnkr i Husqvarna.

Skanska är ett nytt portföljbolag där ägarandelen vid utgången av 2011 uppgick till 2,8 procent av kapitalet samt 11,1 procent av röstetalet. Skanska är ett av Europas ledande byggföretag och bedriver även en omfattande verksamhet i USA.

Avkastning

Lundbergs uppgift är att skapa god absolut avkastning för aktieägarna. Detta skall ske genom utdelnings- och substansvärdetillväxt. Under den senaste tioårsperioden har den genomsnittliga tillväxten i substansvärde per aktie efter uppskjuten skatt varit 9,3 procent. Under 2011 minskade substansvärdet per aktie efter uppskjuten skatt med 11 procent.

Aktiens totalavkastning[1] har under den senaste tioårsperioden i genomsnitt varit 12,4 procent per år. Under den senaste femårsperioden har totalavkastningen i genomsnitt varit 0,2 procent.

År 2011 var totalavkastningen minus 17,6 procent. Räntebärande nettoskuld i förhållande till marknadsvärderade tillgångar uppgick per den 31 december 2011 till 7 procent (10). Under den senaste tioårsperioden har motsvarande tal varierat mellan 7 och 13 procent. Totalavkastningen har således skapats med genomgående låg finansiell risk.

Substansvärde

Per den 31 december 2011 uppgick substansvärdet efter avdrag för uppskjuten skatt till 33 048 mnkr (267 kronor per aktie) jämfört med 37 214 mnkr (300 kronor per aktie) den 31 december 2010, se tabell på sidan 10. Per den 21 februari 2012 har substansvärdet efter uppskjuten skatt uppskattats till 36 000 mnkr (290 kronor per aktie).

Kassaflöde

Under 2011 har utdelningar erhållits om sammanlagt 881 mnkr (759). Tillförda medel från fastighetsrörelsen uppgick till 541 mnkr (471) och från försäljning av värdepapper till 4 636 mnkr (1 269). Summa tillförda medel 2011 uppgick således till 6 058 mnkr (2 499). Under året har 2 943 mnkr (1 975) investerats i aktier och 821 mnkr (1 074) i fastigheter. Den egna utdelningen uppgick till 465 mnkr (403). Räntebärande tillgångar ökade med 534 mnkr och räntebärande skulder minskade med 994 mnkr. Den räntebärande nettoskulden minskade således med 1 529 mnkr och uppgick per den 31 december 2011 till 2 696 mnkr (4 225). För mer information se kassaflödesrapport på sidan 11.

1) Aktiens totalavkastning definieras som summan av aktiekursens förändring och återinvesterad utdelning.

Fördelning av marknadsvärderade tillgångar i procent samt totalt i mdkr

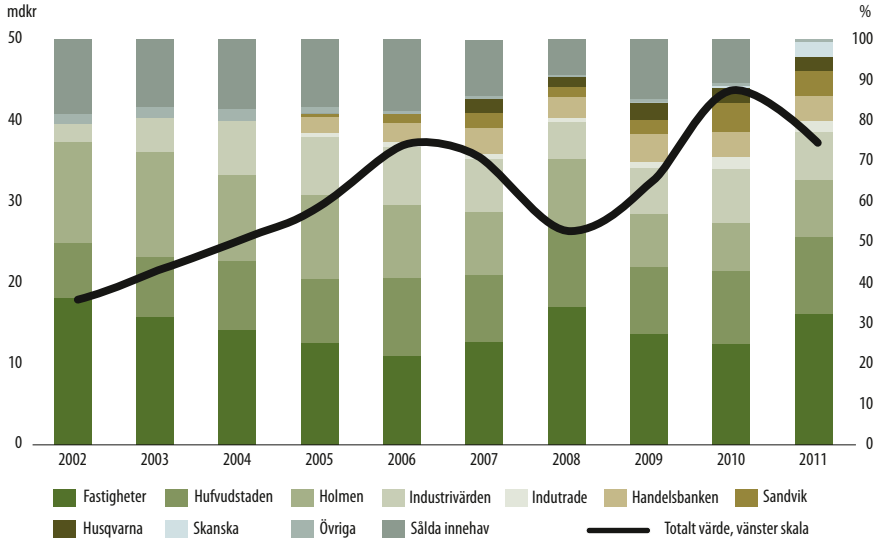

Kapitalandel, röstandel, marknadsvärde och anskaffningsvärde på aktieinnehaven

	2012-02-21		2011-12-31		2010-12-31	
Procent [1]	**Kapital-andel**	**Röst-andel**	**Kapital-andel**	**Röst-andel**	**Kapital-andel**	**Röst-andel**
Cardo					41,3	41,3
Handelsbanken	**2,0**	**2,0**	2,0	2,0	2,0	2,0
Holmen	**31,1**	**61,1**	31,1	61,1	28,0	52,0
Hufvudstaden	**45,3**	**88,1**	45,3	88,1	45,3	88,1
Husqvarna	**6,8**	**22,1**	6,8	22,0	5,2	15,6
Industrivärden	**12,9**	**17,8**	12,9	17,8	12,2	16,8
Indutrade	**13,8**	**13,8**	13,8	13,8	13,8	13,8
Sandvik	**2,3**	**2,3**	2,3	2,3	2,0	2,0
Skanska	**2,8**	**11,1**	2,8	11,1	0,2	0,2

	2012-02-21		2011-12-31		2010-12-31	
mnkr	**Marknads-värde** [2]	**Anskaffnings-värde** [3]	**Marknads-värde** [2]	**Anskaffnings-värde** [3]	**Marknads-värde** [2]	**Anskaffnings-värde** [3]
Cardo					4 676	2 058
Handelsbanken	**2 740**	**2 263**	2 263	2 263	2 686	2 419
Holmen	**5 135**	**3 539**	5 184	3 539	5 144	2 933
Hufvudstaden	**7 527**	**2 830**	7 118	2 830	7 695	2 830
Husqvarna	**1 533**	**1 243**	1 225	1 225	1 672	1 631
Industrivärden	**5 370**	**3 318**	4 358	3 318	5 635	2 973
Indutrade	**1 238**	**545**	1 007	545	1 276	545
Sandvik	**2 879**	**2 322**	2 322	2 322	3 081	2 080
Skanska	**1 474**	**1 338**	1 389	1 338	133	130
Övriga aktier	**316**	**288**	270	262	317	292
Summa	**28 212**	**17 686**	**25 135**	**17 643**	**32 315**	**17 892**

1) Andel i kapital och röster beräknas efter avdrag av återköpta aktier.
2) Noterade tillgångar är upptagna till aktuella börskurser eller till lösenkurser för utställda optioner i de fall dessa är lägre. 2010 har värdet på Cardo upptagits enligt tecknat avtal. Marknadsvärde för aktie av serie A i Skanska är beräknad med 10 procent premium på börsnoterad aktie av serie B.
3) I förekommande fall efter nedskrivning.

Substansvärde

Substansvärde per aktie
efter uppskjuten skatt

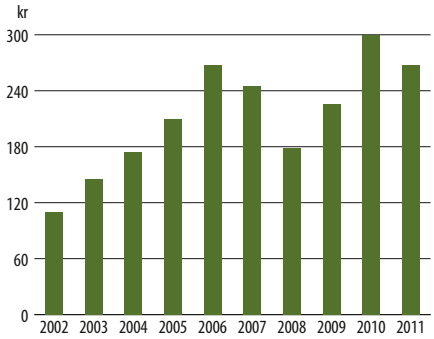

Substansvärdeförändring per aktie

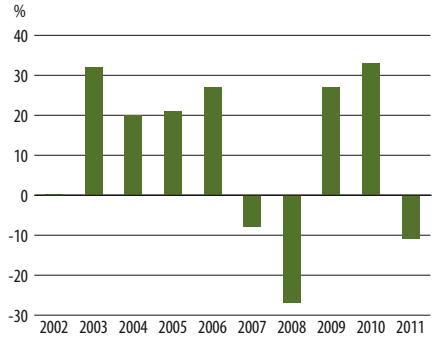

Substansvärdeberäkning

	2011-12-31 mnkr	2011-12-31 kr/aktie	2010-12-31 mnkr	2010-12-31 kr/aktie
Fastigheter i Fastighets AB L E Lundberg [1]	**11 896**	**96**	10 713	86
Cardo [2]			4 676	38
Handelsbanken [2]	**2 263**	**18**	2 686	22
Holmen [2]	**5 184**	**42**	5 144	41
Hufvudstaden [2]	**7 118**	**57**	7 695	62
Husqvarna [2]	**1 225**	**10**	1 672	13
Industrivärden [2]	**4 358**	**35**	5 635	45
Indutrade [2]	**1 007**	**8**	1 276	10
Sandvik [2]	**2 322**	**19**	3 081	25
Skanska [2]	**1 389**	**11**	133	1
Övriga värdepapper [2]	**270**	**2**	316	3
Summa marknadsvärderade tillgångar	**37 032**	**299**	**43 029**	**347**
Övriga tillgångar, avsättningar och skulder [3]	**- 2 916**	**- 24**	- 4 512	- 36
Substansvärde före uppskjuten skatt	**34 116**	**275**	**38 516**	**311**
Uppskjuten skatt [4]	**- 1 068**	**- 9**	- 1 302	- 11
SUBSTANSVÄRDE EFTER UPPSKJUTEN SKATT	**33 048**	**267**	**37 214**	**300**
Börsvärde	**25 172**	**203**	31 000	250
Kurs/substans, procent		**76**		83

1) Fastigheterna har ett bedömt marknadsvärde per den 31 december 2011 på 11 896 mnkr (10 713) varav exploateringsfastigheter utgjorde 273 mnkr (250).

2) Noterade tillgångar är upptagna till aktuell börskurs eller till lösenkurs för utställda optioner i de fall dessa är lägre. 2010 har värdet på Cardo upptagits enligt tecknat avtal. Marknadsvärde för aktie av serie A i Skanska är beräknad med 10 procent premium på börsnoterad aktie av serie B.

3) Övriga tillgångar, avsättningar (exkl. uppskjuten skatt) och skulder är upptagna till bokförda värden per den 31 december 2011 respektive 2010.

4) Uppskjuten skatt (26,3 procent) har beräknats på avsättning till periodiseringsfond samt på skillnaden mellan marknadsvärden och skattemässiga värden. I enlighet med gällande lagstiftning har uppskjuten skatt inte beräknats på skillnaden mellan marknads- och skattemässiga värden på näringsbetingade andelar. Uppskjuten skatt på skillnaden mellan bedömt marknadsvärde och skattemässigt värde på fastigheter i Fastighets AB L E Lundberg har schablonmässigt bedömts till 10 procent.

Nyckeltal

	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Substansvärde, mnkr	13 692	18 024	21 520	26 078	33 147	30 409	22 073	28 046	37 214	**33 048**
Substansvärde/aktie, kronor	110	145	174	210	267	245	178	226	300	**267**
Substansvärdeförändring/ aktie, procent	0	32	20	21	27	- 8	- 27	27	33	**- 11**

Kassaflödesrapport

mnkr	2011	2010	2009	2008	2007
Utdelningar					
Cardo		100	100	97	97
Handelsbanken	**113**	88	77	149	88
Holmen	**183**	165	212	281	281
Hufvudstaden	**215**	196	177	163	1 082
Husqvarna	**45**	29		35	14
Industrivärden	**200**	130	195	210	182
Indutrade	**28**	24	26	21	15
NCC			43	228	195
Sandvik [1]	**72**	21	44	56	77
Skanska	**12**				
Övrigt	**14**	6	7	11	17
	881	**759**	**882**	**1 251**	**2 048**
Försäljningar av värdepapper [2]	**4 636**	1 269	- 95	129	99
Fastighetsrörelsen	**519**	449	442	441	368
Försäljningar fastighetsrörelsen	**22**	22	12	47	253
Summa tillförda medel	**6 058**	**2 499**	**1 241**	**1 868**	**2 769**
Investeringar aktieförvaltning					
Cardo				38	
Handelsbanken		323			527
Holmen	**606**		15		
Hufvudstaden			3		
Husqvarna	**376**	54	266	141	1 519
Industrivärden	**345**	391	78		223
Indutrade		258			
Sandvik	**392**	822		103	459
Skanska	**1 224**	130			
	2 943	**1 978**	**362**	**281**	**2 729**
Investeringar fastighetsrörelsen	**821**	1 074	360	202	184
Egen utdelning	**465**	403	372	558	527
Centrala omkostnader	**31**	29	28	27	28
Betald skatt	**80**	69	72	133	163
Finansiella poster	**109**	149	131	137	97
Övrigt	**- 51**	34	50	13	35
Summa använda medel	**4 399**	**3 736**	**1 374**	**1 352**	**3 763**
Förändring nettoskuld	**1 660**	**- 1 237**	**- 133**	**516**	**- 995**
Utgående nettoskuld	***- 3 095***	*- 4 755*	*- 3 518*	*- 3 385*	*- 3 901*
varav räntebärande	***- 2 696***	*- 4 225*	*- 3 070*	*- 3 016*	*- 3 543*

1) Inklusive inlösen av aktier.
2) Nettoredovisning av L E Lundberg Kapitalförvaltning AB ingår.

Aktien

Lundbergs B-aktie är noterad på Nasdaq OMX Nordic Large Cap. Under 2011 omsattes i genomsnitt 50 523 B-aktier per börsdag. Den totala omsättningen uppgick till 12,8 miljoner B-aktier vilket motsvarar 17 procent av det totala antalet B-aktier. Aktien betalades under år 2011 till lägst 178 kronor och högst till 259 kronor.

Börsvärdet

Börsvärdet var vid årets utgång 25 172 mnkr (31 000). Aktiekursen sjönk under året med 19 procent.

Aktiekapital

Under 2011 har beslutad fondemission 1:1 och beslutad minskning av bolagets aktiekapital genom indragning av samtliga egna aktier genomförts. Aktiekapitalet i L E Lundbergföretagen AB (publ) uppgick vid årsskiftet till 1 240 mnkr (621). Antalet aktier per den 31 december 2011 uppgick till 124 000 000 (62 145 483), var och en med ett kvotvärde av 10 kronor. Aktierna är fördelade på 48 000 000 (24 000 000) aktier av serie A med tio röster vardera samt 76 000 000 (38 000 000) aktier av serie B med en röst vardera.

Återköp av egna aktier

Styrelsen har ett bemyndigande att förvärva aktier i bolaget. För mer detaljerad information, se sidan 35.

Ägarstruktur

Antalet aktieägare i Lundbergs uppgår till cirka 16 500 (15 600). Av aktieägarna har cirka 12 800 (11 900) förvaltatregistrerat respektive cirka 3 700 (3 700) ägarregistrerat sina aktier. Andelen utländskt ägande uppgår till 5,8 procent (6,8).

Nyckeltal

	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Utdelning/aktie, kronor	3:00	3:25	3:50	3:88	4:25	4:50	3:00	3:25	3:75	**4:00** [1]
Utdelningstillväxt, procent	4	8	8	11	10	6	-33	8	15	**7**
Direktavkastning, procent	3,1	2,8	2,5	2,3	1,9	2,4	2,0	1,8	1,5	**2,0**
Totalavkastning, procent	27,2	23,1	25,9	20,4	34,9	- 15,6	- 15,3	22,2	40,1	**- 17,6**
Börskurs 31 december, kronor	98:00	116:25	142:25	167:75	222:00	184:00	152:00	182:00	250:00	**203:00**

1) Enligt styrelsens förslag.

De största aktieägarna

	Feb 2012 Andel i procent av kapital	röster	Feb 2011 Andel i procent av kapital	röster
Fredrik Lundberg inklusive bolag	53,4	89,6	53,0	89,5
Louise Lindh	7,5	1,7	7,5	1,7
Katarina Martinson	7,5	1,7	7,5	1,7
SEB Fonder	2,3	0,5	2,2	0,5
Carnegie fonder	2,3	0,5	0,0	0,0
Alecta Pensionsförsäkring	2,2	0,5	1,4	0,3
Placeringsfond Småbolagsfond, Norden	1,6	0,4	1,1	0,2
Handelsbanken fonder	1,4	0,3	1,4	0,3
Försäkringsbolaget PRI	0,8	0,2	0,8	0,2
Skandia fonder	0,8	0,2	0,9	0,2
Övriga	20,2	4,5	24,0	5,8
Summa	**100,0**	**100,0**	**99,8**	**100,0**
Återköpta egna aktier [1]			0,2	
TOTALT	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**
Svenska aktieägare	94,2	98,7	93,2	98,5
Utländska aktieägare	5,8	1,3	6,8	1,5
TOTALT	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**

1) Det egna innehavet av återköpta B-aktier uppgick föregående år till 145 483 st. I maj 2011 drogs samtliga aktier in.

Aktiefördelning

	Antal ägare	I procent av alla ägare	Äger antal aktier	I procent av aktiekapitalet	Medeltal aktier/ägare
1 - 500	12 004	72,6	1 766 632	1,4	147
501 - 2 000	3 266	19,8	3 605 182	2,9	1 104
2 001 - 5 000	634	3,8	2 096 329	1,7	3 307
5 001 - 20 000	431	2,6	4 150 115	3,3	9 629
20 001 - 50 000	97	0,6	3 073 593	2,5	31 687
50 001 -	94	0,6	109 308 149	88,2	1 162 853
TOTALT	**16 526**	**100,0**	**124 000 000**	**100,0**	**7 503**

Aktiekapitalets utveckling, mnkr

		Totalt inbetalt/ utbetalt belopp	Aktiekapital Tillskjutet/ indraget	Totalt
1981	Fondemission 3:1		75	100
1982	Fondemission 1:1		100	200
1983	Nyemission	300	30	230
1984	Fondemission 1:1		230	460
1989	Nyemission	412	46	506
1990	Fondemission 1:2		253	759
2000	Indragning av återköpta aktier	- 909	- 76	683
2002	Indragning av återköpta aktier	- 884	- 62	621
2011	Indragning av återköpta aktier	- 30	- 1	620
2011	Fondemission 1:1		620	1 240

Totalavkastning

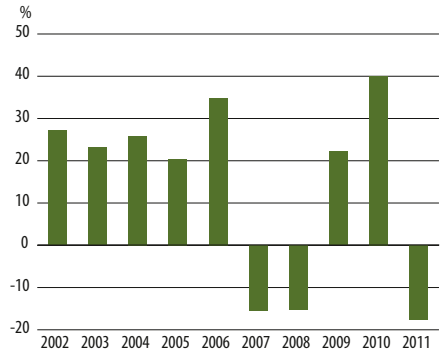

Totalavkastning - Summan av aktiekursens förändring och återinvesterad utdelning.

Utdelning och direktavkastning

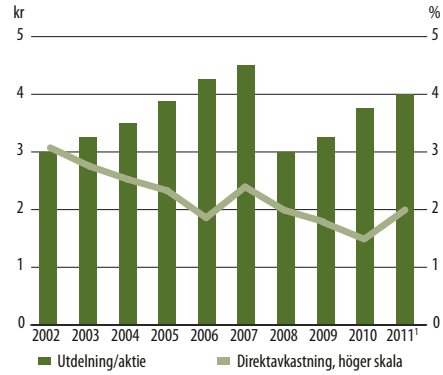

1) Enligt styrelsens förslag.

Direktavkastning - Utdelning per aktie i procent av börskurs den 31 december.

Fördelning årshyror per kategori

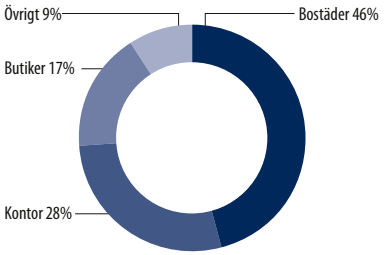

Hyreskontraktens förfallotid fördelat efter hyresintäkter

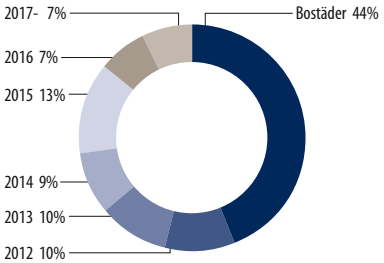

Fördelning årshyror per region

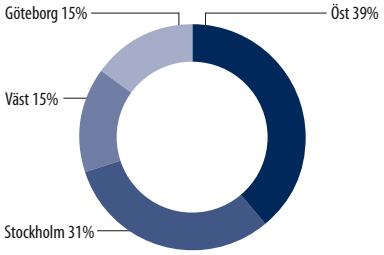

Andel av Lundbergs tillgångar 29,7%

Ordförande Fredrik Lundberg
VD Peter Whass
www.lundbergs.se

LUNDBERGS 2011 – DOTTERFÖRETAG OCH ÖVRIGA STÖRRE INNEHAV

Fastighets AB L E Lundberg

Fastighets AB L E Lundberg är en av de stora privata fastighetsägarna i Sverige. Fastighetsbeståndet består till största delen av centralt belägna bostäder, kontors- och butikslokaler. Med strategiska positioner i flera av Sveriges expansiva kommuner står bolaget väl rustat för en fortsatt god utveckling.

I fastighetsbeståndet ingår 157 hel- och delägda förvaltningsfastigheter fördelade på 15 kommuner i Mellan- och Sydsverige, med tyngdpunkt på storstadsregioner och universitetsstäder. Dessutom ingår cirka 70 exploateringsobjekt. Huvuddelen av fastighetsbeståndet härrör från de byggintensiva åren på 1960- och 70-talen och har till övervägande del byggts i egen regi. Bostäder utgör cirka 46 procent av hyresvärdet.

Affärsidé och strategi

Fastighets AB L E Lundbergs affärsidé är att förvalta och utveckla bostads- och kommersiella fastigheter i kommuner med förväntad god tillväxt.

Bolagets inriktning är

- att genom en jämn fördelning mellan bostäder och lokaler ha en mindre konjunkturkänslig verksamhet
- att genom en decentraliserad organisation ha god lokal marknadskännedom
- att bedriva en effektiv förvaltning med hög servicenivå till hyresgästerna
- att sträva efter bästa möjliga drift- och förädlingsresultat utifrån varje enskild fastighets förutsättning.

Marknadsutveckling

Med ett fastighetsvärde på cirka 12 mdkr är Fastighets AB L E Lundberg ett av de större fastighetsbolagen i Sverige och påverkas av utvecklingen i den svenska ekonomin. Återhämtningen under 2010, i såväl världsekonomin som i den svenska ekonomin, påverkade fastighetsmarknaden positivt även under 2011. Under andra halvåret 2011 ökade oron i världsekonomin, vilket ledde till viss ökad osäkerhet på den kommersiella hyresmarknaden.

Osäkerheten, kombinerat med en svagare tillväxt, har haft dämpande effekt på efterfrågan på kommersiella lokaler. Efterfrågan på bostäder är dock fortsatt stark.

Bolaget är verksamt i kommuner som uppvisar en positiv befolkningstillväxt, vilket är en viktig förutsättning för utveckling av de lokala hyresmarknaderna.

I de kommuner Lundbergs finns är efterfrågan på bostäder och kontor fortsatt bra, medan efterfrågan på detaljhandelsytor har mattats något. Fastighetsbeståndet är koncentrerat till centrala lägen, vilket gör att bolaget bedöms ha goda möjligheter att bibehålla den höga uthyrningsgraden.

Fastighetsinvesteringar

Bolaget arbetar aktivt med att utveckla det befintliga fastighetsbeståndet, samtidigt som nya projekt genomförs. Det egna beståndet av obebyggd mark möjliggör både nyproduktion för egen förvaltning och exploatering för försäljning. Förvärv av befintliga fastigheter görs i centrala lägen i kommuner där bolaget har förvaltning idag, och där synergier med befintligt bestånd uppnås.

Ålderssammansättning förvaltningsfastigheter, hyresvärde

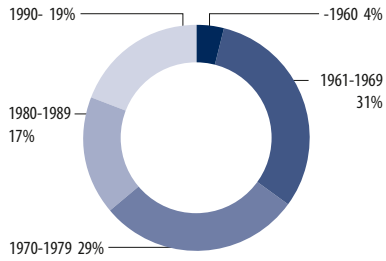

Verkligt värde per region

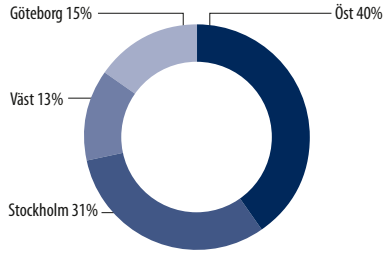

Nyckeltal

	Region Göteborg	Region Stock-holm	Region Väst	Region Öst	Totalt
Antal fastigheter	24	37	33	63	157
Verkligt värde, mnkr	1 800	3 611	1 545	4 667	11 623
Antal bostadslägenheter	605	2 495	1 658	2 167	6 925
Bostäder, m²	43 506	187 739	117 104	156 152	504 501
Bostäder hyra per m², kr	918	928	926	967	939
Bostäder hyresvärde, tkr	39 960	174 146	108 496	150 971	473 573
Bostäder vakansgrad hyra, procent	0,4	1,6	0,4	0,9	1,0
Kontor och butik, m²	79 789	49 452	29 088	137 847	296 176
Övriga lokaler, m²	18 928	40 069	20 741	98 474	178 212
Kontor/butiker, hyra per m²	1 383	2 459	1 218	1 494	1 598
Övriga lokaler, hyra per m²	386	669	551	496	530
Kontor/butiker, hyresvärde, tkr	110 349	121 580	35 423	205 956	473 308
Övriga lokaler, hyresvärde, tkr	7 310	26 808	11 429	48 875	94 422
Kontor/butiker, vakansgrad hyra, %	6,0	3,1	0,5	6,6	5,0
Lokaler, antal hyreskontrakt	162	204	110	474	950

Samtliga diagram och tabeller redovisas per 2011-12-31.

Under 2011 investerades totalt 821 mnkr i förvärv, ny- och ombyggnationer.

I Norrköping City pågår sedan 2009 nybyggnation och marknadsanpassning av det befintliga fastighetsbeståndet. Hösten 2011 färdigställdes kontors- och butiksfastigheten Lyckan och under 2012 påbörjas byggnation av bostadskvarteret Spinnrocken. Dessa projekt, tillsammans med utvecklingen av befintliga fastigheter i centrala Norrköping, innebär en investering på totalt cirka 1 mdkr under en femårsperiod.

Under året har tre förvaltningsfastigheter förvärvats för totalt 331 mnkr. Den 1 november tillträddes butiks- och kontorsfastigheten Alhambra 3 i centrala Jönköping. Den uthyrningsbara ytan uppgår till 3 850 m^2 och köpeskillingen uppgick till 60 mnkr.

Den 1 december 2011 tillträddes fastigheten Dykaren 17 i Linköping. Fastigheten är känd som "Gyllen" och den uthyrningsbara ytan uppgår till 6 500 m^2 varav butiker 5 800 m^2. Köpeskillingen för fastigheten uppgick till 259 mnkr.

I Karlstad har central mark förvärvats för att möjliggöra nybyggnation av en bostadsfastighet.

Beslut har fattats om nybyggnation av en cirka 7 000 m^2 stor kontorsbyggnad i kvarteret Bokbindaren i centrala Linköping. Byggstart sker under andra kvartalet 2012 och byggtiden beräknas till cirka 18 månader. Den totala investeringen bedöms till cirka 240 mnkr. Hyresavtal är tecknat med Handelsbanken som innebär att de hyr knappt 60 procent av fastighetens yta för sitt bank- och regionbankkontor.

Organisation

Bolagets operativa verksamhet är indelad i fyra regioner: Göteborg, Stockholm, Väst och Öst. Fastighetsförvaltningen och exploateringsverksamheten leds av de fyra regioncheferna. Den löpande förvaltningen och uthyrningen sker lokalt på respektive kontor. Projektutvecklingsverksamheten bedrivs centralt från huvudkontoret i Norrköping där även resurser för administration, drift, ekonomi, information, inköp, IT samt miljö- och kvalitetsfrågor finns. I ledningsgruppen ingår VD, regionchefer, chef projektutveckling, ekonomichef samt chef hyresadministration. Organisationen ger bra förutsättningar för fortsatt fokus på befintlig förvaltning samt utveckling av nya och befintliga fastigheter i intressanta kommuner.

Regioner

Region Göteborg består av Göteborg, där fastighetsbeståndet till stor del utgörs av kontor med viss del bostäder, samt Jönköping där beståndet består av bostäder, kontor och butiker. *Region Stockholm* omfattar Enköping, Eskilstuna, Nyköping, Solna, Stockholm, Södertälje och Uppsala. I Solna, Stockholm och Uppsala består fastighetsbeståndet huvudsakligen av kommersiella lokaler medan förvaltningen i Eskilstuna, Nyköping och Södertälje till största delen utgörs av bostäder. *Region Väst* består till cirka 70 procent av bostäder och omfattar Arvika, Karlstad och Örebro. *Region Öst* omfattar Katrineholm, Linköping och Norrköping. Fastighetsbeståndet i regionen har stort inslag av detaljhandel och intäkterna från butiker, bostäder respektive kontor utgör cirka en tredjedel vardera.

Exploateringsfastigheter

Exploateringsfastigheterna är i huvudsak belägna i Mellansverige och utgörs av 2 462 hektar åker, skog och centralt belägna tomter fördelade på ett 70-tal objekt. Exploateringsverksamheten utvecklar fastigheterna till byggbar mark samt skapar projekt för försäljning. Detta sker genom att aktivt agera i plan- och fastighetsbildningsfrågor samt genom samarbete med aktörer i behov av byggbar mark. Framtagande av detaljplaner pågår för cirka 1 500 småhus och lägenheter i bland annat Haninge, Norrköping, Eskilstuna, Mariefred och Örebro. Exploateringsfastigheter har under året sålts för 22 mnkr (22).

Kvalitet och miljö

Verksamheten inom Fastighets AB L E Lundberg är kvalitetscertifierad enligt ISO 9001:2008, miljöcertifierat enligt ISO 14001:2004 och energicertifierat enligt SS-EN 16001:2009.

Kvalitetspolicy

Lundbergs fastighetsförvaltning skall erbjuda välskötta och välbelägna bostäder och lokaler i fastigheter där trygghet och säkerhet står i fokus. Detta sker med en hög servicegrad och personligt bemötande. Kundnytta, effektivitet och lönsamhet skall prägla allt arbete i företaget. Arbetet skall vara systematiskt utan onödig byråkrati, sträva efter långsiktiga relationer med hyresgästerna och säkerställa att ingångna avtal följs.

Miljö- och energipolicy

Lundbergs fastighetsförvaltning skall verka för en långsiktig hållbar utveckling av miljön och genom ständiga förbättringar minska företagets miljöbelastning. Såväl byggnation som förvaltning skall ske med resurshushållning och livscykeltänkande samt verka för en god inomhusmiljö. Miljökompetensen inom företaget skall hållas på en god nivå för att säkerställa att gällande lagar och förordningar följs, samt för att minska riskerna att förorenade ämnen skadar människor och miljö.

De mest betydande miljöaspekterna
Följande är de mest betydande miljöaspekterna inom Lundbergs fastighetsförvaltning.

Energibesparing
Energistatistik infördes i bolaget för cirka 15 år sedan. Fastigheternas förbrukning av energi och vatten följs upp kontinuerligt. Varje abonnemang med tillhörande mätare för uppvärmning, el, kyla och vatten avläses och registreras varje månad.

Fastigheternas styr- och övervakningsanläggningar för värme, ventilation och kyla är till största delen datoriserade och övervakade via internet. Minst en gång om året genomgår varje fastighet en systematisk optimering där systemen trimmas. Syftet är att driften ska anpassas till verksamheternas krav och respektive fastighets speciella behov.

Inköp av el och värme
Elanvändningen för fastighetsdrift uppfyller Svenska Naturskyddsföreningens kriterier för Bra Miljöval el. Värmeanvändningen är baserad på fjärrvärme och värmepumpar.

Inomhusmiljö
Lundbergs fastigheter ska kunna möta hyresgästernas över tiden skiftande behov. Därför satsar bolaget på att skapa goda boende- och arbetsmiljöer för hyresgästerna. Detta syftar även till att minimera omflyttningen. Hyresgästernas synpunkter och serviceanmälningar registreras och följs upp för att säkerställa att rätt prioriteringar görs i kommande åtgärdsplaner.

Avfallshantering
Lundbergs medverkar till källsortering av avfall. Avfallshanteringen anpassas till de lokala förhållandena så att en meningsfull nivå på källsorteringen erhålls.

Byggvaror
Entreprenörer, materialleverantörer och konsulter ska följa Lundbergs miljöregler för leverantörer vilket innebär att miljögodkänt byggmaterial ska eftersträvas och att det ska vara godkänt eller rekommenderat i byggdatabas.

Miljöklassning av byggnader
Lundbergs har för avsikt att miljöklassa de nya projekt som planeras enligt certifieringssystemen EU GreenBuilding och Miljöbyggnad. För de befintliga fastigheter som uppfyller kraven för GreenBuilding pågår ett certifieringsarbete.

Omsättning och resultat

Nettoomsättningen, inklusive intäkter från sålda exploateringsfastigheter, uppgick till 1 077 mnkr (983). Ökningen beror framförallt på hyresintäkterna som ökade till 1 015 mnkr (949). Driftkostnaderna minskade jämfört med föregående år till 254 mnkr (265), främst beroende på lägre kostnader för uppvärmning och snöröjning under 2011. Kostnader för underhåll uppgick till 152 mnkr (154). Rörelseresultatet uppgick till 825 mnkr (923). I februari 2012 uppgick vakansgraden i fastighetsbeståndet till 2,6 procent, varav bostäder 0,9 procent och lokaler 3,8 procent. Fastighetsbeståndets verkliga värde per den 31 december 2011 var för förvaltningsfastigheterna 11 623 mnkr (10 463) och för exploateringsfastigheterna 273 mnkr (250). Investeringar i förvaltningsfastigheterna har skett med 198 mnkr (206), i nya fastighetsprojekt med 288 mnkr (301) och i inventarier med 7 mnkr (6). Under året har fastigheter förvärvats för 331 mnkr (524).

I kvarteret Bokbindaren i centrala Linköping påbörjas under våren 2012 nybyggnation av ett kontorshus på cirka 7 000 m².

I centrala Norrköping, i kvarteret Spinnrocken, påbörjas under 2012 ett bostadsprojekt med butikslokaler i botten. Inflyttning i de 112 lägenheterna beräknas ske under första kvartalet 2014.

Rörelseresultat

mnkr	2011	2010
Nettoomsättning	**1 077**	983
Rörelsens kostnader	**- 590**	- 526
Avskrivningar	**- 5**	- 4
Värdeförändringar	**343**	470
Rörelseresultat	**825**	**923**

Förvaltningsfastigheter

Förändring verkligt värde, mnkr	2011
Ingående verkligt värde	10 463
Förvärv	331
Investeringar i förvaltningsfastigheter	198
Investeringar i fastighetsprojekt	288
Orealiserad värdeförändring	343
Utgående verkligt värde	**11 623**

Hufvudstadenaktien

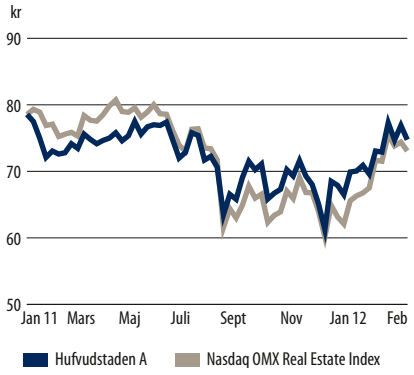

Fördelning årshyror per affärsområde

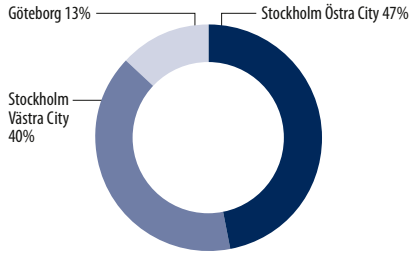

Fördelning årshyror per lokaltyp

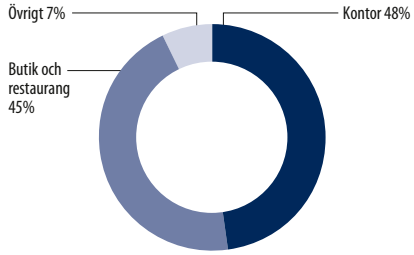

Ordförande Fredrik Lundberg
VD Ivo Stopner
www.hufvudstaden.se

Hufvudstaden

Hufvudstaden, som grundades 1915, är ett av Sveriges ledande fastighetsbolag. Affärsidén är att i egna fastigheter i centrala Stockholm och centrala Göteborg erbjuda framgångsrika företag högkvalitativa kontors- och butikslokaler på attraktiva marknadsplatser.

Hufvudstadens fastighetsbestånd är koncentrerat till de centrala delarna av Stockholm och Göteborg. Här äger bolaget kommersiella kontors- och butiksfastigheter i citykärnornas affärsdistrikt, bland annat på Hamngatan, Norrmalmstorg, Biblioteksgatan och Kungsgatan i Stockholm samt kvarteren Inom Vallgraven och Östra Nordstan i Göteborg. Detta gör Hufvudstaden till ett av de mest specialiserade och geografiskt koncentrerade fastighetsbolagen i Sverige. Total uthyrningsbar yta är 365 500 m^2 med ett årligt hyresvärde om 1,4 miljarder kronor. Fastighetsbeståndets verkliga värde bedömdes vid utgången av 2011 uppgå till 22,3 miljarder kronor.

Affärsområden

Verksamheten är organiserad i tre affärsområden. *Stockholm Östra City* består av 17 fastigheter med en total uthyrningsbar yta om 151 000 m^2. *Stockholm Västra City* omfattar nio fastigheter med en total uthyrningsbar yta om 150 000 m^2. I affärsområdet ingår NK-fastigheterna i Stockholm och Göteborg samt varumärket NK. Vidare ingår dotterbolaget Parkaden som driver parkeringsrörelse i två av Hufvudstadens fastigheter. Affärsområde *Göteborg* omfattar fyra fastigheter med en total uthyrningsbar yta om 64 500 m^2. I den största fastigheten ingår köpmannavaruhuset Femman, som är en del av Nordstans affärscentrum.

Hufvudstaden arbetar aktivt med att utveckla fastighetsbeståndets höga kvalité och effektivitet med avsikt att skapa en god värdetillväxt. Bolaget har egna resurser för löpande drift och underhåll. Genom utvecklingsåtgärderna får lokalerna högre teknisk standard och mer yteffektiva planlösningar, vilket leder till ett bättre driftsnetto och högre avkastning.

Finansiella mål

Hufvudstadens finansiella mål är att ha en god utdelningstillväxt över tiden och att utdelningen ska utgöra mer än hälften av nettovinsten från den löpande verksamheten. Soliditeten ska uppgå till minst 40 procent över tiden.

Året i sammandrag

I Stockholm förvärvades en fastighet på Norrlandsgatan och i Göteborg förvärvades en fastighet på Södra Hamngatan. I påbyggnaden av Femmanhuset har första hyresgästen flyttat in.

Fastighetsbeståndet marknadsvärderades vid årsskiftet till 22,3 mdkr (20,1), vilket ger ett substansvärde om 76 kronor per aktie (70).

Finansiella nyckeltal

	2011	2010
Nettoomsättning, mnkr	**1 437**	1 392
Rörelseresultat före värdeförändring, mnkr	**933**	913
Rörelseresultat, mnkr	**2 079**	2 455
Resultat efter finansnetto, mnkr	**1 956**	2 352
Resultat per aktie, kr	**6:96**	8:40
Utdelning per aktie, kr	**2:45**[1]	2:30
Börskurs 31 dec, kr, A-aktien	**70:05**	78:55

1) Enligt styrelsens förslag.

Största aktieägare 2011-12-31

	Procent av kapital	Procent av röster
Lundbergs	45,3	88,1
State Street Bank and Trust	4,9	1,0
Mellon fonder	3,0	0,6
SEB Investment Management	1,9	0,4
Swedbank Robur fonder	1,8	0,4

Lundbergs aktieinnehav 2012-02-21

Antal A-aktier	85 200 000
Antal C-aktier	8 177 680

Andel av Lundbergs tillgångar 18,8%

Holmenaktien

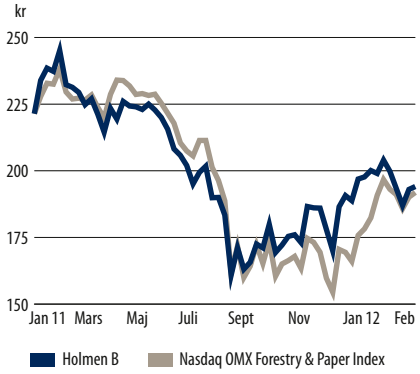

Fördelning extern nettoomsättning per affärsområde

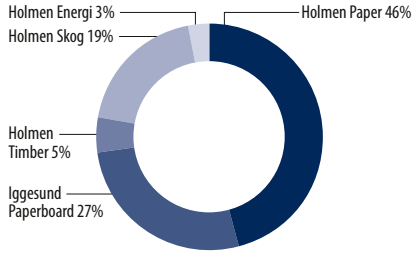

Geografisk fördelning extern nettoomsättning

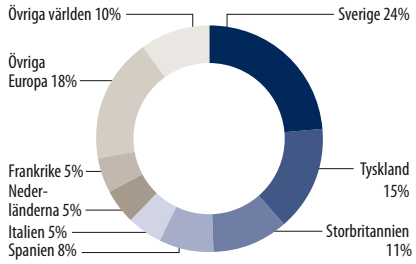

Ordförande Fredrik Lundberg
VD Magnus Hall
www.holmen.com

LUNDBERGS 2011 – DOTTERFÖRETAG OCH ÖVRIGA STÖRRE INNEHAV

Holmen

Holmen är en skogsindustrikoncern, vars affärsidé är att utveckla och driva lönsam verksamhet inom tre produktinriktade affärsområden för tryckpapper, kartong och trävaror samt två råvaruinriktade affärsområden för skog och energi. Det stora egna skogsinnehavet och höga andelen egenproducerad energi är strategiskt viktiga resurser som stärker Holmens position och framtida utveckling.

Koncernens årliga produktionskapacitet är cirka 1,75 miljoner ton tryckpapper, 530 000 ton kartong och 870 000 kubikmeter trävaror. Omkring 90 procent av försäljningen sker i Europa via egna försäljningsbolag och antalet anställda uppgår till omkring 4 000 personer.

Affärsområden

Holmen Paper tillverkar tryckpapper för magasin, produktkataloger, direktreklam, böcker, dagstidningar och telefonkataloger. Tillverkningen sker vid två svenska och ett spanskt bruk. Affärsområdets viktigaste marknader är Norden, Storbritannien, Tyskland och Spanien.

Iggesund Paperboard producerar solid- och falskartong med enbart färska fiber som råvara vid ett svenskt och ett engelskt bruk. Produkterna används till konsumentförpackningar för bland annat kosmetika, läkemedel, tobak, konfektyr och livsmedel samt för grafiska ändamål. De största marknaderna är Tyskland och Storbritannien.

Holmen Timber tillverkar trävaror vid två storskaliga sågverk i Sverige som är integrerade med koncernens kartong- respektive tryckpappersproduktion. Sedan januari 2011 är produktionen vid Bravikens Sågverk i drift, med specialisering på konstruktionsvirke av gran. Vid Iggesunds Sågverk produceras snickerivirke av furu. Huvudmarknaderna är Europa samt Nordafrika och Mellanöstern.

Holmen Skog ansvarar för skötsel och utveckling av Holmens skogar, samt ansvarar för en effektiv virkesförsörjning till koncernens svenska produktionsenheter. Markinnehavet uppgår till drygt en miljon hektar produktiv skogsmark i Sverige och den årliga avverkningen i egen skog är cirka 3,2 miljoner kubikmeter virke, vilket motsvarar en självförsörjningsgrad på omkring 60 procent.

Holmen Energi ansvarar för koncernens vattenkraft- och vindkrafttillgångar samt elförsörjningen till Holmens svenska enheter. Vattenkraftproduktionen uppgår ett normalår till drygt 1 TWh, och tillsammans med mottryckskraftproduktionen svarar detta för cirka 35 procent av koncernens elförbrukning.

Finansiella mål

Holmens lönsamhet ska uthålligt överstiga marknadsmässig kapitalkostnad. Utdelning ska grundas på koncernens lönsamhetssituation, framtida investeringsplaner och målet att ha en stark finansiell ställning med en skuldsättningsgrad inom intervallet 0,3-0,8.

Året i sammandrag

Produktionen vid nya Bravikens Sågverk startades.

Den mindre av de två pappersmaskinerna vid bruket i Madrid, PM 61, stängdes i mars. Därmed har kapaciteten minskat med 170 000 ton per år.

I april fattades beslut om att investera 1,1 mdkr i en biobränslepanna vid bruket i Workington.

Holmen har omvärderat skogen med 3,6 mdkr baserat på en ny avverkningsplan samt ändrade pris- och kostnadsantaganden. Efter omvärderingen redovisas skogsinnehavet till 15,8 mdkr före skatt.

Finansiella nyckeltal

	2011	2010
Nettoomsättning, mnkr	**18 656**	17 581
Rörelseresultat, mnkr [1]	**5 573**	1 596
Resultat efter finansnetto, mnkr	**5 328**	1 388
Resultat per aktie, kr	**47:10** [2]	8:40
Utdelning per aktie, kr	**8:00** [3]	7:00
Börskurs 31 dec, kr, B-aktien	**197:70**	221:40

1) Inklusive jämförelsestörande poster om 3 593 mnkr (264). 2011 avsåg omvärdering av skog medan 2010 representerar ett netto av flera poster.
2) Varav 31:50 kr från omvärdering av skog.
3) Enligt styrelsens förslag.

Största aktieägare 2011-12-31

	Procent av kapital	Procent av röster
Lundbergs	31,1	61,1
Kempestiftelserna	7,0	16,9
Lannebo fonder	3,6	1,1
Alecta	3,6	1,0
Carnegie fonder	3,1	0,9

Lundbergs aktieinnehav 2012-02-21

Antal A-aktier	16 622 000
Antal B-aktier	9 500 000

Andel av Lundbergs tillgångar 12,8%

Husqvarnaaktien

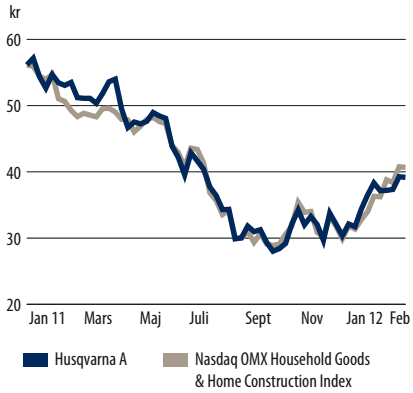

Finansiella nyckeltal

	2011	2010
Nettoomsättning, mnkr	**30 357**	32 240
Rörelseresultat, mnkr	**1 551**	2 445
Resultat efter finansnetto, mnkr	**1 147**	2 051
Resultat per aktie, kr	**1:73**	3:03
Utdelning per aktie, kr	**1:50**[1]	1:50
Börskurs 31 dec, kr, A-aktien	**31:66**	55:70

1) Enligt styrelsens förslag.

Nettoomsättning per affärsområde

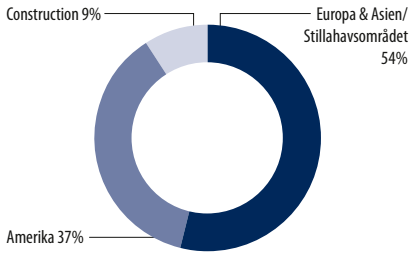

Största aktieägare 2011-12-31

	Procent av kapital	Procent av röster
Investor	16,8	30,1
Lundbergs	6,7	22,0
Alecta	9,6	7,2
Nordea fonder	6,1	2,5
Swedbank Robur fonder	5,7	1,9

Lundbergs aktieinnehav 2012-02-21

Antal A-aktier	38 200 000
Antal B-aktier	1 000 000

Andel av Lundbergs tillgångar 3,8%

Ordförande Lars Westerberg
VD Hans Linnarson
www.husqvarna.com

Husqvarna

Husqvarna är världens största tillverkare av utomhusprodukter som motorsågar, trimmare, gräsklippare och trädgårdstraktorer. Koncernen är även ledande i Europa inom bevattningsprodukter under varumärket Gardena, samt är en av de ledande på världsmarknaden inom kaputrustning och diamantverktyg för byggnads- och stenindustrierna. Husqvarna erbjuder produkter för både konsumenter och professionella användare. Koncernens produkter säljs i mer än 100 länder.

Starka varumärken

Husqvarna har en portfölj av starka varumärken, ett brett globalt distributionsnät och ett konkurrenskraftigt produktsortiment baserat på hög teknisk kompetens. Produktsortimentet under Husqvarnavarumärket har successivt utökats och omfattar även högspecificerade konsumentprodukter. Dessa produkter säljs huvudsakligen genom fackhandeln och svarar idag för en betydande andel av omsättningen inom konsumentprodukter. Koncernen har stora tillverkningsenheter i USA, Europa, Kina samt Japan och genom stora volymer uppnås hög kostnadseffektivitet i tillverkningen. Husqvarna har etablerat en ny tillverkningsenhet i Polen för volymproduktion av gräsklippare för europamarknaden. Leveranskedjan kännetecknas av hög flexibilitet för att hantera säsongsvariationer och svängningar i efterfrågan till följd av bland annat vädret.

Finansiella mål

Husqvarnas långsiktiga mål är att över en konjunkturcykel uppnå en årlig organisk tillväxt på cirka 5 procent och en rörelsemarginal som överstiger 10 procent. Ambitionen är också att växa genom kompletterande förvärv. Utdelningen ska normalt överstiga 40 procent av årets resultat.

Industrivärden

Industrivärden är ett av Nordens ledande investmentbolag med ägande i ett koncentrerat urval av svenska börsbolag med god utvecklingspotential. Affärsidén är att skapa aktieägarvärde baserat på en professionell investeringsverksamhet och aktivt ägande. Det aktiva ägandet baseras på Industrivärdens modell för värdeskapande i innehavsbolagen och utövas genom styrelserepresentation.

Industrivärdens aktieportfölj är väl diversifierad med stora aktieinnehav i några av Sveriges ledande företag. Innehavsbolagen kännetecknas av ledande positioner inom valda marknadssegment och med ett betydande inslag av internationell verksamhet. De största innehaven är Handelsbanken, Sandvik, Volvo, SCA och Ericsson. Vidare är Industrivärden stor ägare i SSAB, Skanska, Indutrade och Höganäs.

Finansiella mål

Industrivärdens målsättning är att över tiden generera en hög substansvärdetillväxt med syftet att aktiens totalavkastning, räknat över en längre tidsperiod, ska överstiga genomsnittet för Nasdaq OMX Nordic, Stockholm. Investeringarna ska främst ske i stora och medelstora noterade nordiska bolag. Industrivärdens utdelningspolicy är att ge sina aktieägare en direktavkastning som är högre än genomsnittet för svenska börsnoterade aktier. Under den senaste tioårsperioden har totalavkastningen för A-aktien årligen i genomsnitt varit 5 procent.

Industrivärdenaktien

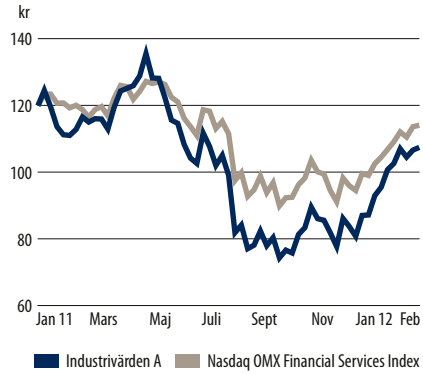

Finansiella nyckeltal

	2011	2010
Resultat efter skatt, mnkr	**- 15 647**	14 870
Substansvärde, mdkr	**40,1**	57,7
Substansvärde, kr/aktie	**104**	149
Nettoskuldsättningsgrad, procent	**29**	19
Utdelning per aktie, kr	**4:50** [1]	4:00
Börskurs 31 dec, kr, A-aktien	**87:15**	119:90

1) Enligt styrelsens förslag.

Aktieportföljens sammansättning, marknadsvärden 2011-12-31

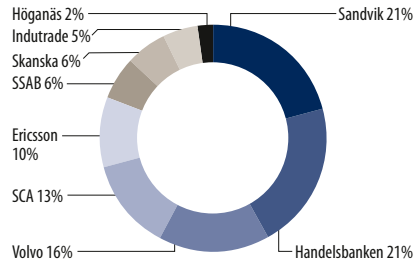

Största aktieägare 2011-12-31

	Procent av kapital	Procent av röster
Lundbergs	12,9	17,8
Handelsbankens pensionsstiftelse	7,7	10,6
Handelsbankens pensionskassa	7,6	10,5
Jan Wallanders & Tom Hedelius stiftelse	6,7	9,2
SCA Pensionsstiftelse	4,9	6,7

Lundbergs aktieinnehav 2012-02-21

Antal A-aktier	50 000 000

Andel av Lundbergs tillgångar 13,4%

Ordförande Sverker Martin-Löf
VD Anders Nyrén
www.industrivarden.se

Indutradeaktien

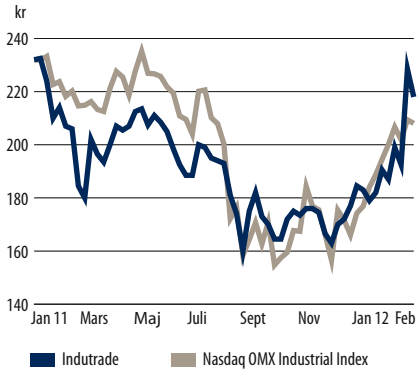

Finansiella nyckeltal

	2011	2010
Nettoomsättning, mnkr	**7 994**	6 745
Rörelseresultat, mnkr	**822**	614
Resultat efter finansnetto, mnkr	**729**	553
Resultat per aktie, kr	**13:50**	10:18
Utdelning per aktie, kr	**6:75**[1]	5:10
Börskurs 31 dec, kr	**183:00**	232:00

1) Enligt styrelsens förslag.

Nettoomsättning per affärsområde

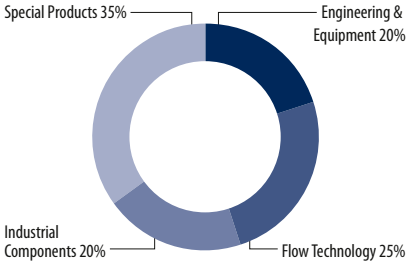

Största aktieägare 2011-12-31

	Procent av kapital och röster
Industrivärden	36,8
Lundbergs	13,8
Afa Försäkring	6,9
Pensionskassan SHB	3,7
Lannebo fonder	3,4

Lundbergs aktieinnehav 2012-02-21

Antal aktier	5 500 000

Andel av Lundbergs tillgångar 3,1%

Ordförande Bengt Kjell
VD Johnny Alvarsson
www.indutrade.se

Indutrade

Indutrade är en koncern verksam inom försäljning av industriella komponenter, system och tjänster. Produkterna har genomgående ett högt teknikinnehåll.

Indutrade består av cirka 160 bolag i 23 länder och fyra världsdelar. Verksamheten har två huvudinriktningar, dels bolag med industriell teknikförsäljning och dels bolag med egentillverkade produkter. Under 2011 svarade koncernens tre viktigaste geografiska marknader, Sverige, Finland och Benelux, tillsammans för 59 procent av koncernens nettoomsättning. Indutrade har en stor spridning inom olika kundsegment. De dominerande segmenten är verkstad, energi och VA som idag tillsammans står för mer än hälften av nettoomsättningen.

Indutrade har en lång erfarenhet av företagsförvärv. Sedan 1978 har cirka 150 bolag förvärvats. Indutrade har, genom sin starka förvärvshistorik, sin storlek samt sitt goda rykte, den erfarenhet och de förutsättningar som krävs för att genomföra värdeskapande förvärv. Under 2011 förvärvades bolag med en sammanlagd årsomsättning omkring 700 mnkr.

Affärsområden

Koncernen är uppdelad i fyra affärsområden; *Engineering & Equipment, Flow Technology, Industrial Components* samt *Special Products*. Organisationen är starkt decentraliserad och dotterbolagen arbetar inom väl definierade nischer. Bolagen har hög kompetens inom sina respektive teknikområden, vilket gör det möjligt att skapa mervärde för kunderna.

Finansiella mål

Målsättningen är att den genomsnittliga försäljningstillväxten och EBITA-marginalen ska överstiga 10 procent i snitt per år över en konjunkturcykel. Nettoskuldsättningsgraden bör normalt inte överskrida 100 procent. Utdelningen ska över tid uppgå till minst 50 procent av resultatet efter skatt.

Skanska

Skanska är ett av världens ledande projektutvecklings- och byggföretag med expertis inom byggande, utveckling av kommersiella fastigheter, bostäder och projekt i offentlig privat samverkan. Koncernen har knappt 53 000 medarbetare på utvalda hemmamarknader i Europa, USA och Latinamerika.

Verksamhetsgrenar

Skanskas verksamhet bedrivs i fyra verksamhetsgrenar.

Byggverksamhet är koncernens största verksamhetsgren och omfattar byggande av hus, anläggningar och bostäder. Bygguppdrag utförs både för externa kunder och för Skanskas utvecklingsgrenar.

Bostadsutveckling initierar och utvecklar bostadsprojekt för försäljning främst till privata kunder.

Kommersiell fastighetsutveckling initierar, utvecklar, hyr ut och säljer kommersiella fastighetsprojekt, med fokus på kontor, handelscentra samt logistikfastigheter.

Infrastrukturutveckling identifierar, utvecklar, driver och avyttrar privatfinansierade infrastrukturprojekt, exempelvis vägar, sjukhus, skolor och kraftverk.

Finansiella synergier skapas genom att byggverksamheten drivs med ett negativt rörelsekapital och över tid genererar ett positivt kassaflöde. Kassaflödet investeras i koncernens projektutvecklingsverksamheter, vilket skapar god avkastning på investerat kapital och även genererar nya uppdrag för byggverksamheten

Finansiella mål

Skanskas finansiella mål för 2011-2015 är att koncernen ska ha en avkastning på eget kapital på 18-20 procent per år. Rörelsemarginalen för byggrörelsen ska vara 3,5 - 4,0 procent i genomsnitt över en konjunkturcykel. Projektutvecklingsverksamheterna ska sammantaget ha en årlig avkastning om 10-15 procent på sysselsatt kapital.

Skanskaaktien

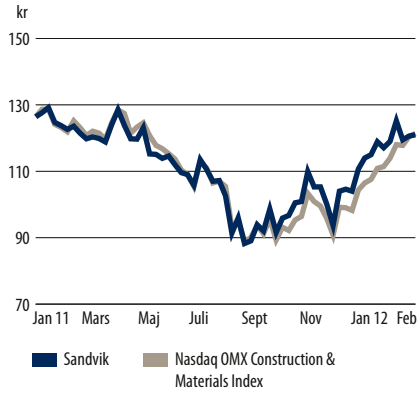

Finansiella nyckeltal

	2011	2010
Intäkter, mnkr	**122 534**	121 663
Rörelseresultat, mnkr	**9 087**[1]	5 339
Resultat efter finansnetto, mnkr	**9 099**[1]	5 304
Resultat per aktie, kr	**19:72**[1]	9:54
Utdelning per aktie, kr	**6:00**[2]	12:00[3]
Börskurs 31 dec, kr	**114:00**	133:30

1) Inklusive reavinst om 4,5 mdkr.
2) Enligt styrelsens förslag.
3) Inklusive extrautdelning om 6:25 kr.

Intäkter per marknad, byggverksamheten

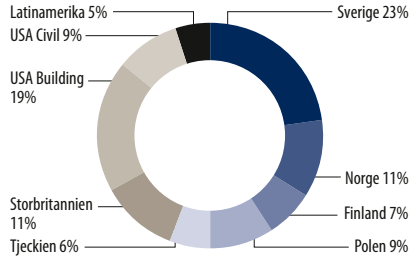

Största aktieägare 2011-12-31

	Procent av kapital	Procent av röster
Industrivärden	6,8	23,7
Lundbergs	2,8	11,1
Alecta	9,2	6,4
Swedbank Robur fonder	4,8	3,4
AMF Försäkring och fonder	4,1	2,9

Lundbergs aktieinnehav 2012-02-21

Antal A-aktier	6 032 000
Antal B-aktier	5 550 000

Andel av Lundbergs tillgångar 3,7%

Ordförande Sverker Martin-Löf
VD Johan Karlström
www.skanska.com

Sandvikaktien

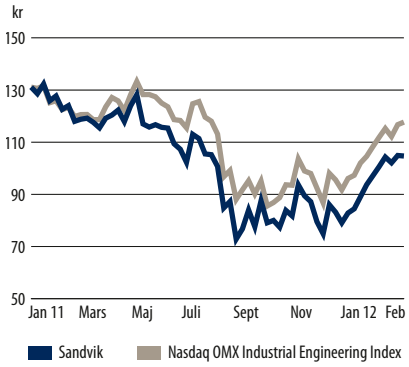

Finansiella nyckeltal

	2011	2010
Fakturering, mnkr	**94 084**	82 654
Rörelseresultat, mnkr	**10 148** [1]	11 029
Resultat efter finansnetto, mnkr	**8 179**	9 412
Resultat per aktie, kr	**4:63**	5:59
Utdelning per aktie, kr	**3:25** [2]	3:00
Börskurs 31 dec, kr	**84:45**	131:10

1) Inkluderar goodwillnedskrivning och omstruktureringskostnader om drygt 3,3 mdkr.
2) Enligt styrelsens förslag.

Fakturering per affärsområde, pro forma

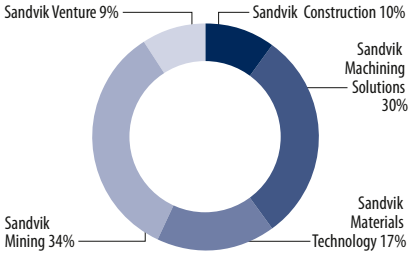

Största aktieägare 2011-12-31

	Procent av kapital och röster
Industrivärden	12,2
Swedbank Robur fonder	4,6
Handelsbankens Pensionsstiftelse	4,1
Alecta	3,6
JP Morgan Chase	3,6
Omnibus Account W FD OM80	3,3
Lundbergs	2,3

Lundbergs aktieinnehav 2012-02-21

Antal aktier	27 500 000

Andel av Lundbergs tillgångar 7,2%

Ordförande Anders Nyrén
VD Olof Faxander
www.sandvik.se

Sandvik

Sandvik är en högteknologisk verkstadskoncern med avancerade produkter och en världsledande position inom utvalda nischer. Affärsidén är att utveckla, tillverka och marknadsföra högteknologiska produkter och tjänster som bidrar till att förbättra produktiviteten och lönsamheten för kunderna. Med omkring 50 000 anställda och representation i 130 länder spänner verksamheten över hela världen.

Sandviks kunder finns inom många olika områden, där de viktigaste är gruv-, verkstads-, anläggnings-, fordonsindustri, energi, konsumentrelaterad industri samt flygindustri. Ungefär två tredjedelar av produkterna är industrikonsumtionsprodukter och en tredjedel är investeringsvaror.

Affärsområden

I syfte att öka fokuseringen och nå maximal utväxling inom respektive kärnaffär organiseras bolaget sedan den 1 januari 2012 i följande affärsområden: *Mining* med fokus på globalt ledarskap inom gruvbrytning såväl ovan som under jord. *Machining Solutions* som är marknadsledande inom avancerad industriell metallbearbetning. *Materials Technology* som erbjuder högförädlade och avancerade metallprodukter i utvalda nischer. *Construction* med inriktning på utvalda segment i den globala anläggningsindustrin. *Venture* som fokuserar på mindre, men attraktiva och snabbväxande, produktområden med begränsade kopplingar till något av de andra affärsområdena eller till flera olika affärsområden.

Finansiella mål

Sandviks finansiella mål är en försäljningstillväxt på 8 procent per år, avkastning på sysselsatt kapital om 25 procent, en utdelningsandel på 50 procent av vinst per aktie samt en skuldsättningsgrad mindre än 0,8.

Handelsbanken

Handelsbanken är en fullsortimentsbank för både privat- och företagskunder och har ett rikstäckande kontorsnät i Sverige, Danmark, Finland, Norge och Storbritannien. Dessa länder ser banken som sina hemmamarknader.

Handelsbanken täcker hela bankområdet, det vill säga traditionella företagsaffärer, investmentbankverksamhet, kapitalförvaltning samt privata affärer inklusive livförsäkringar och annat försäkringssparande. Handelsbanken grundades 1871 och har idag verksamhet i 22 länder med totalt drygt 11 000 medarbetare.

Affärsidé

Handelsbankens organisation är starkt decentraliserad och verksamheten utgår alltid ifrån kundens behov. Detta innebär att alla affärsbeslut som rör enskilda kunders relationer med banken tas nära kunden. Koncernens viktigaste styrmedel är en väl förankrad företagskultur samt ett effektivt uppföljningssystem.

Medan affärsbesluten är starkt decentraliserade är bankens kreditpolitik gemensam för hela koncernen och därför centraliserad. Vid större krediter tas beslut på regional eller central nivå beroende på kreditens storlek, men samtliga krediter kräver ett tillstyrkande av kundansvarigt kontor. Handelsbanken har under lång tid haft lägre kreditförlustnivå än konkurrenterna.

Finansiella mål

Handelsbankens mål är att ha högre avkastning på eget kapital än det vägda genomsnittet för jämförbara banker i Norden och Storbritannien. Målet ska nås genom att erbjuda kunderna bättre service samtidigt som kostnadsnivån ska vara lägre än i andra banker.

Handelsbankenaktien

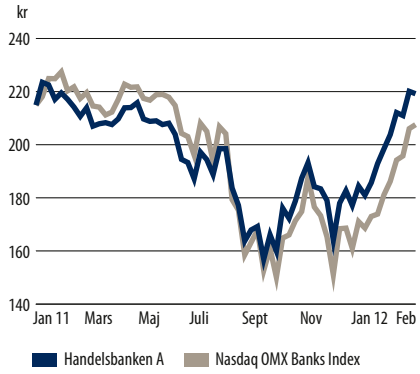

Finansiella nyckeltal

	2011	2010
Intäkter, mnkr	**32 809**	31 296
Resultat före kreditförluster, mnkr	**17 345**	16 278
Rörelseresultat, mnkr	**16 536**	14 770
Vinst per aktie efter skatt, kr	**19:78**	17:72
Utdelning per aktie, kr	**9:75**[1]	9:00
Börskurs 31 dec, kr, A-aktien	**181:00**	214:90

1) Enligt styrelsens förslag.

Intäkter per intäktsslag

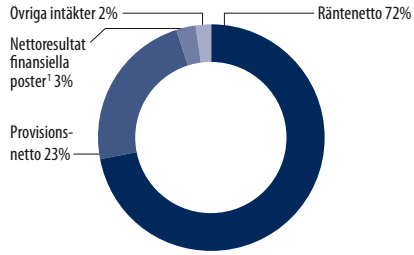

1) Värderat till verkligt värde.

Största aktieägare 2011-12-31

	Procent av kapital	Procent av röster
Industrivärden	10,9	11,1
Stiftelsen Oktogonen	10,3	10,5
Swedbank Robur fonder	3,2	3,3
Lundbergs	2,0	2,0
Alecta	1,9	1,9

Lundbergs aktieinnehav 2012-02-21

Antal A-aktier	12 500 000

Andel av Lundbergs tillgångar 6,8%

Ordförande Hans Larsson
VD Pär Boman
www.handelsbanken.se

Fastighets AB L E Lundberg

Husqvarna

Handelsbanken

Indutrade

Industrivärden

Sandvik

Skanska

Holmen

Hufvudstaden

Årsredovisning

Styrelsen och verkställande direktören i L E Lundbergföretagen AB (publ), organisationsnummer 556056-8817, får härmed avge årsredovisning för verksamhetsåret 2011 för koncernen och moderbolaget.

Förvaltningsberättelse	30
Definitioner	39
Koncernen	
Resultaträkning	40
Rapport över totalresultat	40
Balansräkning	41
Rapport över förändring i eget kapital	42
Kassaflödesanalys	42
Noter	43
Moderbolaget	
Resultaträkning	67
Rapport över totalresultat	67
Balansräkning	68
Rapport över förändring i eget kapital	69
Kassaflödesanalys	69
Noter	70
Förslag till vinstdisposition	76
Revisionsberättelse	77

Förvaltningsberättelse

Lundbergs är ett investeringsföretag med en portfölj av tillgångar innefattande främst ett helägt fastighetsbolag och ett antal större innehav i börsnoterade företag. Av dessa börsnoterade företag är två dotterbolag, Holmen och Hufvudstaden, vilket innebär att de konsolideras i koncernredovisningen.

Koncernen

Verksamheten består av fastighetsrörelse, tillverkning och försäljning av tryckpapper, kartong, trävaror, skogs- och kraftrörelse samt aktieförvaltning (inklusive handel med värdepapper).

Koncernens verksamhet beskrivs nedan. Information om koncernens verksamhetsgrenar (Lundbergs, Hufvudstaden och Holmen) redovisas på sidorna 30-34. Moderbolaget beskrivs på sidorna 34-35. Bolagsstyrningsrapport framgår av sidorna 35-39.

Omsättning och resultat

Koncernens nettoomsättning uppgick till 22 604 mnkr (21 171).

Rörelseresultatet blev 11 228 mnkr (5 978). I resultatet ingår reverseringar/nedskrivningar av börsnoterade aktier och intressebolagsandelar med -184 mnkr (-). Övriga nedskrivningar och orealiserade värdeförändringar har påverkat resultatet med 5 023 mnkr (2 572).

Finansnettot var -475 mnkr (-457).

Resultatet efter finansiella poster blev 10 753 mnkr (5 521). Resultatet efter skatt uppgick till 8 637 mnkr (3 941). Resultat per aktie hänförligt till moderbolagets aktieägare blev 41:26 kronor (20:02).

Skatt

Koncernens skatt uppgick till 2 116 mnkr (1 581). Pågående skatteprocesser framgår av not 15 på sidan 53.

Investeringar

Investeringar redovisas under respektive verksamhetsgren och moderbolaget nedan.

Eget kapital

Koncernens egna kapital ökade med 2 594 mnkr. Ökningen består av årets resultat 8 637 mnkr, utbetald utdelning -1 130 mnkr, förändring i koncernens sammansättning -606 mnkr och övrigt totalresultat om -4 307 mnkr.

Koncernens egna kapital uppgick till 51 484 mnkr (48 890) varav minoritetsintresset utgjorde 20 515 mnkr (18 531).

Finansiering

Den räntebärande nettoskulden minskade med 116 mnkr till 13 246 mnkr (13 361). Räntebärande skulder uppgick till 14 580 mnkr (14 376) och räntebärande tillgångar till 1 334 mnkr (1 015). Soliditeten uppgick till 60 procent (60). Skuldsättningsgraden var 0,26 (0,27).

Information om risker och osäkerhetsfaktorer

Den finansiella riskhanteringen beslutas av respektive styrelse i Lundbergs, Hufvudstaden och Holmen. Riskhanteringen bedrivs enligt den finanspolicy som styrelsen i respektive bolag har fastställt och har det gemensamt att de syftar till en låg risknivå. Hos samtliga tre bolag är riskhanteringen centraliserad till en särskild avdelning. För en utförligare beskrivning av hanteringen av finansiella risker se not 37 på sidan 62. Övrig information om risker och osäkerhetsfaktorer finns under respektive verksamhetsgren. I not 36 på sidan 62 redogörs för väsentliga bedömningar och uppskattningar.

Verksamhetsgrenar

LUNDBERGS

Med Lundbergs avses här moderbolaget L E Lundbergföretagen AB, de helägda dotterföretagen och i förekommande fall deras koncerner inom fastighetsrörelse och aktieförvaltning (handel med värdepapper). Verksamheten är uppdelad i två rörelsegrenar, Fastighetsrörelse och Aktieförvaltning.

Omsättning och resultat

Nettoomsättningen uppgick till 2 511 mnkr (2 198) och rörelseresultatet blev 3 610 mnkr (1 958).

Fastighetsrörelse

Nettoomsättningen uppgick till 1 077 mnkr (983) och rörelseresultatet till 825 mnkr (923). Minskningen av resultatet beror på lägre orealiserade värdeförändringar i förvaltningsfastigheterna jämfört med föregående år. Den genomsnittliga vakansgraden uppgick till 2,8 procent (3,6).

Investeringar i förvaltningsfastigheter har skett med 198 mnkr (206), i nya fastighetsprojekt med 288 mnkr (301) och i inventarier med 7 mnkr (6). Under året har fastigheter förvärvats för 331 mnkr varav 259 mnkr avser fastigheten Dykaren 17 i Linköping.

En intern värdering av fastighetsbeståndet har per den 31 december 2011 skett genom att varje enskild fastighets verkliga värde bedömts. Värderingarna baseras såväl på ortsprismaterial som på

nuvärdet av uppskattade framtida betalningsströmmar. För att säkerställa värderingen har externa värderingar inhämtats. Det verkliga värdet bedöms uppgå till 11 623 mnkr (10 463). Värderingsmetod och antaganden beskrivs i not 19 på sidan 55.

Exploateringsfastigheterna upptas i balansräkningen till 99 mnkr utgörande det lägsta av anskaffningsvärdet eller nettoförsäljningsvärdet. Exploateringsfastigheter har sålts för 22 mnkr (22).

Aktieförvaltning

Nettoomsättningen uppgick till 1 434 mnkr (1 215) och rörelseresultatet till 2 785 mnkr (1 035).

I rörelseresultatet ingår resultat från andelar i intresseföretag med 1 884 mnkr (686). Samtliga aktier i Cardo har avyttrats för 4 683 mnkr med ett resultat om 2 523 mnkr. Från och med den 27 maj 2011 redovisas Husqvarna som intressebolag. Resultatet per den 31 december har belastats med nedskrivning av andelen i Husqvarna med 658 mnkr.

Reversering av gjorda nedskrivningar avseende Husqvarna har tidigare redovisats i eget kapital. Till följd av att Husqvarna redovisas som intresseföretag har gjorda reverseringar om 474 mnkr återförts över resultatet.

Under året har 6 032 000 aktier av serie A i Skanska förvärvats för 757 mnkr, netto 4 550 000 aktier av serie B i Skanska för 467 mnkr, 2 611 000 aktier av serie A i Holmen för 606 mnkr, 3 000 000 aktier i Industrivärden för 345 mnkr, 4 000 000 aktier i Sandvik för 392 mnkr och netto 8 690 000 aktier i Husqvarna för 376 mnkr. Nettoinvesteringar i aktier uppgick till -1 734 mnkr (717).

Information om risker och osäkerhetsfaktorer

Fastighetsrörelse

Förändringar på fastighetsmarknaden, till exempel till följd av konjunktursvängningar, påverkar fastigheternas verkliga värde vilket är både en risk och en möjlighet.

Möjligheterna att på kort sikt påverka resultatet i den löpande verksamheten är begränsade. Intäkterna från de kommersiella lokalerna är reglerade av förhållandevis långa hyresavtal, vanligen tre till fem år. För bostäder gäller tillsvidareavtal med rätt för hyresgästen att säga upp hyresavtalet med tre månaders varsel. Rörelsekostnaderna är svåra att förändra i ett kort perspektiv med bibehållen service och kvalitet. Lönsamheten, den löpande verksamheten och nya projekt påverkas av konjunkturen och ränteläget men även av politiska beslut. För att framgångsrikt hantera möjligheter och risker i ett fastighetsbolag krävs därför lång framförhållning.

Lundbergs fastighetsbestånd består av centralt belägna bostadsfastigheter och kommersiella fastigheter. Fastigheterna är koncentrerade till huvudsakligen större städer med positiv utveckling. Den uthyrningsbara ytan i fastighetsbeståndet består till 52 procent av bostäder och 48 procent lokaler. Den jämna fördelningen mellan bostäder och lokaler gör verksamheten mindre konjunkturkänslig.

Bolaget arbetar aktivt med att optimera fastigheternas förbrukning och därmed sänka driftkostnaderna samt med uppföljning och styrning av kostnader i varje enskild fastighet.

Samtliga fastigheter är fullvärdeförsäkrade.

Aktieförvaltning

Aktierisk omfattar aktiekursrisk och likviditetsrisk. Med aktiekursrisk avses risken för värdenedgång på grund av förändringar i kurser på aktiemarknaden. Likviditetsrisk kan uppkomma om en aktie är svår att avyttra.

Lundbergs har som strategi att inneha större aktieinnehav i ett begränsat antal bolag. Dessa aktieinnehav kan förändras över tiden. Lundbergs nuvarande aktieinnehav är delvis i bolag som är verksamma inom samma eller likartade branscher. Även framledes kan aktieinnehaven komma att ha en koncentration till vissa branscher, vilket i så fall medför att en större riskexponering kan förekomma gentemot enskilda branscher och/eller bolag.

Icke finansiella resultatindikationer

Lundbergs har kollektivavtal för både tjänstemän och kollektivanställda. Både sjukfrånvaron och personalomsättningen är låg. Tydliga riktlinjer finns för att säkerställa att ingen diskriminering eller osakliga löneskillnader uppstår.

Hög servicegrad med personligt bemötande, kundnytta, effektivitet och lönsamhet präglar allt arbete i företaget. Verksamheten inom Fastighetsförvaltningen är kvalitetscertifierat enligt ISO 9001:2008, miljöcertifierat enligt ISO 14001:2004 och energicertifierat enligt SS-EN 16001:2009. Det innebär att bolaget ska erbjuda välskötta och välbelägna fastigheter där trygghet och säkerhet står i fokus, hålla en hög servicegrad med personligt bemötande, verka för en långsiktigt hållbar utveckling av miljön och genom ständiga förbättringar minska vår miljöbelastning. Elanvändningen för fastighetsdrift uppfyller Svenska Naturskyddsföreningens kriterier för Bra Miljöval el. Värmeanvändningen är baserad på fjärrvärme och värmepumpar.

Lundbergs har för avsikt att miljöklassa de nya projekt som planeras enligt certifieringssystemen EU GreenBuilding och Miljöbygg-

nad. För befintliga fastigheter som uppfyller kraven för GreenBuilding pågår ett certifieringsarbete.

Inga verksamheter för vilka tillstånd eller anmälan krävs enligt Förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd bedrevs under 2011.

Framtidsutsikter

Vakansgraderna vid ingången av 2012 är lägre än vid ingången av 2011 vilket innebär att nettointäkten för jämförbara fastigheter ökar något. Under 2012 kommer nettointäkten även att öka med hänsyn till genomförda hyresförhandlingar under 2011, färdigställandet av fastigheten Lyckan i Norrköping samt tillskott av förvärvade fastigheter. Driftkostnaderna bedöms öka något för jämförbara fastigheter på grund av ökade taxor och skatter. Kostnaden för hyresgästanpassningar och ombyggnader minskar. Sammantaget innebär detta att rörelseresultatet exklusive värdeförändringar bedöms öka.

För 2012 bedöms kassaflödet i aktieförvaltningen påverkas positivt av ökade ordinarie utdelningar.

HUFVUDSTADEN

Hufvudstadens verksamhet består i att äga och förvalta kommersiella kontors- och butiksfastigheter i centrala Stockholm och centrala Göteborg.

För en utförligare beskrivning än nedan hänvisas till Hufvudstadens årsredovisning för 2011.

Omsättning och resultat

Nettoomsättningen uppgick till 1 437 mnkr (1 392). Rörelseresultatet blev 2 078 mnkr (2 454). Minskningen av resultatet beror främst på lägre orealiserade värdeförändringar jämfört med föregående år. Den totala vakansgraden per den 31 december var 3,9 procent (5,1).

Förvaltningsfastigheter

Under året investerades 403 mnkr (358) i fastigheter och 2 mnkr (2) i inventarier. Under året har två fastigheter förvärvats för 543 mnkr varav 478 mnkr avser Kåkenhusen 38 i Stockholm.

Värdering av fastighetsbeståndet har skett genom att varje enskild fastighets verkliga värde har bedömts. Bedömningen har gjorts genom tillämpning av värdering enligt en variant av ortsprismetoden som kallas för nettokapitaliseringsmetoden. Metoden innebär att marknadens avkastningskrav sätts i relation till fastigheternas driftsnetto. För att säkerställa värderingarna har externa värderingar inhämtats.

Det verkliga värdet bedöms uppgå till 22 251 mnkr (20 148). Värderingsmetod och antaganden beskrivs i not 19 på sidan 55.

Information om risker och osäkerhetsfaktorer

Möjligheterna att på kort sikt påverka resultatet i den löpande verksamheten är begränsade. Intäkterna är reglerade av förhållandevis långa hyresavtal, vanligen tre till fem år, och rörelsekostnaderna är svåra att förändra i ett kort perspektiv med bibehållen service och kvalitet. Hufvudstadens lönsamhet och verksamhet påverkas framför allt av makroekonomiska faktorer såsom konjunktur och ränteläge samt den regionala utvecklingen i Stockholm och Göteborg, men även av politiska beslut. För att framgångsrikt hantera möjligheter och risker i ett fastighetsbolag krävs därför lång framförhållning och tydliga strategier.

Förändringar i fastigheternas verkliga värde, till följd av konjunktursvängningar med mera, är både en risk och en möjlighet. Risken begränsas dock av fastigheternas koncentration till de mest attraktiva kommersiella lägena.

Icke finansiella resultatindikationer

Ett ansvarsfullt företagande såväl internt som externt är en förutsättning för framgång. Hufvudstaden bidrar till samhällsutvecklingen genom att ta ansvar för sina fastigheter och den omgivande miljön och försäkrar sig om att gällande lagar och avtal följs genom krav på entreprenörer och underleverantörer. Hufvudstadens värdegrund präglar medarbetarnas agerande och är ett aktivt redskap i det dagliga arbetet. All slags diskriminering och osakliga löneskillnader motarbetas.

Hufvudstaden arbetar aktivt för att minska negativ miljöpåverkan, till exempel genom minskad energianvändning och krav på miljövänliga produkter.

Inga verksamheter för vilka tillstånd eller anmälan krävs enligt Förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd bedrevs under 2011.

Framtidsutsikter

Skuldkrisen i Europa och det försämrade konjunkturläget kommer att påverka fastighetsbranschen under 2012 och medför sannolikt en något dämpad hyresmarknad. Stockholms och Göteborgs starka befolkningstillväxt samt satsningar på infrastruktur, antas bidra till att dessa marknader kan hålla emot bättre. Efterfrågan på kontorshyresmarknaden väntas bli stabil och med tillfredsställande hyresnivåer för Hufvudstadens välbelägna och högkvalitativa lokaler. Vakanserna har successivt minskats under året och de ligger i den lägre delen av intervallet som kan betraktas som en normal vakansnivå, 4-6 procent. Bedömningen är att vakanserna kommer att ligga kvar på denna nivå det närmaste året och att vakanserna inom butikssegmentet även i fortsättningen kommer ligga kvar på mycket låga nivåer. Trots en förväntat lägre konsumtion bedöms marknadshyrorna för butiker

i stort sett vara oförändrade. Det stigande intresset för etablering av högklassiga internationella modevarumärken på Hufvudstadens marknadsplatser påverkar detaljhandeln positivt.

Fastighetstransaktionerna bedöms bli färre till följd av kreditåtstramning och konjunkturavmattning. Intresset kommer dock vara fortsatt stort för centralt belägna fastigheter i Stockholm och Göteborg. Hufvudstadens solida finansiella ställning och goda intjäningsförmåga ger möjlighet till kompletterande förvärv av fastigheter eller igångsättning av större projekt.

HOLMEN

Holmen tillverkar tryckpapper, kartong och trävaror samt bedriver verksamhet inom skogsbruk och energi.

För en utförligare beskrivning än nedan hänvisas till Holmens årsredovisning för 2011.

Omsättning och resultat

Nettoomsättningen uppgick till 18 656 mnkr (17 581).

Rörelseresultatet blev 5 573 mnkr (1 596). Exklusive jämförelsestörande poster uppgick rörelseresultatet till 1 980 mnkr (1 332) . Förbättringen beror på högre priser för tryckpapper och kartong medan ökade kostnader för ved och returpapper påverkade resultatet negativt.

Investeringar

Investeringarna uppgick till 1 849 mnkr (1 692).

Information om risker och osäkerhetsfaktorer

Holmens resultat påverkas av olika intäkts- och kostnadsposter. Intäkter från de produktinriktade affärsområdena kommer från försäljning av tryckpapper, kartong och trävaror. Förändringar i priser och leveranser beror till stor del på utvecklingen av marknaden i Europa. Den påverkas i sin tur av flera faktorer, såsom efterfrågan, produktionen bland europeiska producenter, förändringar av import till, samt möjligheterna att med lönsamhet exportera från, Europa.

Intäkterna från de råvaruinriktade affärsområdena kommer från försäljning av virke och elkraft i Sverige. Leveranserna kan variera mellan åren men är på sikt förutsägbara.

Virke och el är samtidigt stora kostnader för Holmens industriverksamhet. För att minska exponeringen mot förändringar i elpriset används fysiska leveransavtal med fast pris samt finansiella säkringar.

Holmens resultat påverkas av valutakursförändringar främst genom att en betydande del av försäljningen sker i andra valutor än kostnaderna. För att minska resultatpåverkan av förändrade valutakurser säkras nettoflödet med valutaterminer.

Holmen försäkrar sina anläggningar till återanskaffningsvärde mot egendoms- och avbrottsskador. Den egna risken varierar mellan olika anläggningar men uppgår som mest till cirka 30 mnkr för en enskild skada. Skogsinnehav försäkras inte. Arealerna är spridda över stora delar av landet och risken för omfattande samtidiga skador har inte bedömts motivera den kostnad det skulle innebära att försäkra skogsinnehavet.

Icke finansiella resultatindikationer

Personal

Holmens personalarbete styrs av lagar och avtal samt policyer och tonvikten avseende personalarbetet läggs vid kompetensförsörjning, ledarskap och arbetssätt. Personalarbetet styrs vidare av ett antal övergripande mål, vilka regelbundet följs upp via nyckeltal och genom medarbetarundersökning.

Sjukfrånvaron har kontinuerligt minskat under 2000-talet och var under 2011 3,5 procent (3,5) . En arbetsolycka med dödlig utgång inträffade i augusti på Bravikens Pappersbruk. Någon olycka med dödlig utgång har tidigare inte drabbat någon av Holmens anställda.

Miljö

Holmens verksamhet regleras miljömässigt av lagar och tillstånd inom varje land. Holmens miljöpolicy är utgångspunkt för hur miljöansvaret fördelas och hur miljöarbetet organiseras och bedrivs och fokuserar på energi- och klimatfrågornas betydelse för verksamheten.

Miljöstandarden i Holmens anläggningar är hög. Detta som ett resultat av gjorda investeringar i process- och reningsutrustning samt det kontinuerligt pågående förbättringsarbetet inom ramen för anläggningarnas miljö- och energiledningssystem och lagstadgade myndighetstillsyn. Den huvudsakliga miljöpåverkan som sker från anläggningarna består av utsläpp till luft och vatten samt uppkomst av buller och avfall. För att sätta fokus på klimat- och energifrågorna har Holmen under flera år arbetat med koncernövergripande mål för hållbar utveckling. För att anpassa Holmens miljömål till de som tagits fram inom EU har de övergripande målen vad gäller klimat och energi reviderats. Målet att minska användningen av fossila bränslen har till och med 2011 lett till att utsläppen av fossil koldioxid minskat med 55 procent vid de svenska enheterna.

Holmen bedrev vid årsskiftet 2011/2012 produktionsverksamhet vid sju anläggningar som kräver miljötillstånd. Tillstånden anger bland annat villkor för tillåten produktionsvolym samt tillåtna utsläpp till luft och vatten.

Verksamheterna i bolagets anläggningar var vid årsskiftet 2010/2011 certifierade enligt kvalitets-, miljö- och energiledningssystemen ISO 14001 och SS 627750. Förutom detta hade samtliga anläggningar, där vedråvara används, spårbarhetscertifikat för använd vedråvara. Skogsbruket är certifierat enligt miljöledningssystem och var dessutom certifierat enligt de internationella skogsstandarderna PEFC och FSC.

Framtidsutsikter

Lönsamheten förbättrades väsentligt under 2011 tack vare högre priser för tryckpapper och kartong medan råvarukostnaderna ökade. Marknadsläget för Holmens produkter har försvagats under hösten 2011 och den svaga konjunkturen skapar osäkerhet kring efterfrågan för 2012. Prisförhandlingar för tryckpapper pågår men förväntas inte leda till några större förändringar. För kartong och trävaror är priserna stabila. Kostnadsläget väntas förbättras något till följd av prissänkningar för returpapper och ved samt pågående rationaliseringar. Ökad avverkning i Holmens skogar kommer att påverka resultatet positivt samtidigt som stormfälld skog måste tas om hand vilket ökar kostnaderna temporärt. Valutasituationen är viktig för Holmen och resultatet 2011 gynnades av valutasäkringar på bra nivåer. Dessa säkringar löper ut i början av 2012 vilket kommer ha en betydande negativ påverkan på resultatutvecklingen. Investeringarna bedöms vara fortsatt höga under 2012, främst till följd av de två större pågående investeringarna inom kartongverksamheten.

Moderbolaget

Årets resultat uppgick till 3 274 mnkr (1 207). I resultatet ingår utdelningar med 869 mnkr (864) och resultat från avyttring av aktier i intresseföretag med 2 625 mnkr (437). Till följd av att Husqvarna redovisas som intresseföretag har gjorda reverseringar om 474 mnkr återförts över resultatet, vidare har nedskrivning skett av intresseföretagsandelarna i Husqvarna med 592 mnkr per den 31 december 2011.

Nettoinvesteringar i börsnoterade aktier uppgick till -1 745 mnkr (766).

Företagsinformation avseende L E Lundbergföretagen AB, se not 2 sidan 48.

Riktlinjer för ersättning till ledande befattningshavare

Till styrelsens ordförande och ledamöter utgår arvode enligt årsstämmans beslut. Till ledningen har årsstämman 2011 fattat beslut om riktlinjer avseende ersättning vilka framgår av not 5 på sidan 49.

Styrelsen föreslår att årsstämman 2012 fattar beslut om följande riktlinjer för bestämmande av lön och annan ersättning till ledande befattningshavare.

Ersättning till ledande befattningshavare ska kunna utgöras av fast lön, bonus, övriga förmåner samt pension. Den sammanlagda ersättningen bör vara marknadsmässig och konkurrenskraftig samt stå i relation till prestation, ansvar och befogenheter.

För ledande befattningshavare anställda i L E Lundbergföretagen AB eller Fastighets AB L E Lundberg ska eventuell bonus vara kopplad till förutbestämda och mätbara kriterier baserade på resultat- och lönsamhetsmål, vara maximerad och inte överstiga tre månadslöner. För ledande befattningshavare anställda i L E Lundberg Kapitalförvaltning AB ska eventuell bonus baseras på aktivitetsmässigt resultat, varvid bonusen ska vara maximerad till cirka 15 procent av uppnått resultat över tiden. Bonus ska i normalfallet inte vara pensionsgrundande.

Vid uppsägning av anställningsavtal från bolagets sida ska uppsägningstiden vara längst tolv månader. Vid uppsägning från bolagets sida kan, i förekommande fall, avgångsvederlag motsvarande sex månadslöner utgå.

Pensionsrätt för VD och för övriga ledande befattningshavare ska gälla från 65 års ålder, med förmåner motsvarande ITP-planen. Kompletterande pensionslösningar kan tillkomma. Ersättning ska inte utgå i form av optioner eller andra aktierelaterade incitamentsprogram.

Dessa riktlinjer ska omfatta de personer som under den tid riktlinjerna gäller utgör ledande befattningshavare i L E Lundbergföretagen AB och dess helägda dotterbolag Fastighets AB L E Lundberg och L E Lundberg Kapitalförvaltning AB. Riktlinjerna gäller för avtal som ingås efter årsstämmans beslut, samt för det fall ändringar görs i befintliga avtal efter denna tidpunkt. Styrelsen skall ha rätt att frångå riktlinjerna om det i ett enskilt fall finns särskilda skäl för det.

För riktlinjer avseende ledande befattningshavare i Holmen och Hufvudstaden hänvisas till deras respektive årsredovisningar.

Aktieinformation

Under 2011 har beslutad fondemission 1:1 och beslutad minskning av bolagets aktiekapital genom indragning av samtliga egna aktier genomförts. Aktiekapitalet i L E Lundbergföretagen AB uppgick vid årets slut till 1 240 mnkr. Antalet aktier uppgick till 124 000 000, var och en med ett kvotvärde av 10 kronor. Aktierna är fördelade på 48 000 000 aktier av serie A med tio röster vardera och 76 000 000 aktier av serie B med en röst vardera. På begäran av ägare av aktie av serie A ska aktie av serie A kunna omvandlas till aktie av serie B.

Det finns inga begränsningar avseende aktiernas överlåtelsebarhet i bolagsordningen. Någon begränsning av hur många röster varje aktieägare kan avge vid årsstämma finns inte.

Största ägare är Fredrik Lundberg med totalt 53,4 procent av aktiekapitalet och 89,6 procent av rösterna. Resterande aktieägares respektive innehav understiger tio procent av rösterna.

Anställda har inget aktieinnehav via pensionsstiftelse eller genom annan utfästelse.

Enligt bolagsordningen ska styrelsen utöver de ledamöter som enligt lag utses av annan än bolagsstämman bestå av lägst fem och högst tio ledamöter med högst tre suppleanter. Val av ledamöter och suppleanter ska ske på bolagsstämma.

Inga kända avtal finns som skulle påverkas till följd av ett offentligt uppköpserbjudande.

Återköp av egna aktier

Vid årsstämman den 6 april 2011 förnyades bemyndigandet för styrelsen att fatta beslut att förvärva upp till 10 procent av bolagets aktier. Bemyndigandet har dock inte utnyttjats. Styrelsen föreslår att också årsstämman 2012 bemyndigar styrelsen att återköpa upp till 10 procent egna B-aktier.

Förslag till utdelning och vinstdisposition

Styrelsen har föreslagit en utdelning om 4:00 kronor per aktie eller totalt 496 mnkr. Styrelsens förslag till vinstdisposition redovisas i sin helhet på sidan 76.

Bolagsstyrningsrapport

Bolagsstyrningen i L E Lundbergföretagen AB utgår från bland annat bolagsordningen, den svenska aktiebolagslagen, Nasdaq OMX Stockholms Regelverk för emittenter, Svensk kod för bolagsstyrning ("Koden") samt andra tillämpliga lagar och regler. Koden är ett led i självregleringen inom det svenska näringslivet och bygger på principen följ eller förklara ("comply or explain"). Det innebär att ett bolag som tillämpar Koden kan avvika från enskilda regler men då ska förklaringar avges där skälen till varje avvikelse redovisas samt en beskrivning lämnas av den lösning som istället valts. Denna bolagsstyrningsrapport har upprättats av styrelsen i L E Lundbergföretagen AB i enlighet med vad som följer av Kodens och årsredovisningslagens regler.

Ansvarsfördelning

Aktieägarna utövar sitt inflytande över L E Lundbergföretagen AB på bolagsstämman som är bolagets högsta beslutande organ, medan ansvaret för bolagets organisation och förvaltningen av bolagets angelägenheter ankommer på styrelsen och verkställande direktören i enlighet med svensk aktiebolagslag, andra lagar och förordningar, gällande regler för aktiemarknadsbolag, bolagsordningen och styrelsens interna styrinstrument.

Aktieägarna

I februari 2012 hade bolaget 16 526 aktieägare. De tio största ägarna hade ett totalt innehav motsvarande 79,8 procent av aktiekapitalet. Utländska investerare ägde cirka 5,8 procent av aktiekapitalet.

Bolagsstämman

Bolagsstämman är det högsta beslutande organet i L E Lundbergföretagen AB. Vid årsstämman som hålls inom sex månader efter räkenskapsårets utgång fastställs resultat- och balansräkningar, beslutas om utdelning, väljs styrelse och fastställs dess arvode, väljs i förekommande fall revisorer och beslutas om arvode till revisorerna, behandlas andra lagstadgade ärenden samt fattas beslut om riktlinjer för ersättning till ledande befattningshavare samt om andra förslag från styrelsen och aktieägare.

Samtliga aktieägare som är registrerade i aktieboken på en viss avstämningsdag och som anmält deltagande i tid har rätt att delta i stämman och rösta för det totala innehavet av aktier. Aktieägare kan företrädas av ombud. Aktieägare vars aktier är förvaltarregistrerade måste, för att kunna utöva rösträtt på bolagsstämman, tillfälligt omregistrera sina aktier i eget namn, enligt vad som följer av kallelsen till bolagsstämman.

Årsstämman 2011 ägde rum den 6 april 2011. Vid stämman framlades årsredovisningen och revisionsberättelsen samt koncernredovisningen och koncernrevisionsberättelsen. I anslutning härtill lämnade styrelseordföranden information om styrelsens arbete samt redogjorde för samarbetet med revisorerna. Vidare höll verkställande direktören Fredrik Lundberg ett anförande om koncernens verksamhet under 2010.

Revisorerna avrapporterade sin granskning till årsstämman genom avgiven revisionsberättelse och en muntlig redogörelse av arbetet under det gångna året. Vidare beslutade årsstämman om riktlinjer för ersättning till ledande befattningshavare i enlighet med vad som framgår av sidan 49 samt bemyndigade styrelsen att besluta om förvärv av egna aktier.

Kallelse till bolagsstämma skall ske genom annonsering i Post- och Inrikes Tidningar samt på bolagets webbplats. Att kallelse skett skall annonseras i Dagens Nyheter. Kallelse till årsstämma samt till extra bolagsstämma som inte skall behandla ändring av bolagsordningen skall ske tidigast sex veckor och senast fyra veckor före stämman. Kallelse till annan extra bolagsstämma ska ske tidigast sex veckor och senast tre veckor före stämman.

Valberedning

Mot bakgrund av aktieägarkretsens sammansättning har en valberedning inte ansetts behövlig. Förslag avseende val av ordförande vid årsstämma, styrelseval och i förekommande fall revisorsval samt förslag till arvode åt styrelseledamöterna och revisorerna lämnas därför av bolagets större aktieägare och presenteras i kallelse till årsstämma samt på bolagets hemsida. Bolaget avviker således från Kodens regler avseende valberedning.

Styrelsen och dess arbete

Styrelsens sammansättning

Bolagets styrelse ska enligt bolagsordningen bestå av fem till tio ledamöter med högst tre suppleanter valda av bolagsstämman för tiden intill slutet av nästa årsstämma. L E Lundbergföretagen ABs styrelse, som utsetts av årsstämman 2011, består av åtta ledamöter inklusive verkställande direktören.

Ordföranden Mats Guldbrand har tidigare bland annat varit aktiechef vid AMF Pension. Carl Bennet är bland annat styrelseordförande i Getinge och Elanders. Gunilla Berg är vice verkställande direktör och CFO i Teracom Group. Louise Lindh är vice verkställande direktör i Fastighets AB L E Lundberg. Fredrik Lundberg är verkställande direktör i L E Lundbergföretagen AB. Katarina Martinson är styrelseledamot i Fastighets AB L E Lundberg och har bland annat arbetat med investeringsstrategi och makroekonomi. Sten Peterson är verkställande direktör i Byggnads AB Karlsson & Wingesjö. Christer Zetterberg har varit verkställande direktör och koncernchef i bland annat Holmens Bruk, PK-banken och AB Volvo.

Samtliga styrelseledamöter anses vara oberoende i förhållande till bolaget och dess ledning med undantag av Fredrik Lundberg (i egenskap av verkställande direktör), Louise Lindh (i egenskap av vice verkställande direktör i det helägda dotterbolaget Fastighets AB L E Lundberg) samt Sten Peterson (i egenskap av verkställande direktör i Byggnads AB Karlsson & Wingesjö, i vilket Fredrik Lundberg är styrelseordförande och majoritetsaktieägare). Vidare är samtliga styrelseledamöter utom Fredrik Lundberg och Sten Peterson att betrakta som oberoende i förhållande till bolagets större aktieägare. Styrelsen uppfyller således de krav på oberoende som uppställs i Koden. Styrelsens sammansättning avviker däremot från Kodens bestämmelse 4.3 genom att två av ledamöterna ingår i ledningen för bolaget respektive bolagets dotterbolag. Denna avvikelse motiveras av att det är lämpligt att styrelsens sammansättning speglar ägarförhållandet i bolaget.

Ordföranden

Vid årsstämman 2011 valdes Mats Guldbrand till styrelsens ordförande. Ordföranden organiserar och leder styrelsens arbete så att detta utövas effektivt och i enlighet med svensk aktiebolagslag, andra lagar och förordningar, gällande regler för aktiemarknadsbolag (inklusive Koden) och styrelsens interna styrinstrument. Ordföranden följer verksamheten i dialog med verkställande direktören och ansvarar för att övriga styrelseledamöter erhåller tillfredsställande information och beslutsunderlag. Ordföranden ansvarar för att styrelsen fortlöpande uppdaterar och fördjupar sina kunskaper om bolaget samt i övrigt får den utbildning som krävs för att styrelsearbetet ska kunna bedrivas effektivt. Ordföranden tillser även att styrelsens arbete utvärderas årligen.

Styrelsens arbete

Styrelsen fastställer årligen en skriftlig arbetsordning som reglerar styrelsens arbete och dess inbördes arbetsfördelning, beslutsordningen inom styrelsen, styrelsens mötesordning samt ordförandens arbetsuppgifter. Därutöver har styrelsen bland annat utfärdat en finanspolicy, en informationspolicy samt utfärdat skriftliga instruktioner avseende arbetsfördelning mellan styrelsen och verkställande direktören.

Styrelsen övervakar verkställande direktörens arbete genom löpande uppföljning av verksamheten under året, ansvarar för att organisation, ledning och riktlinjer för förvaltning av bolagets angelägenheter är ändamålsenligt uppbyggda och att det finns en tillfredsställande intern kontroll. Styrelsen ansvarar vidare för utveckling och uppföljning av bolagets strategier genom planer och mål, beslut om förvärv och avyttringar av verksamheter, större investeringar, samt ersättning till verkställande direktören i enlighet med de riktlinjer för ersättning till ledande befattningshavare som beslutats av årsstämman.

Enligt nu gällande arbetsordning ska styrelsen sammanträda vid minst fyra ordinarie tillfällen och vid ett konstituerande sammanträde per år. Vid behov ska extra sammanträden hållas för särskilda frågor. Antalet styrelsemöten uppgick 2011 till fem stycken. Styrelsen har ägnat särskild uppmärksamhet åt strategiska och finansiella

frågor, konjunkturfrågor, investeringsfrågor och redovisningsmässiga frågor. Vid varje ordinarie styrelsemöte har redogörelser dessutom lämnats över utvecklingen i Fastighets AB L E Lundberg och L E Lundberg Kapitalförvaltning samt i portföljbolagen.

Närvaron vid årets styrelsemöten har varit mycket god. Samtliga ledamöter har deltagit vid samtliga styrelsemöten. Koncernens ekonomi- och finansdirektör deltar vid styrelsemöten liksom styrelsens sekreterare som är en från bolaget fristående advokat. Andra befattningshavare i bolaget deltar vid styrelsens sammanträden såsom föredragande av särskilda frågor eller om så annars bedöms lämpligt.

Ersättning till styrelsen

Arvodet till styrelsens ledamöter valda av bolagsstämman beslutas av bolagsstämman på förslag av bolagets största aktieägare. Vid årsstämman 2011 beslutades att arvode till styrelsen, från årsstämman 2011 till och med årsstämman 2012, ska utgå med sammanlagt 1 800 000 kronor varav 600 000 kronor till styrelsens ordförande. Till var och en av övriga av årsstämman valda ledamöter, förutom verkställande direktören, ska utgå ett arvode om 200 000 kronor. Eventuell ytterligare ersättning som har utgått till någon styrelseledamot, inklusive till verkställande direktören, framgår av koncernredovisningens not 5.

Revisionsutskott

Styrelsen har prövat frågan om inrättandet av ett revisionsutskott och beslutat att inte inrätta ett sådant. Istället fullgör styrelsen i sin helhet de uppgifter som ankommer på revisionsutskottet. Detta fungerar väl i den relativt sett lilla styrelse som bolaget har och innebär dessutom att hela styrelsen har full insyn i och aktivt tar del i dessa viktiga uppgifter. Styrelsen har sålunda under 2011 bedömt systemen för intern kontroll avseende finansiell rapportering. Detta syftar till att säkerställa att verksamheten är effektiv och bedrivs i enlighet med lagar och förordningar samt att den ekonomiska rapporteringen är tillförlitlig. Styrelsen har tagit del av och utvärderat rutinerna för redovisning och ekonomisk rapportering samt följt upp och utvärderat de externa revisorernas arbete, kvalifikationer och oberoende. Styrelsen bistår vidare koncernledningen med identifiering och utvärdering av de främsta riskerna i verksamheten och tillser att ledningen inriktar arbetet på att hantera dessa. Styrelsen har två gånger under 2011 haft genomgångar med och fått rapporter från bolagets externa revisorer, varvid en gång utan närvaro av verkställande direktören eller andra i bolagsledningen. Revisorernas rapporter har inte föranlett någon särskild åtgärd från styrelsen.

Ersättningsutskott

Frågor om ersättning och andra anställningsvillkor avseende verkställande direktören, bereds av styrelsens ordförande. Beslut i dessa frågor fattas av styrelsen, varvid verkställande direktören inte deltar. Ersättning och andra anställningsvillkor för övriga ledande befattningshavare förhandlas och avtalas med verkställande direktören. Vidare följer och utvärderar styrelsen samtliga program för rörliga ersättningar till bolagsledningen. Styrelsen följer och utvärderar även tillämpningen av de riktlinjer för ersättningar till ledande befattningshavare som årsstämman fattar beslut om samt gällande ersättningsstrukturer och ersättningsnivåer i bolaget. Styrelsen har prövat frågan om inrättande av ett ersättningsutskott men har ansett att den beredning och kompetensfördelning som tillämpas avseende ersättningar är ändamålsenlig och bra. Styrelsen har därför inte funnit anledning till att ändra detta även om det innebär en avvikelse från Kodens regler.

Bolagsledning

Verkställande direktören leder och kontrollerar att verksamheten bedrivs i enlighet med aktiebolagslagen, andra lagar och förordningar, gällande regler för aktiemarknadsbolag, bolagsordningen och styrelsens interna styrinstrument samt i enlighet med av styrelsen fastställda mål och strategier. Verkställande direktören tar i samråd med styrelsens ordförande fram nödvändigt informations- och beslutsunderlag inför styrelsemöten, föredrar ärendena och motiverar förslag till beslut. Verkställande direktören Fredrik Lundberg är född 1951, civilingenjör, civilekonom, ekon dr h c och tekn dr h c. Fredrik Lundberg är styrelseordförande i Holmen och Hufvudstaden, vice ordförande i Handelsbanken samt styrelseledamot i Industrivärden, Sandvik och Skanska. Per den 31 december 2011 innehar Fredrik Lundberg och maka direkt och via bolag 48 000 000 A-aktier och 18 762 000 B-aktier, totalt 66 762 000 aktier i bolaget.

Ersättning till verkställande direktör och övriga ledande befattningshavare

Årsstämman 2011 beslutade om oförändrade riktlinjer för ersättning till ledande befattningshavare. Riktlinjerna beskrivs närmare på sidan 49. Bolaget har inga utestående aktie- eller aktiekursrelaterade incitamentsprogram.

Aktivt ägande
L E Lundbergföretagen AB är aktiv ägare i portföljbolagen. I var och ett av dessa bolag representeras bolaget av någon eller några av befattningarna verkställande direktör, vice verkställande direktör eller styrelseledamot i L E Lundbergföretagen AB. Det aktiva ägandet utövas dessutom via deltagande i portföljbolagens valberedningar.

Internrevision
Bolaget har en enkel juridisk och operativ struktur och utarbetade styr- och internkontrollsystem. Styrelsen följer upp bolagets bedömning av den interna kontrollen bland annat genom kontakter med bolagets revisorer. Styrelsen har mot bakgrund av ovanstående valt att inte ha en särskild intern revision.

Revisorer
Enligt bolagsordningen skall bolaget ha två revisorer med eller utan suppleanter, alternativt ett registrerat revisionsbolag. Vid årsstämman 2011 valdes KPMG AB som revisionsbolag för en mandatperiod om ett år. Auktoriserade revisorn George Pettersson är huvudansvarig för revisionen. Bland George Petterssons större uppdrag kan nämnas Skanska, Sandvik, Holmen, Hufvudstaden och MTG.

Revisionen avrapporteras till aktieägarna i form av revisionsberättelse som utgör en rekommendation till aktieägarna inför beslutspunkterna på årsstämman om fastställande av resultaträkningen och balansräkningen för moderbolaget och koncernen, disposition av vinsten i moderbolaget samt ansvarsfrihet för styrelsens ledamöter och verkställande direktören. Arbetsinsatserna omfattar bland annat kontroll av efterlevnaden av bolagsordningen, aktiebolagslagen och årsredovisningslagen samt International Financial Reporting Standards (IFRS), frågor rörande värdering av poster i balansräkningen, uppföljningar av väsentliga redovisningsprocesser samt av styrning och ekonomisk kontroll.

Bolaget har utöver revisionsuppdraget konsulterat KPMG i frågor som främst berör koncernredovisning. Storleken av till KPMG betalda ersättningar för de två senaste åren framgår på sidan 50. Som revisor i L E Lundbergföretagen AB med dotterbolag är KPMG skyldigt att pröva sitt oberoende inför beslut att genomföra även andra uppdrag.

Bolagsordning
I bolagsordningen är bland annat fastslaget bolagets verksamhet, antalet styrelseledamöter och revisorer, hur kallelse ska ske till bolagsstämma, ärendebehandling under årsstämma och var stämma ska hållas. För nu gällande bolagsordning som antogs av årsstämman 2011, se bolagets webbplats www.lundbergforetagen.se under Bolagsstyrning/Bolagsordning.

Information
Bolagets information till aktieägarna och andra intressenter ges via årsredovisningen, boksluts- och delårsrapporterna, pressmeddelanden och bolagets hemsida, www.lundbergforetagen.se. På hemsidan finns också finansiella rapporter och pressmeddelanden för de senaste åren samt information om bolagsstyrning. Informationsgivningen i bolaget följer en av styrelsen fastställd informationspolicy.

Intern kontroll och riskhantering avseende finansiell rapportering för räkenskapsåret 2011
Enligt årsredovisningslagen ska styrelsen årligen lämna en beskrivning av de viktigaste inslagen i bolagets system för intern kontroll och riskhantering avseende den finansiella rapporteringen.

Kontrollmiljö
Kontrollmiljön är grunden för den interna kontrollen avseende den finansiella rapporteringen. Bolagets interna kontrollstruktur bygger bland annat på en tydlig ansvars- och arbetsfördelning såväl mellan styrelse och verkställande direktör som inom den operativa verksamheten. Policy och riktlinjer dokumenteras och utvärderas kontinuerligt av ledning och styrelse. Dessa styrande dokument samt genomarbetade processbeskrivningar kommuniceras via fastställda informations- och kommunikationsvägar och har därmed gjorts tillgängliga och kända för berörd personal.

Riskbedömning
Bolaget identifierar, analyserar och beslutar om hantering av risker för fel i den finansiella rapporteringen. Styrelsen behandlar utfallet av bolagets process för riskbedömning och riskhantering för att säkerställa att den omfattar alla väsentliga områden och identifierar vid behov nödvändiga åtgärder. Bolagets största verksamhetsrisker kopplas till fastighetsvärdering och finansiella transaktioner (framför allt avseende innehav av börsnoterade aktier).

Kontrollåtgärder
Bolaget har, baserat på gjorda riskbedömningar, fastställt ett antal kontrollåtgärder. Dessa är både av förebyggande natur, det vill säga åtgärder som syftar till att undvika förluster eller felaktigheter i rapporteringen, och av upptäckande natur. Kontrollerna ska även säkerställa att felaktigheter blir rättade. Som exempel på processer med väl

genomarbetade kontrollåtgärder kan nämnas ny- och ombyggnad, underhåll och uthyrning i fastighetsförvaltningen samt värdepappershantering i aktieförvaltningen.

Information och kommunikation

Den interna informationen och externa kommunikationen regleras på övergripande nivå bland annat av en informationspolicy. Den interna kommunikationen till och från styrelse och ledning sker bland annat genom att ledningen håller regelbundna informationsmöten. En annan viktig kommunikationskanal är bolagets intranät. Genom detta har samtliga medarbetare tillgång till aktuell information. På intranätet publiceras interna policys, riktlinjer, instruktioner och motsvarande dokument som styr och stöder verksamheten.

Uppföljning

Bolaget utvärderar löpande den interna kontrollen avseende den finansiella rapporteringen framför allt genom att ställa frågor och ta del av controllerfunktionens arbete. Styrelsen erhåller kvartalsrapporter med ekonomiskt utfall inklusive ledningens kommentarer till verksamheten. Vid varje ordinarie styrelsesammanträde behandlas den ekonomiska situationen. Bolagets revisor medverkar vid styrelsemöten vid två tillfällen per år och informerar om sina iakttagelser om bolagets interna rutiner och kontrollsystem. Styrelsens ledamöter har då tillfälle att ställa frågor. Styrelsen tar årligen ställning till väsentliga riskområden och utvärderar den interna kontrollen.

Definitioner

Likvida medel
Kassa och bank samt kortfristiga placeringar (maximalt tre månader).

Minoritetsintresse
Innehav utan bestämmande inflytande.

Resultat per aktie
Årets resultat efter skatt dividerat med genomsnittligt antal utestående aktier.

Räntebärande tillgångar
Räntebärande fordringar, kortfristiga placeringar samt kassa och bank.

Räntebärande nettoskuld
Räntebärande skulder och räntebärande avsättningar reducerat med räntebärande tillgångar.

Skatter
Aktuell skatt och uppskjuten skatt.

Skuldsättningsgrad
Räntebärande nettoskuld dividerad med summan av eget kapital.

Soliditet
Eget kapital uttryckt i procent av balansomslutningen.

Vakansgrad
Bortfall av hyresintäkter i procent av totalt möjliga hyresintäkter.

Resultaträkning samt
Rapport över totalresultat, koncernen

RESULTATRÄKNING, mnkr	Not	2011	2010
Nettoomsättning	3	22 604	21 171
Övriga intäkter m m	4	883	834
		23 487	**22 005**
Råvaror, förnödenheter samt kostnad sålda lageraktier		- 10 808	- 10 626
Personalkostnader	5	- 2 681	- 2 900
Övriga externa kostnader	6, 7	- 5 122	- 4 396
Avskrivningar	8	- 1 269	- 1 260
Nedskrivningar/reverseringar	9	474	- 555
Resultat från andelar i intresseföretag	10	1 968	648
		- 17 439	**- 19 089**
Värdeförändringar förvaltningsfastigheter	11	1 587	1 960
Värdeförändringar biologiska tillgångar	12	3 593	1 102
Rörelseresultat	13	**11 228**	**5 978**
Finansiella intäkter		62	36
Finansiella kostnader		- 537	- 493
Finansnetto	14	**- 475**	**- 457**
Resultat efter finansiella poster		**10 753**	**5 521**
Skatt	15	- 2 116	- 1 581
Årets resultat		**8 637**	**3 941**
Hänförligt till			
Moderbolagets aktieägare		5 116	2 483
Minoritetsintresse		3 521	1 458
		8 637	**3 941**
Resultat per aktie, kr [1]		41:26	20:02

1) Någon utspädning föreligger inte.

RAPPORT ÖVER TOTALRESULTAT, mnkr	Not	2011	2010
Årets resultat		**8 637**	**3 941**
Övrigt totalresultat			
Kassaflödessäkringar			
Omvärdering		6	827
Överfört till årets resultat		- 562	- 161
Överfört till anläggningstillgångar		33	21
Omräkningsdifferens på utländsk verksamhet		- 4	- 631
Säkring av valutarisk i utlandsverksamhet		31	472
Finansiella tillgångar som kan säljas			
Årets förändring i verkligt värde		- 3 666	3 229
Överfört till årets resultat vid omklassificering		- 474	
Aktuariella vinster och förluster avseende pensioner		- 193	96
Skatt hänförlig till övrigt totalresultat	15	476	- 636
Övrigt totalresultat i intresseföretag		46	- 154
		- 4 307	**3 063**
Årets totalresultat		**4 330**	**7 004**
Hänförligt till			
Moderbolagets aktieägare		1 159	5 335
Minoritetsintresse		3 171	1 668
		4 330	**7 004**

Balansräkning, koncernen

BALANSRÄKNING, mnkr	Not	2011-12-31	2010-12-31
TILLGÅNGAR	38		
Anläggningstillgångar			
Immateriella anläggningstillgångar	16	109	102
Materiella anläggningstillgångar	17	12 547	11 921
Biologiska tillgångar	18	15 771	12 161
Förvaltningsfastigheter	19	33 874	30 611
Andelar i intresseföretag	20	3 039	1 748
Finansiella placeringar	21, 37	11 338	14 484
Övriga aktier och andelar	22	15	14
Långfristiga finansiella fordringar	23, 37	88	195
Uppskjutna skattefordringar	15	194	210
Summa anläggningstillgångar		**76 975**	**71 446**
Omsättningstillgångar			
Omsättningsfastigheter	24	99	96
Varulager	25	3 827	3 656
Kundfordringar	26	2 410	2 536
Skattefordringar	15	49	4
Övriga rörelsefordringar	26	813	1 150
Kortfristiga finansiella fordringar	23, 37	48	78
Likvida medel	23	1 198	743
Tillgångar som innehas för försäljning	20		2 160
Summa omsättningstillgångar		**8 444**	**10 422**
SUMMA TILLGÅNGAR		**85 420**	**81 868**
EGET KAPITAL OCH SKULDER			
Eget kapital	28		
Aktiekapital		1 240	621
Reserver	29	2 630	6 529
Balanserade vinstmedel inklusive årets resultat		27 099	23 208
Eget kapital hänförligt till moderbolagets aktieägare		**30 969**	**30 359**
Minoritetsintresse	30	20 515	18 531
Summa eget kapital		**51 484**	**48 890**
Skulder			
Långfristiga skulder			
Långfristiga finansiella skulder	23, 37	10 128	9 650
Övriga långfristiga skulder		5	3
Avsättningar för pensioner	31	445	288
Övriga avsättningar	15, 32	496	480
Uppskjutna skatteskulder	15	14 236	13 270
Summa långfristiga skulder		**25 310**	**23 692**
Kortfristiga skulder			
Kortfristiga finansiella skulder	23, 37	4 008	4 438
Leverantörsskulder	33	2 790	2 642
Aktuell skatteskuld	15	17	214
Avsättningar	15, 32	157	270
Övriga rörelseskulder	33	1 654	1 723
Summa kortfristiga skulder		**8 626**	**9 286**
Summa skulder		**33 936**	**32 978**
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER		**85 420**	**81 868**

Information om koncernens ställda säkerheter och eventualförpliktelser, se not 35.

Rapport över förändring i eget kapital samt Kassaflödesanalys, koncernen

FÖRÄNDRING I EGET KAPITAL, mnkr	Aktiekapital	Reserver [1]	Balanserade vinstmedel inklusive årets resultat	Summa	Minoritetsintresse	Totalt eget kapital
Ingående eget kapital 2010-01-01	621	1 665	23 139	25 426	17 524	42 950
Omklassificering		1 876	- 1 876			
Justerat eget kapital 2010-01-01	**621**	**3 541**	**21 263**	**25 426**	**17 524**	**42 950**
Årets resultat			2 483	2 483	1 458	3 941
Övrigt totalresultat		2 988	- 136	2 852	211	3 063
		2 988	2 347	5 335	1 668	7 004
Utdelning			- 403	- 403	- 660	- 1 063
Förändringar i koncernens sammansättning			1	1	- 1	
UTGÅENDE EGET KAPITAL 2010-12-31	**621**	**6 529**	**23 208**	**30 359**	**18 531**	**48 890**
Årets resultat			5 116	5 116	3 521	8 637
Övrigt totalresultat		- 3 900	- 58	- 3 957	- 350	- 4 307
		- 3 900	5 058	1 159	3 171	4 330
Indragning av återköpta aktier	- 1		1			
Fondemission	620		- 620			
Utdelning			- 465	- 465	- 665	- 1 130
Förändringar i koncernens sammansättning			- 84	- 84	- 523	- 606
UTGÅENDE EGET KAPITAL 2011-12-31	**1 240**	**2 630**	**27 099**	**30 969**	**20 515**	**51 484**

1) Se not 29 för uppdelning.

KASSAFLÖDESANALYS, mnkr	Not 23, 27	2011	2010
Den löpande verksamheten			
Resultat före skatt		10 753	5 521
Justering för poster som inte ingår i kassaflödet [1]		- 6 299	- 1 779
Betalda skatter		- 873	- 968
Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändringar av rörelsekapital		**3 581**	**2 774**
Kassaflöde från förändringar i rörelsekapital			
Förändring av varulager		- 252	- 461
Förändring av rörelsefordringar		- 20	- 155
Förändring av rörelseskulder		27	756
KASSAFLÖDE FRÅN DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN		**3 337**	**2 914**
Investeringsverksamheten			
Förvärv av materiella anläggningstillgångar		- 1 799	- 1 667
Avyttring av materiella anläggningstillgångar		42	95
Investering i förvaltningsfastigheter		- 1 762	- 1 563
Avyttring av förvaltningsfastigheter		87	0
Förändring av finansiella fordringar		58	- 12
Förvärv av finansiella tillgångar		- 2 853	- 1 972
Avyttring av finansiella tillgångar		622	28
Förvärv av dotter- och intresseföretag		- 790	- 34
Avyttring av intresseföretag		4 761	1 213
Förvärv övriga anläggningstillgångar		- 51	- 44
Avyttring övriga anläggningstillgångar		16	12
KASSAFLÖDE FRÅN INVESTERINGSVERKSAMHETEN		**- 1 670**	**- 3 945**
Finansieringsverksamheten			
Upptagna långfristiga lån		775	900
Amortering av långfristiga lån		- 498	- 959
Förändring av kortfristiga finansiella skulder		- 354	1 747
Förändring av kortfristiga finansiella fordringar		- 4	- 1
Utbetald utdelning till moderbolagets aktieägare		- 465	- 403
Utbetald utdelning till minoritetsintresse		- 665	- 660
KASSAFLÖDE FRÅN FINANSIERINGSVERKSAMHETEN		**- 1 212**	**624**
ÅRETS KASSAFLÖDE		**455**	**- 407**
Likvida medel vid årets början		743	1 158
Valutaeffekter		- 1	- 8
Likvida medel vid årets slut		**1 198**	**743**

1) Justeringar utgörs främst av avskrivningar, nedskrivningar, resultat vid försäljning av anläggningstillgångar, andelar i intresseföretags resultat samt effekter vid omvärdering enligt IAS 40, 41 och 39.

Noter, koncernen

Not 1 - Redovisningsprinciper

De nedan angivna redovisningsprinciperna för koncernen har tillämpats konsekvent på samtliga perioder som presenteras i koncernens finansiella rapporter, om inte annat framgår nedan. Koncernens redovisningsprinciper har tillämpats konsekvent på rapportering och konsolidering av moderbolag, dotterföretag, intresserföretag samt joint ventures.

Överensstämmelse med normgivning och lag
Koncernredovisningen har upprättats i enlighet med International Financial Reporting Standards (IFRS) utgivna av International Accounting Standards Board (IASB) såsom de antagits av EU. Vidare har Rådet för finansiell rapporterings rekommendation RFR 1 Kompletterande redovisningsregler för koncerner tillämpats.

Moderbolaget tillämpar samma redovisningsprinciper som koncernen utom i de fall som anges i Moderbolagets redovisningsprinciper. De avvikelser som förekommer mellan moderbolagets och koncernens principer föranleds av begränsningar i möjligheterna att tillämpa IFRS i moderbolaget till följd av Årsredovisningslagen (ÅRL), Tryggandelagen samt i vissa fall av skatteskäl.

Värderingsgrunder tillämpade vid upprättande av de finansiella rapporterna
Tillgångar och skulder är redovisade till anskaffningsvärden, förutom vissa finansiella tillgångar och skulder, förvaltningsfastigheter och biologiska tillgångar som värderas till verkligt värde. Finansiella tillgångar och skulder som värderas till verkligt värde består av derivatinstrument, finansiella tillgångar klassificerade som finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultatet eller som finansiella tillgångar som kan säljas.

Anläggningstillgångar som innehas för försäljning redovisas från och med klassificeringen som sådan tillgång till det lägsta av det vid omklassificeringstidpunkten redovisade värdet och det verkliga värdet efter avdrag för försäljningskostnader.

Funktionell valuta och rapporteringsvaluta
Moderbolagets funktionella valuta är svenska kronor som även utgör rapporteringsvalutan för moderbolaget och för koncernen. Det innebär att de finansiella rapporterna presenteras i svenska kronor. Samtliga belopp är, om inte annat anges, avrundade till närmaste miljontal.

Bedömningar och uppskattningar i de finansiella rapporterna
Att upprätta de finansiella rapporterna i enlighet med IFRS kräver att företagsledningen gör bedömningar och uppskattningar samt gör antaganden som påverkar tillämpningen av redovisningsprinciperna och de redovisade beloppen av tillgångar, skulder, intäkter och kostnader. Verkliga utfallet kan avvika från dessa uppskattningar och bedömningar.

Uppskattningarna och antagandena ses över regelbundet. Ändringar av uppskattningar redovisas i den period ändringen görs om ändringen endast påverkat denna period, eller i den period ändringen görs och framtida perioder om ändringen påverkar både aktuell period och framtida perioder.

Bedömningar gjorda av företagsledningen vid tillämpningen av IFRS som har en betydande inverkan på de finansiella rapporterna och gjorda uppskattningar som kan medföra väsentliga justeringar i påföljande års finansiella rapporter beskrivs närmare i not 36.

Ändrade redovisningsprinciper
Inga nya eller ändrade IFRS med tillämpning från och med 2011 har haft någon väsentlig effekt på koncernens redovisning.

Nya IFRS och tolkningar som ännu ej börjat tillämpas
Ett antal nya eller ändrade IFRS träder ikraft först under kommande räkenskapsår och Lundbergs har valt att inte tillämpa några av dessa standarder i förtid. Nyheter eller ändringar som blir tillämpliga från och med räkenskapsår efter 2012 planeras inte heller att förtidstillämpas. Nya eller ändrade IFRS med tillämpning från och med 2012 bedöms inte ha någon väsentlig påverkan på de finansiella rapporterna.

Segmentrapportering
Ett rörelsesegment är en del av koncernen som bedriver verksamhet från vilken den kan generera intäkter och ådra sig kostnader och för vilka det finns fristående finansiell information tillgänglig. Koncernens verksamhet delas upp i rörelsesegment baserat på vilka delar av verksamheten företagets högsta verkställande beslutsfattare följer upp, så kallad "management approach" eller företagsledningsperspektiv.

Ett rörelsesegments resultat följs upp av företagets högste verkställande beslutsfattare för att utvärdera resultatet samt för att kunna allokera resurser till rörelsesegmentet. Det resultatmått mot vilket uppföljning sker är rörelseresultat. I rörelsesegmentens resultat, tillgångar och skulder har inkluderats direkt hänförbara poster samt poster som kan fördelas på segmenten på ett rimligt och tillförlitligt sätt. Se not 13 för ytterligare beskrivning av indelningen och presentationen av rörelsesegment.

Klassificering m m
Anläggningstillgångar och långfristiga skulder består i allt väsentligt av belopp som förväntas återvinnas eller betalas efter mer än tolv månader räknat från balansdagen. Omsättningstillgångar och kortfristiga skulder består i allt väsentligt av belopp som förväntas återvinnas eller betalas inom tolv månader räknat från balansdagen.

Konsolideringsprinciper

Dotterföretag
Dotterföretag är företag som står under ett bestämmande inflytande från L E Lundbergföretagen AB. Bestämmande inflytande innebär direkt eller indirekt en rätt att utforma ett företags finansiella och operativa strategier i syfte att erhålla ekonomiska fördelar. Vid bedömningen om ett bestämmande inflytande föreligger, beaktas potentiella röstberättigande aktier som utan dröjsmål kan utnyttjas eller konverteras.

Dotterföretag redovisas enligt förvärvsmetoden, vilket innebär att dotterföretagets indirekt förvärvade tillgångar och skulder värderas till verkligt värde enligt upprättad förvärvsanalys.

Skillnaden mellan anskaffningskostnaden för dotterföretagsaktierna och det verkliga värdet av förvärvade identifierbara nettotillgångar utgör goodwill. När skillnaden är negativ redovisas denna direkt i årets resultat.

I de fall förvärvet inte avser 100 procent av dotterföretaget uppkommer innehav utan bestämmande inflytande vilket definieras som "minoritetsintresse". Det finns två alternativ att redovisa minoritetsintresse. Dessa två alternativ är att redovisa minoritetsintressets andel av proportionella nettotillgångar alternativt att minoritetsintresse redovisas till verkligt värde, vilket innebär att minoritetsintresse har andel i goodwill. Valet mellan de olika alternativen att redovisa minoritetsintresse kan göras förvärv för förvärv.

Vid förvärv som sker i steg fastställs goodwill den dag då bestämmande inflytande uppkommer. Tidigare innehav värderas till verkligt värde och värdeförändringen redovisas i årets resultat.

Kvarvarande innehav värderas till verkligt värde och värdeförändringen redovisas i årets resultat när avyttringar leder till att bestämmande inflytande upphör.

Dotterföretags finansiella rapporter inkluderas i koncernredovisningen från och med förvärvstidpunkten till det datum då det bestämmande inflytandet upphör.

Intresseföretag
Intresseföretag är företag över vilka koncernen har ett betydande, men inte ett bestämmande, inflytande över den driftsmässiga och finansiella styrningen, vanligtvis genom andelsinnehav mellan 20 och 50 procent av röstetalet. Från och med den tidpunkt som det betydande inflytandet erhålls redovisas andelar i intresseföretag enligt kapitalandelsmetoden i koncernredovisningen. Kapitalandelsmetoden innebär att det i koncernen redovisade värdet på aktierna i intresseföretagen motsvaras av koncernens andel i intresseföretagens egna kapital samt koncernmässig goodwill och andra eventuella kvarvarande värden på koncernmässiga över- och undervärden. I årets resultat i koncernen redovisas som "Resultat från andelar i intresseföretag" koncernens andel i intresseföretagens resultat efter skatt hänförligt till moderbolagsägarna justerat för eventuella avskrivningar, nedskrivningar eller upplösningar av förvärvade över- respektive undervärden. Erhållna utdelningar från intresseföretaget minskar investeringens redovisade värde. Koncernens andel av övrigt totalresultat redovisas på en separat rad i koncernens övrigt totalresultat.

Eventuell skillnad vid förvärvet mellan anskaffningsvärdet för innehavet och ägarföretagets andel av det verkliga värdet netto av intresseföretagets identifierbara nettotillgångar redovisas enligt samma principer som vid förvärv av dotterföretag.

När koncernens andel av redovisade förluster i intresseföretaget överstiger det redovisade värdet på andelarna i koncernen reduceras andelarnas värde till noll. Avräkning för förluster sker även mot långfristiga finansiella mellanhavanden utan säkerhet, vilka till sin ekonomiska innebörd utgör del av ägarföretagets nettoinvestering i intresseföretaget. Fortsatta förluster redovisas inte såvida inte koncernen har lämnat garantier för att täcka förluster uppkomna i intresseföretaget. Kapitalandelsmetoden tillämpas fram till den tidpunkt när det betydande inflytandet upphör.

Joint ventures
Joint ventures är redovisningsmässigt de företag för vilka koncernen genom samarbetsavtal med en eller flera parter har ett gemensamt bestämmande inflytande över den driftsmässiga och finansiella styrningen. I koncernredovisningen konsolideras innehav i joint ventures enligt klyvningsmetoden. Klyvningsmetoden innebär att för joint venture företag redovisas koncernens ägarandel av företagens intäkter och kostnader respektive tillgångar och skulder i koncernens resultat- och balansräkningar. Detta görs genom att samägarens andel av tillgångar och skulder, intäkter och kostnader i ett joint venture företag, slås ihop post för post med motsvarande poster i samägarens koncernredovisning. Endast eget kapital som intjänats efter förvärvet redovisas i koncernens egna kapital. Klyvningsmetoden tillämpas från den tidpunkt då det gemensamma bestämmande inflytandet erhålls och fram till den tidpunkt då det gemensamma bestämmande inflytandet upphör.

Transaktioner som ska elimineras vid konsolidering
Koncerninterna fordringar och skulder, intäkter eller kostnader och orealiserade vinster eller förluster som uppkommer från koncerninterna transaktioner mellan koncernföretag, elimineras i sin helhet vid upprättandet av koncernredovisningen. Orealiserade vinster som uppkommer från transaktioner med intresseföretag och joint venture företag elimineras i den utsträckning som motsvarar koncernens ägarandel i företaget. Orealiserade förluster elimineras på samma sätt som orealiserade vinster, men endast i den utsträckning det inte finns något nedskrivningsbehov.

Utländsk valuta

Transaktioner i utländsk valuta
Transaktioner i utländsk valuta omräknas till den funktionella valutan till den valutakurs som föreligger på transaktionsdagen. Monetära tillgångar och skulder i utländsk valuta räknas om till den funktionella valutan till den valutakurs som föreligger på balansdagen. Valutakursdifferenser som uppstår vid omräkningarna redovisas i årets resultat. Icke-monetära tillgångar och skulder som redovisas till historiska anskaffningsvärden omräknas till valutakurs vid transaktionstillfället.

Utländska verksamheters finansiella rapporter
Tillgångar och skulder i utlandsverksamheter, inklusive goodwill och andra koncernmässiga över- och undervärden, omräknas från utlandsverksamhetens funktionella valuta till koncernens rapporteringsvaluta till den valutakurs som råder på balansdagen. Intäkter och kostnader i en utlandsverksamhet omräknas till svenska kronor till en genomsnittskurs som utgör en approximation av kurserna vid respektive transaktionstidpunkt. Omräkningsdifferenser som uppstår vid valutaomräkning av utlandsverksamheter samt vidhängande effekter av säkringar av nettoinvesteringarna redovisas i övrigt totalresultat och ackumuleras i en separat komponent i eget kapital, benämnd omräkningsreserv.

Vid avyttring av en utlandsverksamhet realiseras de till verksamheten hänförliga ackumulerade omräkningsdifferenserna efter avdrag för eventuell valutasäkring i årets resultat. Ackumulerade omräkningsdifferenser hänförliga till utlandsverksamheter har koncernen valt att ange till noll vid tidpunkten för övergången till IFRS.

Kommissionärsbolagsförhållanden
Holmens verksamhet bedrivs huvudsakligen genom kommissionärsbolagen Holmen Paper AB, Iggesund Paperboard AB, Holmen Timber AB, Holmen Skog AB och Holmen Energi AB.

Intäkter

Nettoomsättning
Hyresintäkter periodiseras i enlighet med hyreskontrakt. Förskottshyror redovisas därmed som förutbetalda hyresintäkter. Rabatter lämnade som kompensation för till exempel successiv inflyttning redovisas i den period de lämnas. Övriga rabatter periodiseras över hyreskontraktets löptid. I hyresintäkter ingår poster avseende vidaredebiterade kostnader som till exempel fastighetsskatt och kostnader för media.

Som nettoomsättning redovisas även försäljning av omsättningsfastigheter samt försäljning av värdepapper och utdelningsintäkter. Utdelningsintäkt redovisas när utdelning har fastställts och rätten att erhålla betalning bedöms som säker.

Nettoomsättning i Holmen utgörs av fakturerad försäljning exklusive moms av produkter, virke och energi. Redovisat belopp är minskat med lämnade varurabatter och liknande intäktsreduktioner samt inkluderar valutakursdifferenser kopplade till försäljningen. Försäljning redovisas efter att de avgörande riskerna och nyttan som sammanhänger med äganderätten till försålda varor överförts till köparen och ingen dispositionsrätt eller möjlighet till faktisk kontroll över godset kvarstår.

Övriga intäkter
Som övriga intäkter redovisas intäkter från aktiviteter utanför den huvudsakliga verksamheten, förändring av lager samt aktiverat arbete för egen räkning.

Statliga bidrag
Statliga bidrag redovisas i balansräkningen som förutbetald intäkt när det föreligger rimlig säkerhet att bidraget kommer att erhållas och att koncernen kommer att uppfylla de villkor som är förknippade med bidraget. Bidrag periodiseras systematiskt i årets resultat på samma sätt och över samma perioder som de kostnader bidragen är avsedda att kompensera för. Statliga bidrag relaterade till tillgångar redovisas i balansräkningen som en reduktion av tillgångens redovisade värde.

Intäkt från fastighetsförsäljning
Intäkt från fastighetsförsäljning redovisas på tillträdesdagen. Därutöver beaktas omständigheter som kan påverka affärens utgång vilka ligger utanför säljarens och/eller köparens kontroll.

Försäljning av varor och utförande av tjänsteuppdrag
Intäkter för försäljning av varor redovisas i årets resultat när väsentliga risker och förmåner som är förknippade med varornas ägande har överförts till köparen. Intäkter från tjänsteuppdrag redovisas i årets resultat baserad på färdigställandegraden på balansdagen.

Entreprenadkontrakt
När utfallet av entreprenadkontrakt kan beräknas på ett tillförlitligt sätt redovisas uppdragsinkomsterna och uppdragsutgifterna, vilka är hänförliga till uppdraget, som intäkt respektive kostnad i årets resultat i förhållande till uppdragets färdigställandegrad, så kallad successiv vinstavräkning. Färdigställandegraden fastställs genom att beräkna förhållandet mellan nedlagda uppdragsutgifter för utfört arbete på balansdagen och beräknade totala uppdragsutgifter.

På uppdrag där utfallet inte kan beräknas på ett tillförlitligt sätt redovisas en intäkt motsvarande nedlagda kostnader. En befarad förlust på ett entreprenaduppdrag redovisas omedelbart i årets resultat.

Finansiella intäkter och kostnader
Finansiella intäkter och kostnader består av ränteintäkter och räntekostnader, utdelningar som inte ingår i rörelsegrenen Aktieförvaltning (vilka redovisas som nettoomsättning), orealiserade och realiserade vinster på finansiella placeringar, omvärderingar avseende finansiella instrument värderade till verkligt värde samt orealiserade och realiserade kursförluster och kursvinster.

Ränteintäkter på fordringar och räntekostnader på skulder beräknas med tillämpning av effektivräntemetoden. Effektivräntan är den ränta som diskonterar de uppskattade framtida in- och utbetalningar under ett finansiellt instruments förväntade löptid till den finansiella tillgångens eller skuldens redovisade nettovärde. Beräkningen innefattar alla avgifter som erlagts eller erhållits av avtalsparterna som en del av effektivräntan, transaktionskostnader och alla över- och underkurser. Utdelningsintäkter redovisas när rätten att erhålla utdelning fastställts. Resultatet från avyttring av ett finansiellt instrument redovisas då risker och fördelar som är förknippade med ägandet av instrumentet överförts till köparen och koncernen inte längre har kontroll över instrumentet.

Ränteintäkter och räntekostnader redovisas normalt i årets resultat i den period till vilken de hänför sig. Låneutgifter hänförliga till inköp eller produktion av så kallade kvalificerade tillgångar ska aktiveras som en del av tillgångens anskaffningsvärde. En kvalificerad tillgång är en tillgång som tar en betydande tid i anspråk att färdigställa. Aktivering av låneutgifter är för koncernen aktuellt vid betydande investeringsprojekt.

Skatter
Inkomstskatter utgörs av aktuell skatt och uppskjuten skatt. Inkomstskatter redovisas i årets resultat utom då underliggande transaktioner redovisas i övrigt totalresultat eller i eget kapital varvid även tillhörande skatteeffekt redovisas i övrigt totalresultat eller i eget kapital. Aktuell skatt är skatt som ska betalas eller erhållas avseende aktuellt år, med tillämpning av de skattesatser som är beslutade eller i praktiken beslutade per balansdagen. Hit hör även justering av aktuell skatt hänförlig till tidigare perioder. Uppskjuten skatt beräknas enligt balansräkningsmetoden med utgångspunkt i temporära skillnader mellan redovisade och skattemässiga värden på tillgångar och skulder, med tillämpning av de skattesatser och skatteregler som är beslutade eller aviserade per balansdagen. Temporära skillnader beaktas inte avseende koncernmässig goodwill eller temporära skillnader hänförliga till andelar i dotter- och intresseföretag som inte förväntas bli beskattade inom överskådlig framtid.

Uppskjutna skattefordringar avseende avdragsgilla temporära skillnader och underskottsavdrag redovisas endast i den mån det är sannolikt att dessa kommer att kunna utnyttjas.

Uppskjutna skattefordringar och uppskjutna skatteskulder i samma land nettoredovisas i den mån kvittningsrätt föreligger.

Resultat per aktie

Beräkningen av resultat per aktie baseras på årets resultat i koncernen hänförligt till moderbolagets aktieägare och på det vägda genomsnittliga antalet aktier utestående under året.

Finansiella instrument

Redovisning i och borttagande från balansräkningen

Finansiella instrument som inte är derivat redovisas initialt till anskaffningsvärde motsvarande instrumentets verkliga värde med tillägg för transaktionskostnader, med undantag för de som tillhör kategorierna finansiella tillgångar eller finansiella skulder värderade till verkligt värde via resultatet, vilka redovisas exklusive transaktionskostnader. Ett finansiellt instrument klassificeras vid första redovisningen utifrån i vilket syfte instrumentet förvärvades.

Finansiella tillgångar och skulder redovisas med tillämpning av affärsdagsprincipen. En finansiell tillgång eller finansiell skuld tas upp i balansräkningen när bolaget blir part i instrumentets avtalsmässiga villkor. Kundfordran tas upp i balansräkningen när faktura har skickats. Hyresfordran tas dock upp då respektive hyresperiod påbörjats. Skuld tas upp när motparten har presterat och avtalsenlig skyldighet föreligger att betala, även om faktura ännu inte mottagits. En finansiell tillgång tas bort från balansräkningen när rättigheterna i avtalet realiseras, förfaller eller företaget inte längre har kontrollen över dem. En finansiell skuld tas bort från balansräkningen när förpliktelsen i avtalet fullgörs eller på annat sätt utsläcks.

Avistaaffärer redovisas i enlighet med affärsdagsprincipen.

En finansiell tillgång och en finansiell skuld kvittas och redovisas med ett nettobelopp i balansräkningen endast när det föreligger en legal rätt att kvitta beloppen samt att det föreligger avsikt att reglera posterna med ett nettobelopp eller att samtidigt realisera tillgången och reglera skulden.

Finansiella tillgångar, exklusive aktier, och finansiella skulder har klassificerats som kortfristiga om beloppen förväntas återvinnas eller betalas inom tolv månader räknat från balansdagen. Aktier har klassificerats som långfristiga om de är avsedda att stadigvarande innehas i verksamheten.

Efterföljande värdering av finansiella instrument

Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultatet är en kategori som består av två grupper: finansiella tillgångar som innehas för handel och andra finansiella tillgångar som företaget initialt valt att placera i denna kategori (enligt Fair Value Option). Finansiella instrument i denna kategori värderas löpande till verkligt värde där värdeförändringar redovisas i årets resultat.

I den första gruppen ingår derivat med positivt verkligt värde med undantag för derivat som är ett identifierat och effektivt säkringsinstrument samt de aktier som primärt innehas i syfte att bedriva handel.

Lånefordringar och kundfordringar är finansiella tillgångar som inte är derivat, som har fastställda eller fastställbara betalningar och som inte är noterade på en aktiv marknad. Dessa tillgångar värderas till upplupet anskaffningsvärde. Upplupet anskaffningsvärde bestäms utifrån den effektivränta som beräknades vid anskaffningstidpunkten.

Räntebärande fordringar och värdepapper, likvida medel och hyres- och kundfordringar redovisas inom denna kategori. Kundfordran redovisas till det belopp som beräknas inflyta, det vill säga efter avdrag för osäkra fordringar.

Hyres- och kundfordringar som har en ursprunglig löptid understigande sex månader värderas utan diskontering av nominella belopp.

Finansiella tillgångar som kan säljas. I denna kategori ingår finansiella tillgångar som inte klassificerats i någon annan kategori eller finansiella tillgångar som företaget initialt valt att klassificera i denna kategori. Tillgångarna värderas löpande till verkligt värde med periodens värdeförändringar redovisade i övrigt totalresultat och de ackumulerade värdeförändringarna i en särskild komponent av eget kapital (verkligtvärdereserv), dock ej sådana värdeförändringar som beror på nedskrivningar, ej heller ränta på fordringsinstrument och utdelningsintäkter samt valutakursdifferenser på monetära poster vilka redovisas i årets resultat. Vid avyttring av tillgången redovisas ackumulerad vinst/förlust, som tidigare redovisats i övrigt totalresultat, i årets resultat. Tillgångar, för vilka ett verkligt värde ej kunnat fastställas, har värderats till anskaffningsvärde till skillnad mot ovan beskrivning.

Aktieinnehav som inte redovisas som dotterföretag, intresseföretag eller innehas för handelsändamål redovisas inom denna kategori.

Finansiella skulder värderade till verkligt värde via resultatet är en kategori som består av två grupper: finansiella skulder som innehas för handel och andra finansiella skulder som företaget initialt valt att placera i denna kategori (enligt Fair Value Option). Finansiella instrument i denna kategori värderas löpande till verkligt värde där värdeförändringar redovisas i årets resultat.

I den första gruppen ingår derivat med negativt verkligt värde med undantag för derivat som är ett identifierat och effektivt säkringsinstrument. I den andra gruppen ingår lån som värderas till verkligt värde där Fair Value Option har tillämpats för att uppnå en mer rättvisande resultatredovisning och därmed möta värdeförändringarna hos den ränteswap som tillhör lånet. Inga lån har under året omvärderats med stöd av Fair Value Option.

Andra finansiella skulder värderas till upplupet anskaffningsvärde. Upplupet anskaffningsvärde bestäms utifrån den effektivränta som beräknades vid anskaffningstidpunkten. Leverantörsskulder, checkräkningskredit och låneskulder redovisas i denna kategori med undantag för lån som värderas till verkligt värde med stöd av Fair Value Option. Lån som säkrats mot värdeförändringar redovisas initialt inklusive eventuella transaktionskostnader och löpande till marknadsvärde. Leverantörsskulder som har en ursprunglig löptid understigande sex månader värderas utan diskontering av nominella belopp.

Derivat och säkringsredovisning. Samtliga derivat värderas till verkligt värde och redovisas i balansräkningen löpande till verkligt värde. För derivat som inte uppfyller kraven för säkringsredovisning redovisas värdeförändringarna i rörelseresultatet eller finansnettot beroende på syftet med innehavet. I de fall säkringsredovisning tillämpas redovisas värdeförändringarna enligt nedan.

Kassaflödessäkringar. Den effektiva delen av värdeförändringar redovisas i övrigt totalresultat och ackumuleras i eget kapital (säkringsreserv) fram tills det säkrade flödet träffar resultaträkningen då de ackumulerade värdeförändringarna flyttas från eget kapital via övrigt totalresultat till resultaträkningen för att möta och matcha den säkrade transaktionen. För säkringar av investeringar justeras istället anskaffningsvärdet på den säkrade posten när den inträffar. Säkringars ineffektiva del redovisas direkt i resultaträkningen. Valutaterminer och valutaswappar används som kassaflödessäkringar som säkring mot ändringar i valutakurser. För ändringar i räntor används ränteswappar som kassaflödessäkring.

Säkring av verkligt värde. Värdeförändringar på derivaten redovisas direkt i resultaträkningen. Värdeförändringar för den säkrade posten redovisas på motsvarande sätt.

Säkring av nettoinvestering. Värdeförändringar för säkringar avseende nettoinvesteringar i utländsk verksamhet redovisas i övrigt totalresultat. Ackumulerad värdeförändring redovisas som en komponent i eget kapital (omräkningsreserv) fram tills dess att verksamheten avyttras då de ackumulerade värdeförändringarna redovisas i resultaträkningen.

Beräkning av verkligt värde. Verkligt värde på finansiella instrument som handlas på en aktiv marknad baseras på noterade marknadspriser och tillhör värderingsnivå ett enligt IFRS 7. I de fall noterade marknadspriser saknas har verkligt värde beräknats genom diskonterade kassaflöden. När beräkningar av diskonterade kassaflöden gjorts har samtliga variabler såsom diskonteringsräntor och valutakurser för beräkningar hämtats från marknadsnoteringar, där så varit möjligt. Vid beräkningar av diskonterade kassaflöden används medelkurs för valutakurser och diskonteringsräntor. Dessa värderingar tillhör värderingsnivå två. Värdering av valutaoptioner görs med tillämpning av Black & Scholes formel när det är aktuellt.

Övriga rörelsefordringar och rörelseskulder

Fordringar har efter individuell värdering upptagits till belopp varmed de beräknas inflyta.

Immateriella anläggningstillgångar

Immateriella tillgångar utgörs av goodwill, utvecklingskostnader, patent, licenser samt IT-system.

Goodwill representerar skillnaden mellan anskaffningsvärdet för rörelseförvärvet och det verkliga värdet av förvärvade tillgångar, övertagna skulder samt eventualförpliktelser. Goodwill värderas till anskaffningsvärde minus eventuella ackumulerade nedskrivningar. Goodwill som uppkommit vid förvärv av intresseföretag inkluderas i det redovisade värdet för andelar i intresseföretag.

Utgifter för forskning kostnadsförs då de inträffar. Utgifter för utveckling aktiveras enbart vid större projekt om en säker bedömning av de framtida ekonomiska fördelarna kan göras. Övriga utgifter för utveckling redovisas i resultaträkningen som kostnad när de uppkommer. I balansräkningen redovisade utvecklingskostnader är upptagna till anskaffningsvärde minus ackumulerade avskrivningar och nedskrivningar.

Patent, licenser och IT-system redovisas till anskaffningsvärde efter avdrag för ackumulerade avskrivningar och eventuella nedskrivningar.

Avskrivningsprinciper

Avskrivningar redovisas i resultaträkningen linjärt över immateriella tillgångars beräknade nyttjandeperioder, såvida inte sådana nyttjandeperioder är obestämbara. Immateriella tillgångar, förutom goodwill, skrivs av under 3-20 år.

Avskrivningsbara immateriella tillgångar skrivs av från det datum då de är tillgängliga för användning.

Materiella anläggningstillgångar

Materiella anläggningstillgångar redovisas till anskaffningsvärde efter avdrag för ackumulerade avskrivningar och eventuella nedskrivningar. Materiella anläggningstillgångar som består av delar med olika nyttjandeperioder behandlas som separata komponenter av materiella anläggningstillgångar. I anskaffningsvärdet ingår inköpspriset samt kostnader direkt hänförbara till tillgången för att bringa den på plats och i skick för att utnyttjas i enlighet med syftet med anskaffningen. Tillkommande utgifter aktiveras endast om de bedöms generera ekonomiska fördelar för företaget. Avgörande för bedömningen när en tillkommande utgift aktiveras är om utgiften avser utbyten av identifierade komponenter, eller delar därav, varvid sådana utgifter aktiveras. Även i de fall ny komponent tillskapats aktiveras utgiften. Eventuella oavskrivna redovisade värden på utbytta komponenter, eller delar av komponenter, utrangeras och kostnadsförs i samband med utbytet.

Avskrivningsprinciper

Avskrivning sker linjärt över tillgångens beräknade nyttjandeperiod.
Följande nyttjandeperioder (år) används:

Maskiner för vattenkraftproduktion	20-40
Förvaltnings- och lagerbyggnader, bostäder (Holmen)	20-33
Driftsbyggnader, markanläggningar samt maskiner för massa-, pappers- och kartongtillverkning	20
Maskiner för sågverk	12
Övriga maskiner	10
Skogsbilvägar	10
Inventarier	4-5

Mark är inte föremål för avskrivning. Bedömningen av en tillgångs restvärde och nyttjandeperiod sker löpande.

Nedskrivningar

De redovisade värdena för koncernens tillgångar prövas vid varje balansdag för att bedöma om det finns indikation på nedskrivningsbehov. Undantag görs för biologiska tillgångar, förvaltningsfastigheter, finansiella tillgångar, uppskjutna skattefordringar, varulager, tillgångar för försäljning och avyttringsgrupper redovisade enligt IFRS 5 och förvaltningstillgångar som används för finansiering av ersättningar till anställda. Om indikation på nedskrivningsbehov finns beräknas tillgångens återvinningsvärde. För undantagna tillgångar enligt ovan prövas värdet enligt respektive standard.

Immateriella anläggningstillgångar. Eventuell goodwill är fördelad till kassagenererande enheter. Såväl goodwill som övriga immateriella tillgångar testas årligen för nedskrivningsbehov. Nedskrivning på goodwill reverseras inte.

Materiella anläggningstillgångar. Finns det indikation på att det bokförda värdet är för högt görs en analys där enskilda eller naturligt sammanhängande typer av tillgångars återvinningsvärde fastställs som det högsta av nettoförsäljningsvärdet och nyttjandevärdet. Nettoförsäljningsvärdet är det uppskattade försäljningspriset efter avdrag för uppskattade kostnader för försäljning av tillgången. Nyttjandevärdet mäts som förväntat framtida diskonterat kassaflöde. En nedskrivning utgörs av skillnaden mellan bokfört värde och återvinningsvärde. En nedskrivning återförs om det har skett en positiv förändring av förutsättningarna som används för att bestämma återvinningsvärdet. En återföring görs som mest upp till det bokförda värde som skulle ha redovisats, med avdrag för avskrivning, om nedskrivningen inte skulle ha gjorts.

Finansiella tillgångar som kan säljas. Nedskrivningsprövning görs löpande. Nedskrivning görs när nedgången i verkligt värde är väsentlig eller utdragen över tiden. Om nedskrivningsbehov föreligger omföres sådana värdeförändringar som tidigare redovisats i övrigt totalresultat till resultaträkningen. Eventuell återläggning av tidigare gjord nedskrivning redovisas i övrigt totalresultat. Avseende noterade aktier bedöms nedskrivningsbehovet utifrån vid varje tillfälle aktuell börskurs.

Lånefordringar och kundfordringar. Nedskrivningsprövning av instrument i denna kategori görs löpande genom att fastställa om det finns objektiva belägg för att ett nedskrivningsbehov föreligger. Exempel på objektiva belägg är uteblivna eller försenade betalningar samt andra indikationer som kan tyda på finansiella svårigheter hos gäldenären såsom exempelvis indikationer på en förestående konkurs eller finansiell rekonstruktion.

Biologiska tillgångar

Koncernen redovisar Holmens skogstillgångar uppdelat på växande skog, vilken redovisas som biologisk tillgång till verkligt värde, och mark, vilken redovisas till anskaffningskostnad. Förändringar i verkligt värde för den växande skogen redovisas i resultaträkningen. Bedömningen är att det saknas relevanta marknadspriser för att värdera skogsinnehav av Holmens storlek. Värderingen görs därför genom att beräkna nuvärdet av framtida förväntade kassaflöden (efter avdrag för försäljningskostnader) från den växande skogen. Se även not 12 och 18.

Avverkningsrätter redovisas som varulager. Dessa förvärvas med syfte att genom avverkning säkerställa Holmens behov av råvara. Någon mätbar biologisk omvandling sker inte från förvärvstidpunkt till avverkningstillfälle.

Förvaltningsfastigheter

Förvaltningsfastigheter är fastigheter som innehas i syfte att erhålla hyresintäkter och/eller värdestegring. Initialt redovisas förvaltningsfastigheter till anskaffningskostnad, vilket inkluderar till förvärvet direkt hänförbara utgifter. Förvaltningsfastigheter redovisas i balansräkningen i enlighet med verkligt värdemetoden.

Verkligt värde baseras på interna värderingar vilka kvalitetskontrolleras genom att ett urval av fastigheter externvärderas. Löpande görs uppdatering av fastigheternas verkliga värde med köp och försäljningar. Dessutom undersöks om det finns andra indikationer på förändringar i fastigheternas verkliga värde. Om det under löpande år föreligger indikationer på väsentliga värdeförändringar sker omvärdering i samband med nästkommande kvartalsrapportering. Se även not 19. Såväl orealiserade som realiserade värdeförändringar redovisas i resultaträkningen. Värdeförändringar redovisas netto i resultaträkningen, men uppdelning på orealiserade och realiserade värdeförändringar återfinns i not 11.

Tillkommande utgifter - förvaltningsfastigheter

Tillkommande utgifter läggs till det redovisade värdet endast om det är sannolikt att de framtida ekonomiska fördelar som är förknippade med tillgången kommer att komma företaget till del och anskaffningsvärdet kan beräknas på ett tillförlitligt sätt. Alla andra tillkommande utgifter redovisas som kostnad i den period de uppkommer. Avgörande för bedömningen när en tillkommande utgift läggs till det redovisade värdet är om utgiften avser utbyten av identifierade komponenter, eller delar därav, varvid sådana utgifter aktiveras.

Även i de fall en ny komponent tillskapats läggs utgiften till det redovisade värdet. Reparationer kostnadsförs i samband med att utgiften uppkommer.

Varulager

Varulager värderas till den lägsta av anskaffnings- eller tillverkningskostnad efter avdrag för erforderlig inkurans eller nettoförsäljningsvärde. Anskaffningsvärdet för varulager beräknas genom tillämpning först in, först ut-metoden (FIFU). Nettoförsäljningsvärdet är det uppskattade försäljningspriset i den löpande verksamheten, efter avdrag för uppskattade kostnader för färdigställande och för att åstadkomma en försäljning. För egentillverkade färdigvaror består anskaffningsvärdet av direkta tillverkningskostnader och skälig andel av indirekta kostnader.

Erhållna utsläppsrätter redovisas initialt till marknadspris vid tilldelning som varulager och förutbetald intäkt. Under året intäktsförs tilldelningen samtidigt som en interimsskuld, motsvarande gjorda utsläpp, kostnadsförs.

Omsättningsfastigheter
Omsättningsfastigheter (exploateringsfastigheter) har värderats enligt lägsta värdets princip per fastighet eller per värderingsenhet. Erforderlig nedskrivning och återföring av tidigare nedskrivningar enligt denna princip redovisas bland rörelsens kostnader.

Leasing
Leasing klassificeras i koncernredovisningen antingen som finansiell eller operationell leasing. Leasade anläggningstillgångar där koncernen i allt väsentligt står för samma risker och förmåner som vid direkt ägande klassificeras som finansiell leasing.

Leasing av tillgångar där uthyraren i allt väsentligt kvarstår som ägare till tillgången klassificeras som operationell leasing. Kostnader avseende operationella leasingavtal redovisas i årets resultat linjärt över leasingavtalets löptid. Variabla avgifter kostnadsförs i de perioder de uppkommer.

Koncernens samtliga hyresavtal för uthyrning av lokaler är klassificerade som operationella leasingavtal med koncernen som leasegivare. Samtliga hyres-, tomträtts- och arrendeavtal som koncernen ingått som leasetagare är klassificerade som operationella leasingavtal. Kostnaderna för dessa kostnadsförs löpande.

Låneutgifter
Låneutgifter hänförliga till inköp eller produktion av så kallade kvalificerade tillgångar aktiveras som en del av tillgångens anskaffningsvärde. En kvalificerad tillgång är en tillgång som tar en betydande tid i anspråk att färdigställa. Aktivering av låneutgifter är för koncernen aktuellt vid betydande investeringsprojekt. I första hand aktiveras låneutgifter som uppkommit på lån som är specifika för den kvalificerade tillgången. I andra hand aktiveras låneutgifter som uppkommit på generella lån, som inte är specifika för någon annan kvalificerad tillgång.

Återköp av egna aktier
Förvärv av egna aktier redovisas som en avdragspost från balanserade vinstmedel och likvid från avyttring av egna aktier redovisas som en ökning av balanserade vinstmedel. Transaktionskostnader redovisas direkt mot balanserade vinstmedel.

Utdelningar
Utdelningar redovisas som skuld efter det att bolagsstämman godkänt utdelningen.

Ersättningar till anställda

Avgiftsbestämda pensionsplaner
Som avgiftsbestämda pensionsplaner klassificeras de planer där företagets förpliktelse är begränsad till de avgifter företaget åtagit sig att betala. I sådant fall beror storleken på den anställdes pension på de avgifter som företaget betalar till planen eller till ett försäkringsbolag och den kapitalavkastning som avgifterna ger. Följaktligen är det den anställde som bär den aktuariella risken (att ersättningen blir lägre än förväntat) och investeringsrisken (att de investerade tillgångarna kommer att vara otillräckliga för att ge de förväntade ersättningarna). Förpliktelser avseende avgifter till avgiftsbestämda planer redovisas som en kostnad i årets resultat under den period de anställda utfört de tjänster avgiften avser.

Förmånsbestämda planer
I koncernen anställda tjänstemän i Sverige omfattas av ITP-planen. ITP-planen omfattar i huvudsak följande förmåner:

- Ålderspension
- ITPK (kompletterande ålderspension)
- Sjukpension
- Kollektiv familjepension

Åtaganden för ålderspension och familjepension för tjänstemän i Sverige tryggas genom en försäkring i Alecta. Enligt ett uttalande från Rådet för finansiell rapportering, UFR 3, är detta en förmånsbestämd plan som omfattar flera arbetsgivare. För räkenskapsåret 2011 har bolaget inte haft tillgång till sådan information som gör det möjligt att redovisa denna plan som en förmånsbestämd plan. Pensionsplanen enligt ITP som tryggas genom en försäkring i Alecta redovisas därför som en avgiftsbestämd plan. Förpliktelser avseende avgifter till avgiftsbestämda planer redovisas som en kostnad i årets resultat när de uppstår. Utöver nämnda åtaganden finns förmånsbestämda förpliktelser för:

Lundbergs Holmen
- Förpliktelser enligt FPG/PRI-systemet
- Åtaganden utöver ITP-planen för koncernledningen i Sverige vilka tryggas via stiftelse
- Pensionsplaner i England vilka ligger i så kallade trusts

Nettoförpliktelse avseende förmånsbestämda planer beräknas separat för varje plan genom en uppskattning av den framtida ersättning som de anställda intjänat genom sin anställning i både innevarande och tidigare perioder. Denna ersättning diskonteras till ett nuvärde och det verkliga värdet på eventuella förvaltningstillgångar dras av. Diskonteringsräntan är räntan på balansdagen på en förstklassig företagsobligation eller bostadsobligation med en löptid som motsvarar respektive plans pensionsförpliktelse. När det inte finns en aktiv marknad för företagsobligationer används istället marknadsräntan på statsobligationer med en motsvarande löptid. Beräkningen utförs av en kvalificerad aktuarie med användande av den så kallade ”projected unit credit method”. Om förmånen är fullt intjänad redovisas en kostnad i årets resultat.

Vid fastställandet av förpliktelsen avseende förmånsbestämda planer kan det uppstå aktuariella vinster och förluster, vilka redovisas i övrigt totalresultat.

Samtliga de komponenter som ingår i periodens kostnad för en förmånsbestämd plan redovisas i årets resultat.

När det finns en skillnad mellan hur pensionskostnaden fastställs i juridisk person och koncern redovisas en avsättning eller fordran avseende särskild löneskatt baserat på denna skillnad. Avsättningen eller fordran nuvärdesberäknas ej.

Optioner utställda till anställda i intresseföretag
För utfärdade optioner har marknadsmässig premie erlagts varför IFRS 2 inte är tillämplig. Erhållen premie har skuldförts. I de fall premie jämte lösenkurs understiger börskursen på balansdagen redovisas mellanskillnaden i resultatet och som skuld i balansräkningen. Se även not 5.

Ersättningar vid uppsägning
En kostnad för ersättningar i samband med uppsägningar av personal redovisas endast om koncernen är bevisligen förpliktigad, utan realistisk möjlighet till tillbakadragande, av en formell detaljerad plan att avsluta en anställning före den normala tidpunkten. När ersättningar lämnas som ett erbjudande för att uppmuntra frivillig avgång, redovisas en kostnad om det är sannolikt att erbjudandet kommer att accepteras och antalet anställda som kommer att acceptera erbjudandet tillförlitligt kan uppskattas.

Kortfristiga ersättningar
Kortfristiga ersättningar till anställda beräknas utan diskontering och redovisas som kostnad när de relaterade tjänsterna erhålls.

Avsättningar
En avsättning skiljer sig från andra skulder genom att det råder ovisshet om betalningstidpunkt eller beloppets storlek för att reglera avsättningen. En avsättning redovisas i balansräkningen när koncernen har en befintlig legal eller informell förpliktelse som en följd av en inträffad händelse och det är troligt att ett utflöde av ekonomiska resurser kommer att krävas för att reglera förpliktelsen samt en tillförlitlig uppskattning av beloppet kan göras. Avsättningar görs med det belopp som är den bästa uppskattningen av det som krävs för att reglera den befintliga förpliktelsen på balansdagen. Där effekten av när i tiden betalning sker är väsentlig, beräknas avsättningar genom diskontering av det förväntade framtida kassaflödet till en räntesats före skatt som återspeglar aktuella marknadsbedömningar av pengars tidsvärde och, om det är tillämpligt, de risker som är förknippade med skulden.

En avsättning för omstrukturering redovisas när koncernen har fastställt en utförlig och formell omstruktureringsplan och omstruktureringen har antingen påbörjats eller blivit offentligt tillkännagiven. Ingen avsättning görs för framtida rörelsekostnader.

Avsättningar görs för miljöinsatser som sammanhänger med tidigare verksamhet, och som inte bidrar till nuvarande eller framtida intäkter, när det är sannolikt att betalningsansvar uppkommer och beloppet kan uppskattas med tillförlitlighet.

Reserver för framtida skogsvårdsutgifter beräknas utifrån tolkningar av gällande skogsvårdslagstiftning och -regleringar, närhelst det är sannolikt att betalningsansvar uppkommer och när beloppet i rimlig utsträckning kan uppskattas.

Anläggningstillgångar som innehas för försäljning
Innebörden av att en anläggningstillgång (eller en avyttringsgrupp) klassificerats som innehav för försäljning är att dess redovisade värde kommer att återvinnas i huvudsak genom försäljning och inte genom användning.

Omedelbart före klassificering som innehav för försäljning, ska det redovisade värdet av tillgångarna (och alla tillgångar och skulder i en avyttringsgrupp) bestämmas i enlighet med tillämpliga standarder. Vid första klassificering som innehav för försäljning, redovisas anläggningstillgångar och avyttringsgrupper till det lägsta av redovisat värde och verkligt värde med avdrag för försäljningskostnader. Följande tillgångar, enskilt eller ingående i en avyttringsgrupp, är undantagna från ovan beskrivna värderingsregler:

- Uppskjutna skattefordringar
- Finansiella tillgångar som omfattas av IAS 39 Finansiella instrument
- Förvaltningsfastigheter värderade enligt verkligt värdemetoden i enlighet med IAS 40 Förvaltningsfastigheter
- Biologiska tillgångar värderade till verkligt värde efter avdrag för uppskattade försäljningskostnader i enlighet med IAS 41 Jord- och Skogsbruk

En vinst redovisas vid varje ökning av det verkliga värdet med avdrag för försäljningskostnader. Denna vinst är begränsad till ett belopp som motsvaras av samtliga tidigare gjorda nedskrivningar.

Förluster till följd av värdenedgång vid första klassificeringen som innehav för försäljning redovisas i årets resultat. Även efterföljande värdeförändringar, både vinster och förluster, redovisas i årets resultat.

Eventualförpliktelser
En eventualförpliktelse redovisas när det finns ett möjligt åtagande som härrör från inträffade händelser och vars förekomst bekräftas endast av en eller flera osäkra framtida händelser eller när det finns ett åtagande som inte redovisas som en skuld eller avsättning på grund av att det inte är troligt att ett utflöde av resurser kommer att krävas.

Övrigt
De siffror som redovisas har i vissa fall avrundats vilket innebär att tabeller och beräkningar inte alltid summerar. I texter och tabeller redovisas siffror mellan 0 och 0,5 med 0.

Not 2 - Företagsinformation

L E Lundbergföretagen AB (publ) är ett svenskregistrerat aktiebolag med säte i Stockholm vars aktier är noterade på Nasdaq OMX Nordic, Large Cap, Stockholm. Postadressen till huvudkontoret är Box 14048, 104 40 Stockholm.

Not 3 - Nettoomsättning, mnkr

	2011	2010
Fastighetsrörelse		
Hyresintäkter m m[1]	2 384	2 270
Försäljning omsättningsfastigheter	22	22
Övriga intäkter	108	83
Aktieförvaltning		
Försäljning värdepapper m m	962	923
Utdelningar	472	292
Tidnings- och journalpapper	8 302	7 862
Kartong	4 994	4 742
Virke	3 502	3 310
Trävaror	871	581
Kraft	532	695
Massa	67	76
Övrigt	388	315
	22 604	**21 171**

1) Av hyresintäkterna består 13 mnkr (13) av omsättningshyra.

Not 4 - Övriga intäkter m m, mnkr

	2011	2010
Aktiviteter utanför huvudsaklig verksamhet		
Försäljning biprodukter [1]	313	291
Elcertifikat [2]	31	56
Skogsvårdsuppdrag	59	55
Försäljning anläggningstillgångar	51	84
Utsläppsrätter [3]	40	26
Övrigt	168	350
	661	**862**
Förändring lager av aktier	46	- 28
Förändring varulager	176	
	222	**- 28**
	883	**834**

1) Av försäljning biprodukter avser 148 mnkr (193) utskott från produktion, 89 mnkr (64) spån, bark, flis m m samt 75 mnkr (34) extern försäljning av energi.

2) Intäkt som erhållits från produktion av förnyelsebar energi vid svenska anläggningar.

3) Tilldelning av utsläppsrätter vilka till största delen använts i Holmens produktion. Överskottet har medfört ett redovisat resultat på 40 mnkr (26).

Not 5 – Anställda och personalkostnader

Medelantalet anställda	2011	Varav män, %	2010	Varav män, %
Moderbolaget - Sverige	8	77	8	77
Totalt i moderbolaget	**8**	**77**	**8**	**77**
Helägda dotterföretag - Sverige	160	74	158	75
Hufvudstaden - Sverige	93	58	92	54
Holmen				
- Sverige	2 988	81	3 013	81
- Australien			2	
- Estland	17	71	17	71
- Frankrike	30	73	33	76
- Hongkong	5	89	5	89
- Italien	8	50	7	43
- Nederländerna	95	64	107	66
- Polen	6	50	7	43
- Portugal	1	100	2	50
- Schweiz	5	80	5	80
- Singapore	5	40	5	40
- Spanien	424	79	578	80
- Storbritannien	425	90	433	91
- Tyskland	25	68	23	65
- USA	7	57	6	83
Totalt i dotterföretag	**4 294**	**80**	**4 491**	**80**
Totalt i koncernen	**4 302**	**80**	**4 499**	**80**

Redovisning av könsfördelning i företagsledningar

Andel kvinnor i procent	2011	2010
Moderbolaget		
Styrelsen	38	33
Övriga ledande befattningshavare	-	-
Koncernen totalt		
Styrelsen	24	23
Övriga ledande befattningshavare	14	11

Årsstämmans riktlinjer för bestämmande av lön och annan ersättning till ledande befattningshavare

Årsstämman 2011 fattade beslut om följande riktlinjer för bestämmande av lön och annan ersättning till ledande befattningshavare i L E Lundbergföretagen AB och dess helägda dotterbolag Fastighets AB L E Lundberg och L E Lundberg Kapitalförvaltning AB.

Ersättning till ledande befattningshavare ska kunna utgöras av fast lön, bonus, övriga förmåner samt pension. Den sammanlagda ersättningen bör vara marknadsmässig och konkurrenskraftig samt stå i relation till ansvar och befogenheter.

För ledande befattningshavare anställda i L E Lundbergföretagen AB eller Fastighets AB L E Lundberg ska eventuell bonus vara kopplad till förutbestämda och mätbara kriterier baserade på resultat- och lönsamhetsmål, vara maximerad och inte överstiga tre månadslöner. För ledande befattningshavare anställda i L E Lundberg Kapitalförvaltning AB ska eventuell bonus baseras på aktivitetsmässigt resultat, varvid bonusen ska vara maximerad till cirka 15 procent av uppnått resultat över tiden. Bonus ska i normalfallet inte vara pensionsgrundande.

Vid uppsägning av anställningsavtal från bolagets sida ska uppsägningstiden vara längst tolv månader. Vid uppsägning från bolagets sida kan, i förkommande fall, avgångsvederlag motsvarande sex månadslöner utgå.

Pensionsrätt för VD och för övriga ledande befattningshavare ska gälla från 65 års ålder, med förmåner motsvarande ITP-planen. Kompletterande pensionslösningar kan tillkomma. Ersättning ska inte utgå i form av optioner eller andra aktierelaterade incitamentsprogram.

Styrelsen skall ha rätt att frångå riktlinjerna om det i ett enskilt fall finns särskilda skäl för det.

I nedanstående tabeller framgår ersättningar till styrelse och ledande befattningshavare.

Ersättningar och övriga förmåner, moderbolaget, mnkr [1]

2011	Grundlön, styrelse-arvode	Rörlig ersätt-ning	Övriga för-måner	Pensions-kostnad	Totalt
Styrelsens ordförande Mats Guldbrand	0,6				**0,6**
Styrelseledamot Carl Bennet					
Ersättning från moderbolaget	0,2				**0,2**
Ersättning från dotterföretag	0,3				**0,3**
Styrelseledamot Gunilla Berg	0,2				**0,2**
Styrelseledamot Louise Lindh					
Ersättning från moderbolaget	0,2				**0,2**
Ersättning från dotterföretag	1,4	0,2		0,2	**1,8**
Styrelseledamot Katarina Martinson	0,2				**0,2**
Styrelseledamot Sten Peterson					
Ersättning från moderbolaget	0,2				**0,2**
Ersättning från dotterföretag	0,2				**0,2**
Styrelseledamot Christer Zetterberg	0,2				**0,2**
Verkställande direktör Fredrik Lundberg					
Ersättning från moderbolaget	1,5			0,4	**1,9**
Ersättning från dotterföretag	1,0				**1,0**
Andra ledande befattningshavare [2]					
Ersättning från moderbolaget	4,6	0,2	0,1	0,8	**5,7**
Ersättning från dotterföretag	3,2			0,3	**3,5**
Summa	**13,9**	**0,4**	**0,1**	**1,7**	**16,1**

2010	Grundlön, styrelse-arvode	Rörlig ersätt-ning	Övriga för-måner	Pensions-kostnad	Totalt
Styrelsens ordförande Mats Guldbrand	0,6				**0,6**
Styrelseledamot Carl Bennet					
Ersättning från moderbolaget	0,2				**0,2**
Ersättning från dotterföretag	0,3				**0,3**
Styrelseledamot Gunilla Berg	0,2				**0,2**
Styrelseledamot Lennart Bylock	0,2				**0,2**
Styrelseledamot Louise Lindh					
Ersättning från moderbolaget	0,2				**0,2**
Ersättning från dotterföretag	0,9	0,1		0,0	**1,0**
Styrelseledamot Katarina Martinson	0,2				**0,2**
Styrelseledamot Sten Peterson					
Ersättning från moderbolaget	0,2				**0,2**
Ersättning från dotterföretag	0,2				**0,2**
Styrelseledamot Christer Zetterberg	0,2				**0,2**
Verkställande direktör Fredrik Lundberg					
Ersättning från moderbolaget	1,5			0,4	**2,0**
Ersättning från dotterföretag	0,9				**0,9**
Andra ledande befattningshavare [2]					
Ersättning från moderbolaget	4,6	0,1	0,1	0,8	**5,6**
Ersättning från dotterföretag	5,2	2,4		0,7	**8,3**
Summa	**15,5**	**2,6**	**0,1**	**2,0**	**20,2**

1) Pensionsförpliktelse finns ej för VD och styrelseledamöter. Pensionsförpliktelser för ledande befattningshavare uppgår till 0,7 mnkr (0,6).

2) Ledande befattningshavare som rapporterar direkt till VD är Ulf Lundahl, Claes Boustedt och Lars Johansson. 2010 ingick även Michael Grundberg.

Not 5, fortsättning

Löner, andra ersättningar och sociala kostnader, mnkr

2011	Löner och ersättningar	*Varav styrelse, ledande befattningshavare och VD [1]*	Sociala kostnader	*Varav pensionskostnader*
Moderbolaget [2]	12	*8*	6	*2*
Helägda dotterföretag	72	*12*	38	*12*
Totalt i moderbolaget och de helägda dotterföretagen	**84**	***20***	**44**	***14***
Hufvudstaden	52	*13*	26	*8*
Holmen	1 746	*26*	662	*157*
Totalt i övriga dotterföretag	**1 798**	***40***	**688**	***165***
Totalt i koncernen [3]	**1 882**	***60***	**732**	***179***

2010	Löner och ersättningar	*Varav styrelse, ledande befattningshavare och VD [1]*	Sociala kostnader	*Varav pensionskostnader*
Moderbolaget [2]	11	*8*	6	*2*
Helägda dotterföretag	74	*16*	34	*9*
Totalt i moderbolaget och de helägda dotterföretagen	**85**	***24***	**41**	***11***
Hufvudstaden	51	*13*	24	*7*
Holmen	1 928	*25*	695	*186*
Totalt i övriga dotterföretag	**1 979**	***38***	**719**	***193***
Totalt i koncernen [3]	**2 064**	***63***	**760**	***204***

1) I moderbolaget består styrelsen (exkl VD) av 7 personer (8) och ledande befattningshavare av 4 personer (5) (varav en erhåller lön från helägda dotterföretag). I helägda dotterföretag ingår 11 personer (10), i Hufvudstaden 15 personer (15) och i Holmen 22 personer (22).

2) Av moderbolagets pensionskostnader avser 1,2 mnkr (1,2) VD och ledande befattningshavare.

3) Av koncernens pensionskostnader avser 20,8 mnkr (20,0) VD:ar och ledande befattningshavare. Koncernens utestående pensionsförpliktelser för dessa uppgår per den 31 december 2011 till 85,8 mnkr (84,9). Förpliktelserna täcks huvudsakligen av förvaltningstillgångar i fristående pensionsstiftelse och genom återförsäkring i FPG.

OPTIONER

Under 2010 förföll de av Lundbergs år 2006 utfärdade optioner till ledande befattningshavare i Cardo. Då aktiekursen under inlösenperioden var lägre än lösenpriset förföll samtliga optioner oinlösta, vilket innebar att hela premien om 6,3 mnkr redovisades som intäkt i 2010 års resultat.

Lundbergs utfärdade i juli 2010 sammanlagt 30 000 optioner till en ledande befattningshavare i Cardo mot marknadsmässigt vederlag. I samband med att Lundbergs avyttrade samtliga aktier i Cardo reglerades utställda optioner till marknadsmässigt vederlag om 6,8 mnkr. Reducerat för erlagd optionspremie uppgick nettovinsten för optionsinnehavaren till 6,1 mnkr.

Vid utgången av 2011 finns inga utställda optioner.

Not 6 - Arvode och kostnadsersättning till revisorer, mnkr

	2011	2010
Ersättningar till KPMG AB		
Revisionsuppdrag	9	9
Skatterådgivning	2	2
Andra uppdrag	5	3
	16	**15**
Övriga revisorer	0	0
	16	**15**

Med revisionsuppdrag avses lagstadgad revision av årsredovisningen och bokföringen samt styrelsens och verkställande direktörens förvaltning samt revision och annan granskning utförd i enlighet med överenskommelse eller avtal. Detta inkluderar övriga arbetsuppgifter som det ankommer på bolagets revisor att utföra samt rådgivning eller annat biträde som föranleds av iakttagelser vid sådan granskning eller genomförandet av sådana övriga arbetsuppgifter.

Skatterådgivning avser samtliga konsultationer inom skatteområdet.

Med andra uppdrag avses rådgivning avseende redovisningsfrågor, rådgivning vid avyttring och förvärv av verksamheter samt rådgivning kring processer och intern kontroll.

Not 7 - Övriga externa kostnader

Operationell leasing

Leasingavgifter uppgick under året till 46 mnkr (45). Ingångna avtal avser truckar, bilar, tomträttsavgälder, arrendeavgifter samt hyresavtal med extern hyresvärd. Framtida leasingavgifter fördelar sig enligt följande:

mnkr	- 1 år	1-5 år	5 år -
	27	43	0

Framtida leasingavgifter för befintliga avtal uppgick vid utgången av föregående år till 66 mnkr.

Not 8 - Avskrivningar, mnkr

	2011	2010
Immateriella anläggningstillgångar	12	7
Materiella anläggningstillgångar		
Byggnader och mark	135	131
Maskiner och inventarier	1 122	1 121
	1 269	**1 260**

Not 9 - Nedskrivningar/reverseringar, mnkr

	2011	2010
Materiella anläggningstillgångar		555
Effekt vid omklassificering till intresseföretag	- 474	
Finansiella placeringar	1	
	- 474	**555**

Under 2010 gjordes nedskrivning i Holmen om 555 mnkr till följd av beslut att stänga en pappersmaskin i Madrid.

Till följd av att Husqvarna AB från och med den 27 maj 2011 redovisas som intresseföretag har gjorda reverseringar om 474 mnkr återförts över resultatet. Se not 20 och 21 för mer information.

Not 10 - Resultat från andelar i intresseföretag, mnkr

	2011	2010
Resultatandelar [1]	103	209
Nedskrivning [2]	- 658	
Avyttring [3]	2 523	439
	1 968	**648**

1) Husqvarna AB redovisas som intresseföretag från och med den 27 maj 2011. Resultatet redovisas med ett kvartals förskjutning.

2) Nedskrivning av kapitalandel i Husqvarna till värde motsvarande aktiernas värde enligt börskurs per den 31 december.

3) 2011 avyttrades samtliga aktier i Cardo. 2010 avyttrades samtliga aktier i NCC.

Not 11 - Värdeförändringar förvaltningsfastigheter, mnkr

	2011	2010
Realiserade	1	0
Orealiserade	1 587	1 960
	1 587	**1 960**

Not 12 - Värdeförändringar biologiska tillgångar, mnkr

	2011	2010
Förändring till följd av avverkning	- 724	- 673
Förändring av verkligt värde	4 317	1 775
	3 593	**1 102**

Not 13 - Rapportering per rörelsesegment, mnkr

Fyra rörelsesegment har identifierats i koncernen och dessa består av Lundbergs fastighetsrörelse och aktieförvaltning samt Hufvudstaden och Holmen. Intäkter i Lundbergs fastighetsrörelse och Hufvudstaden utgörs främst av intäkter från uthyrning av de egna fastigheterna medan intäkter i Lundbergs aktieförvaltning utgörs av utdelningar från aktier samt handel med värdepapper. I Holmen erhålls intäkterna från tillverkning och försäljning av tryckpapper, kartong, trävaror samt från skogs- och kraftrörelse.

	Lundbergs Fastighetsrörelse		Lundbergs Aktieförvaltning		Hufvudstaden		Holmen		Totalt	
	2011	2010	2011	2010	2011	2010	2011	2010	2011	2010
Nettoomsättning	1 077	983	1 434	1 215	1 437	1 392	18 656	17 581	22 604	21 171
Rörelsens kostnader [1]	- 486	- 431	- 1 002	- 845	- 522	- 346	- 13 023	- 12 554	- 15 033	- 14 176
Personalkostnader	- 104	- 95	- 5	- 21	- 79	- 79	- 2 477	- 2 689	- 2 665	- 2 884
Avskrivningar	- 5	- 4	- 0	- 0	- 3	- 4	- 1 260	- 1 251	- 1 268	- 1 259
Nedskrivningar/reverseringar			474					- 555	474	- 555
Resultat från andelar i intresseföretag			1 884	686			84	- 38	1 968	648
Värdeförändring förvaltningsfastigheter	343	470			1 245	1 490			1 587	1 960
Värdeförändring biologiska tillgångar							3 593	1 102	3 593	1 102
	825	923	2 785	1 035	2 078	2 454	5 573	1 596	11 260	6 007
Ofördelade kostnader									- 32	- 29
Rörelseresultat	**825**	**923**	**2 785**	**1 035**	**2 078**	**2 454**	**5 573**	**1 596**	**11 228**	**5 978**
Finansnetto									- 475	- 457
Skatt									- 2 116	- 1 581
Årets resultat									**8 637**	**3 941**

1) Inklusive övriga intäkter m m, se not 4.

	Lundbergs Fastighetsrörelse		Lundbergs Aktieförvaltning		Hufvudstaden		Holmen		Totalt	
Övriga upplysningar	2011	2010	2011	2010	2011	2010	2011	2010	2011	2010
Tillgångar	11 819	10 616	11 693	14 885	22 695	20 539	35 402	31 684	81 609	77 724
Andelar i intresseföretag			1 225	2 160			1 815	1 748	3 039	3 908
Ofördelade tillgångar									771	236
									85 420	**81 868**
Skulder					10 208	9 013	17 443	16 519	27 651	25 532
Ofördelade skulder									6 285	7 446
									33 936	**32 978**
Investeringar										
Anläggningstillgångar	824	1 038			948	534	1 849	1 692	3 621	3 264
I intresseföretag			179				5	34	184	34
Avskrivningar	5	4	0	0	3	4	1 260	1 251	1 268	1 259
Nedskrivningar								555		555

Anläggningstillgångar per land [1]	2011	2010
Sverige	59 446	52 103
Spanien	2 033	2 147
Storbritannien	788	505
Övriga	34	40
	62 301	**54 795**

1) Redovisade värden avser immateriella och materiella anläggningstillgångar, biologiska tillgångar och förvaltningsfastigheter.

Tillgångarna redovisas efter de länder där verksamheten är lokaliserad.

Nettoomsättning per marknad	2011	2010
Sverige	8 392	7 866
Frankrike	923	724
Italien	958	763
Nederländerna	844	655
Spanien	1 446	1 461
Storbritannien	1 993	1 811
Tyskland	2 791	2 541
Övriga Europa	3 368	3 357
Övriga världen	1 889	1 993
	22 604	**21 171**

Nettoomsättningen redovisas efter var kunderna är lokaliserade utom för aktieförvaltning där nettoomsättningen redovisas uteslutande under Sverige.
Fördelning av omsättning på produkter och tjänster framgår av not 3.

Not 14 - Finansnetto, mnkr

	2011	2010
Finansiella intäkter		
Köpeskilling m m vid försäljning dotterbolag	10	16
Nettovinst/förlust		
Tillgångar och skulder värderade till verkligt värde via årets resultat		
Innehas för handel	- 7	- 79
Övriga	0	66
Likvida medel	10	15
Övriga finansiella fordringar	4	
Ränteintäkter	45	18
	62	**36**
Finansiella kostnader		
Nettovinst/förlust		
Tillgångar och skulder värderade till verkligt värde via årets resultat		
Innehas för handel	5	- 14
Övriga		33
Övriga finansiella skulder	- 9	
Räntekostnader	- 532	- 512
	- 537	**- 493**
Finansnetto	**- 475**	**- 457**

Samtliga ränteintäkter avser finansiella instrument som inte värderas till verkligt värde. Av räntekostnaderna avser 440 mnkr (349) finansiella instrument som inte värderas till verkligt värde.

De nettovinster och förluster som redovisas i finansnettot avser främst valutaomvärdering och säkring avseende intern utlåning samt valutaomvärdering och säkring av likvida medel. Vidare ingår omvärdering av ränteswappar som säkrar lån med fast ränta.

Resultat från finansiella instrument som redovisas i rörelseresultatet (de väsentligaste posterna) framgår av tabellen nedan.

	2011	2010
Valutakursvinst/förlust på kundfordringar och leverantörsskulder	- 464	- 136
Nettovinst/förlust avseende derivat som redovisas i rörelsekapitalet	451	243

De derivat som redovisas i rörelseresultatet avser säkringar av kundfordringar, leverantörsskulder och räntor samt finansiella elderivat.

Not 15 - Skatt, mnkr

REDOVISAD I ÅRETS RESULTAT

	2011	2010
Aktuell skattekostnad/skatteintäkt		
Årets skattekostnad	- 637	- 212
Skatt hänförlig till tidigare år	- 16	3
Uppskjuten skattekostnad/skatteintäkt		
Temporära skillnader	- 1 463	- 1 371
	- 2 116	**- 1 581**

Uppskjuten skatt på temporära skillnader beror främst på effekten av omvärdering av biologiska tillgångar och förvaltningsfastigheter.

Avstämning av effektiv skatt	2011		2010	
Resultat före skatt		**10 753**		**5 521**
Svensk inkomstskattesats	26%	- 2 828	26%	- 1 452
Skillnad i skattesats i utländsk verksamhet	0%	- 7	0%	- 2
Ej skattepliktiga intäkter och ej avdragsgilla kostnader	- 6%	690	- 7%	176
Schablonränta periodiseringsfond	0%	- 19	1%	- 21
Skattemål	0%	- 20		
Skatt hänförlig till tidigare år	0%	- 4	- 0%	2
Effekt av ej uppbokade underskottsavdrag och temporära skillnader	- 0%	47	12%	- 287
Övrigt	- 0%	26	- 0%	4
	20%	**- 2 116**	**29%**	**- 1 581**

REDOVISAD I ÅRETS TOTALRESULTAT

2011	Före skatt	Skatt	Efter skatt
Säkringsredovisning	- 523	137	- 386
Omräkningsdifferens på utländsk verksamhet	- 4		- 4
Säkring av valutarisk i utlandsverksamhet	31	- 8	23
Finansiella tillgångar som kan säljas	- 4 141	303	- 3 838
Aktuariella omvärderingar	- 193	44	- 149
Övrigt totalresultat i intresseföretag - netto			46
	- 4 830	**476**	**- 4 307**

2010	Före skatt	Skatt	Efter skatt
Säkringsredovisning	686	- 181	506
Omräkningsdifferens på utländsk verksamhet	- 631		- 631
Säkring av valutarisk i utlandsverksamhet	472	- 124	348
Finansiella tillgångar som kan säljas	3 229	- 303	2 926
Aktuariella omvärderingar	96	- 28	68
Övrigt totalresultat i intresseföretag - netto			- 154
	3 853	**- 636**	**3 063**

REDOVISAD I BALANSRÄKNINGEN

Fordringar	2011	2010
Uppskjuten skattefordran	194	210
Aktuell skattefordran	49	4
	243	**214**

Skulder	2011	2010
Avsättningar för skatter		
Uppskjuten skatteskuld	14 236	13 270
Övriga avsättningar	83	65
Aktuell skatteskuld	17	214
	14 336	**13 548**

Not 15, fortsättning

Uppskjutna skattefordringar och skatteskulder

2011	Fordran	Skuld	Netto
Materiella anläggningstillgångar		- 1 724	- 1 724
Biologiska tillgångar		- 4 194	- 4 194
Förvaltningsfastigheter		- 7 304	- 7 304
Finansiella placeringar		- 2	- 2
Avsättningar för pensioner	74		74
Obeskattade reserver		- 1 036	- 1 036
Underskottsavdrag	184		184
Uppskjutna skatteskulder nettoredovisade bland uppskjutna skattefordringar	- 60		- 60
Säkringsredovisade transaktioner		- 9	- 9
Övriga avsättningar inklusive uppskjutna skattefordringar nettoredovisade bland uppskjutna skatteskulder	- 4	33	29
	194	**- 14 236**	**- 14 042**

2010	Fordran	Skuld	Netto
Materiella anläggningstillgångar		- 1 823	- 1 823
Biologiska tillgångar		- 3 241	- 3 241
Förvaltningsfastigheter		- 6 727	- 6 727
Finansiella placeringar		- 307	- 307
Avsättningar för pensioner	37		37
Obeskattade reserver		- 1 013	- 1 013
Underskottsavdrag	242		242
Uppskjutna skatteskulder nettoredovisade bland uppskjutna skattefordringar	- 66		- 66
Säkringsredovisade transaktioner		- 124	- 124
Övriga avsättningar inklusive uppskjutna skattefordringar nettoredovisade bland uppskjutna skatteskulder	- 3	- 35	- 38
	210	**- 13 270**	**- 13 059**

Av den uppskjutna skattefordran avseende skattemässiga underskottsavdrag avser 184 mnkr avdrag som förfaller om de inte utnyttjas innan år 2018-2025.

Skattemässiga underskottsavdrag och temporära skillnader för vilka uppskjutna skattefordringar inte har redovisats i resultat- och balansräkningen uppgår till 2 330 mnkr, varav 830 mnkr förfaller 2025-2029. Avgörande för om en uppskjuten skattefordran redovisas eller ej är en bedömning av hur sannolikt det är att den kommer att kunna utnyttjas för avräkning mot framtida beskattningsbara vinster.

Förändring av uppskjuten skatt i temporära skillnader och underskottsavdrag

2011	Ingående balans	Redovisat i årets resultat	Redovisat i övrigt totalresultat	Omräknings-differenser och övrigt	Utgående balans
Materiella anläggningstillgångar	- 1 823	100		- 1	- 1 724
Biologiska tillgångar	- 3 241	- 953		0	- 4 194
Förvaltningsfastigheter	- 6 727	- 577			- 7 304
Finansiella placeringar	- 307	2	302		- 2
Avsättningar för pensioner	37	- 5	44	- 1	74
Obeskattade reserver	- 1 013	- 22			- 1 036
Underskottsavdrag	242	- 56		- 2	184
Övrigt	- 228	29	130	28	- 40
	- 13 059	**- 1 483**	**476**	**25**	**- 14 042**

2010	Ingående balans	Redovisat i årets resultat	Redovisat i övrigt totalresultat	Omräknings-differenser och övrigt	Utgående balans
Materiella anläggningstillgångar	- 1 600	- 253		30	- 1 823
Biologiska tillgångar	- 2 922	- 292		- 27	- 3 241
Förvaltningsfastigheter	- 6 062	- 665			- 6 727
Finansiella placeringar			- 307		- 307
Avsättningar för pensioner	72	- 8	- 28	1	37
Obeskattade reserver	- 1 003	- 10			- 1 013
Underskottsavdrag	307	- 33		- 32	242
Övrigt	58	- 111	- 301	125	- 228
	- 11 150	**- 1 371**	**- 636**	**97**	**- 13 059**

Pågående skatteprocesser

Holmen har ett stort skattemål som inte är avslutat. Förvaltningsrätten dömde i januari 2010 till bolagets nackdel. Domen är överklagad till Kammarrätten. Holmen betalade 2010 in det tvistiga beloppet 611 mnkr till Skatteverket.

Hufvudstaden har en tvist med Skatteverket om hur mycket som ska aktiveras som byggnad. Kammarrätten har dömt till bolagets fördel. Skatteverket har begärt prövningstillstånd hos Högsta förvaltningsdomstolen. Beloppet för skatter och avgifter uppgår till cirka 25 mnkr och innebär ingen påverkan på totalt redovisad skatt utan endast en förskjutning mellan aktuell och uppskjuten skatt.

Not 16 - Immateriella anläggningstillgångar, mnkr

	Goodwill		Övriga		Totalt	
	2011	2010	2011	2010	2011	2010
Ackumulerade anskaffningsvärden						
Ingående balans	83	83	95	100	178	183
Investeringar			20	0	20	0
Avyttringar och utrangeringar			- 1		- 1	
Omräkningsdifferenser			1	- 6	1	- 6
	83	**83**	**114**	**95**	**197**	**178**
Ackumulerade avskrivningar						
Ingående balans			- 76	- 73	- 76	- 73
Årets avskrivningar			- 12	- 7	- 12	- 7
Omräkningsdifferenser			- 0	5	- 0	5
			- 88	**- 76**	**- 88**	**- 76**
Utgående balans	**83**	**83**	**26**	**19**	**109**	**102**

Goodwill är hänförbart till Lundbergs förvärv av Holmen och återvinningsvärdet bedöms med ledning av aktiernas börskurs den 31 december.

Övriga immateriella anläggningstillgångar består huvudsakligen av IT-system 22 mnkr (14).

Tillgångarna är i huvudsak externt förvärvade. Förutom goodwill har samtliga tillgångar en bestämbar nyttjandeperiod och skrivs av under 3-20 år.

Not 17 - Materiella anläggningstillgångar, mnkr

2011	Byggnader, mark och markanläggningar	Maskiner och inventarier	Pågående arbeten och förskott	Totalt
Anskaffningsvärde				
Ingående balans	5 811	26 727	839	33 377
Investeringar	409	1 786	- 295	1 899
Omklassificeringar	1	1	- 3	- 1
Avyttringar och utrangeringar	- 4	- 81	- 3	- 88
Omräkningsdifferenser	- 9	4	8	3
	6 208	**28 437**	**545**	**35 190**
Av- och nedskrivningar				
Ingående balans	- 2 985	- 18 471		- 21 456
Årets avskrivningar	- 135	- 1 122		- 1 256
Avyttringar och utrangeringar	2	72		74
Omklassificeringar	- 0	- 0		- 1
Omräkningsdifferenser	1	- 6		- 5
	- 3 117	**- 19 526**		**- 22 643**
Utgående balans	**3 091**	**8 911**	**545**	**12 547**

2010	Byggnader, mark och markanläggningar	Maskiner och inventarier	Pågående arbeten och förskott	Totalt
Anskaffningsvärde				
Ingående balans	6 171	26 833	216	33 220
Investeringar	6	1 178	662	1 846
Omklassificeringar	- 82	- 99	- 37	- 218
Avyttringar och utrangeringar	- 63	- 429		- 492
Omräkningsdifferenser	- 221	- 755	- 3	- 979
	5 811	**26 727**	**839**	**33 377**
Av- och nedskrivningar				
Ingående balans	- 2 849	- 17 856		- 20 705
Årets avskrivningar	- 131	- 1 121		- 1 252
Årets nedskrivningar	- 137	- 418		- 555
Avyttringar och utrangeringar	60	410		470
Omklassificeringar	- 5	52		48
Omräkningsdifferenser	76	462		537
	- 2 985	**- 18 471**		**- 21 456**
Utgående balans	**2 826**	**8 256**	**839**	**11 921**

Under 2010 har nedskrivning med 555 mnkr skett i Holmen efter beslut att stänga en pappersmaskin i Madrid.

Investeringsåtaganden avseende beslutade och pågående projekt uppgick per årsskiftet till 1 920 mnkr (2 130).

Aktiverade låneutgifter uppgick under 2011 till 35 mnkr (24). För att fastställa beloppet har en räntesats om 4,5 procent (4,0) använts.

Not 18 - Biologiska tillgångar

I koncernen redovisas Holmens skogstillgångar uppdelat på växande skog, som redovisas som biologisk tillgång till verkligt värde, och mark, som redovisas till anskaffningskostnad. Bedömningen är att det saknas relevanta marknadspriser som kan användas för att värdera skogsinnehav av Holmens storlek. Värderingen görs genom att beräkna nuvärdet av framtida förväntade kassaflöden från den växande skogen. Beräkning av kassaflöden görs för kommande 100 år, vilket bedöms vara skogens avverkningscykel. Kassaflödena beräknas utifrån avverkningsvolymer enligt aktuell avverkningsplan samt bedömningar om framtida pris- och kostnadsutveckling. Kostnader för återplantering har beaktats då återplantering efter avverkning är en skyldighet enligt lag. Kassaflödena diskonteras med en ränta om 5,5 procent.

Totalt innehar Holmen 1 032 800 hektar produktiv skogsmark med en volym stående skog om 118 miljoner skogskubikmeter, varav 69 700 hektar med en stående skog om 13 miljoner skogskubikmeter är avsatt till naturområden. Under året infördes en ny avverkningsplan baserad på en omfattande inventering av Holmens skogsinnehav. Enligt denna plan kommer avverkningen uppgå till 3,2 miljoner m^3 per år, varav 0,2 miljoner m^3 biobränsle i form av grenar och toppar. Denna nivå bedöms vara i stort oförändrad kommande trettio år. Därefter beräknas den successivt kunna ökas till drygt 4 miljoner m^3 år 2110. Cirka 50 procent av avverkningen utgörs av massaved som säljs till massa- och pappersindustrin, 45 procent utgörs av timmer som säljs till sågverk och resterande andel utgörs av grot, vilket primärt används som bränsleved.

Värderingen baseras på ett långsiktigt trendpris som är i nivå med genomsnittligt pris de senaste tio åren men lägre än aktuella marknadspriser. Trendpriset räknas årligen upp med två procents inflation. Kostnadsprognosen utgår ifrån aktuell kostnadsnivå och räknas upp med drygt två procent per år.

Holmens skogsinnehav är efter omvärderingen redovisat till 15 771 mnkr före skatt. En uppskjuten skatteskuld om 4 194 mnkr redovisas relaterat till detta, vilket motsvarar den skattekostnad som uppstår vid den framtida avverkningen. Detta innebär att den växande skogen netto efter skatt redovisas till 11 577 mnkr.

Förändringen av värdet på den växande skogen kan delas upp enligt nedan.

mnkr	2011	2010
Redovisat värde vid årets början	12 161	11 109
Köp av växande skog	18	8
Försäljning av växande skog	- 1	0
Förändring till följd av avverkning	- 724	- 673
Förändring av verkligt värde	4 317	1 775
Övriga förändringar		- 57
Redovisat värde vid årets slut	**15 771**	**12 161**

Nettot av förändring av verkligt värde och förändring till följd av avverkning redovisas i resultaträkningen som värdeförändring i biologiska tillgångar. För 2011 uppgick den till 3 593 mnkr (1 102). Av dessa beror 2 386 mnkr (-) på högre avverkningstakt till följd av den nya planen och 1 207 mnkr (1 050) beror på ändrade pris- och kostnadsantaganden.

Nedan visas hur värdet på skogstillgångarna skulle påverkas av förändringar i de mest väsentliga värderingsantagandena.

mnkr	Värdeförändring före skatt	Värdeförändring efter skatt
Årlig förändring, +0,1 procent per år		
Avverkningstakt	700	520
Prisinflation	1 030	760
Kostnadsinflation	- 560	- 410
Nivåförändring, +1 procent		
Avverkning	230	170
Priser	360	270
Kostnader	- 190	- 140
Diskonteringsränta, +0,1 procent	- 400	- 290

Med årlig förändring avses den årliga förändringstakten som används i värderingen för respektive parameter.

Med nivåförändring avses att den nivå som ligger för respektive parameter och år förändras.

Not 19 - Förvaltningsfastigheter, mnkr

Förvaltningsfastigheter redovisas till verkligt värde. Verkligt värde är det belopp till vilket en tillgång skulle kunna överlåtas mellan kunniga parter som är oberoende av varandra och som har ett intresse av att transaktionen genomförs.

2011	Avyttrade fastigheter	Förvärvade fastigheter	Fastigheter ägda hela året	Totalt
Ingående verkligt värde	77		30 535	30 611
Förvärv		874		874
Investeringar	3		886	889
Orealiserad värdeförändring	6		1 580	1 587
Realiserad värdeförändring	- 86			- 86
Utgående verkligt värde		**874**	**33 001**	**33 874**

2010	Förvärvade fastigheter	Fastigheter ägda hela året	Totalt
Ingående verkligt värde		27 089	27 089
Förvärv	699		699
Investeringar	22	842	863
Orealiserad värdeförändring	34	1 926	1 960
Realiserad värdeförändring		0	0
Utgående verkligt värde	**754**	**29 857**	**30 611**

Information om verkligt värde på förvaltningsfastigheter
Samtliga fastigheter, klassificerade som förvaltningsfastigheter, ägs av koncernen och omfattar mark, byggnader, byggnadsinventarier och ombyggnader av befintliga fastigheter. Värdering av fastighetsbeståndet har skett genom att varje enskild fastighets verkliga värde har bedömts internt. I investeringsbeloppet ingår under året aktiverade låneutgifter med ett belopp om 17 mnkr (7).

Värderingsmetod
Lundbergs - Värderingen av fastighetsbeståndet har skett genom att varje enskild fastighets verkliga värde har bedömts. Bedömningen baseras såväl på ortsprismaterial som på en beräkning av nuvärdet av uppskattade framtida betalningsströmmar.

Nuvärdesberäkningen bygger på diskonterade kassaflöden under kommande tioårsperiod och därefter på en beräkning av evig direktavkastning. Diskonteringsfaktorn varierar mellan 6,25 och 9,25 procent. Beräkningen av kassaflödena baseras på en antagen inflation på två procent, normaliserade underhållskostnader och en normaliserad vakansgrad. Denna beräkning vägs sedan samman med olika ortsprisfaktorer i en slutlig värdering. Vid värdering har nedanstående avkastningskrav vid beräkning av restvärde använts.

Kategori, procent	Region Göteborg	Region Stockholm	Region Väst	Region Öst
Bostad	3,00-5,85	2,50-6,35	4,15-7,75	3,90-7,75
Kommersiellt	5,80-8,75	5,00-9,75	7,10-9,75	6,25-9,25
Industri				9,00

Bedömningen av avkastningskraven är baserad på inhämtad information om marknadens förräntningskrav på aktuella köp och försäljningar av jämförbara fastigheter i likartade lägen. Avkastningskraven som använts kan variera mellan olika regioner och olika delområden inom regionerna. Informationen stäms av med värderings- och rådgivningsföretag.

För att säkerställa värderingen har för 33 fastigheter, motsvarande värdemässigt 46 procent av beståndet, externa värderingar inhämtats. De externa värderingarna av dessa fastigheter uppgick till 5 361 mnkr medan de interna värderingarna uppgick till 5 303 mnkr.

Verkligt värde på en fastighet kan med säkerhet endast fastställas vid en försäljning. Vid värdering anges ofta ett intervall för att visa på osäkerheten kring uppskattningar av en fastighets värde. Värdeintervallet brukar uppgå till ± 5 procent men kan variera beroende bland annat på marknadssituation, fastighetens tekniska standard och investeringsbehov. Lundbergs fastighetsbestånd värderas till 11,6 mdkr och med ett antaget osäkerhetsintervall om ± 5 procent så innebär det en förändring av fastighetsvärdet med cirka 0,6 mdkr.

Hufvudstaden - Värdering av fastighetsbeståndet har skett genom att varje enskild fastighets verkliga värde bedömts. Bedömningen har gjorts genom tillämpning av värdering enligt en variant av ortsprismetoden som kallas för nettokapitaliseringsmetoden. Metoden innebär att marknadens avkastningskrav sätts i relation till fastigheternas driftsnetto.

Bedömningen av avkastningskraven är baserad på inhämtad information om marknadens förräntningskrav på köp och försäljningar av jämförbara fastigheter i likartade lägen. Har det gjorts få eller inga affärsavslut i fastighetens delområde, analyseras transaktioner i anslutande område. Även affärer som inte kommit till avslut ger vägledning om marknadens avkastningskrav. Hänsyn har även tagits till olika fastighetstyper, teknisk standard och byggnadskonstruktion. Avkastningskraven som används vid värderingen varierar mellan olika regioner och olika delområden inom regionerna. Informationen avstäms med värderings- och rådgivningsföretag.

Hufvudstadens genomsnittliga avkastningskrav har sedan 2006 varierat från 4,6 procent till 5,3 procent och uppgick per den 31 december 2011 till 4,8 procent. För fastigheter med tomträtt har beräkningen baserats på ett avkastningskrav som är 0,25 procentenheter högre. Driftsnettot baseras på marknadsanpassade hyresintäkter. Hyresintäkterna marknadsanpassas genom att befintliga hyror justeras med nytecknade och omförhandlade hyresavtal samt med hänsyn till förväntad hyresutveckling. Intäkterna har reducerats för en bedömd långsiktig hyresvakansgrad. Vakansgraden baseras på fastighetsbeståndets verkliga utfall över en konjunkturcykel samt förväntad uthyrningssituation för den enskilda fastigheten. I värderingen har genomsnittlig vakansgrad bedömts till 5 procent. Verklig vakansgrad har under perioden 2002-2011 varierat mellan 3 och 9 procent och uppgick per den 31 december 2011 till 3,9 procent.

Avdrag har gjorts med schablonmässiga kostnader för drift och underhåll exklusive vidaredebiterbara kostnader samt del av fastighetsadministration. Dessa baseras på verkligt utfall och justeras för ej bestående avvikelser. Genomsnittlig kostnad per m^2 den senaste femårsperioden har legat inom intervallet 400-450 kronor och bedömd kostnad i värderingen per den 31 december 2011 låg på motsvarande nivå. Vid värdering har följande uppgifter använts.

	Hyresintäkter, mnkr	Driftnetto, mnkr	Direktavkastningskrav, % [1]
Stockholm, kommersiellt			4,5-5,1
Göteborg, kommersiellt			5,0-6,0
	1 461	**1 073**	**4,8** [2]

1) Kontors- och butiksfastigheter.
2) Genomsnitt.

Hufvudstadens fastighetsbestånd värderas till 22,3 mdkr. För att säkerställa värderingen har externa värderingar inhämtats för 8 fastigheter motsvarande 32 procent av det internt bedömda värdet. De externa värderingsföretagen har angivit ett marknadsvärde som uppgår till 7,4 mdkr. Hufvudstadens interna värdering av samma fastigheter uppgår till 7,1 mdkr. De interna värderingarna överensstämmer således väl med de externa värderingarna.

Påverkan på årets resultat
Alla förvaltningsfastigheter genererar hyresintäkter. Årets hyresintäkter (brutto minus vakanser) uppgår till 2 384 mnkr (2 270). Kostnader per kostnadsslag framgår av tabellen nedan.

Kostnadsslag, mnkr	2011	2010
Drift och administration	364	384
Underhåll	198	183
Personalkostnader	178	170
Fastighetsskatt	172	169
Tomträttsavgälder	16	14
Avskrivningar	7	7
	936	**927**

Förfallostruktur hyresintäkter
Förfallostruktur för operationella hyresavtal framgår av tabellen nedan.

Årshyra, mnkr	2012	2013	2014	2015	2016	2017-	Totalt
Bostäder	488						488
Butiker	206	173	183	117	105	42	826
Kontor	162	164	187	160	114	194	980
Övrigt	77	25	31	25	8	16	182
Totalt	**933**	**361**	**401**	**302**	**228**	**251**	**2 475**
Andel, procent	38	15	16	12	9	10	100

Not 20 - Andelar i intresseföretag, mnkr

	2011	2010
Anskaffnings- och redovisade värden		
Vid årets början	1 593	4 393
Investering	184	34
Avyttring	- 85	- 775
Nedskrivning	- 658	
Omklassificering [1]	1 724	
Omfört till tillgångar som innehas för försäljning [2]		- 2 058
	2 758	**1 593**
Ackumulerade resultatandelar m m		
Vid årets början	155	318
Årets resultatandelar [3]	103	209
Erhållen utdelning	- 20	- 100
Förändringar i intresseföretagens egna kapital	44	- 172
Avyttring		2
Omfört till tillgångar som innehas för försäljning [2]		- 102
	282	**155**
	3 039	**1 748**

1) Under 2011 har aktier i Husqvarna AB förvärvats i sådan omfattning att röstandelen uppgår till mer än 20 procent vilket medfört att det från och med den 27 maj klassificeras som intresseföretag. Värdet på aktierna vid tidpunkten då intressebolagsstatus erhölls har omklassificerats från finansiella placeringar (se not 21). Totalt har aktier i Husqvarna AB förvärvats för 376 mnkr under 2011.

2) Avtal tecknades 2010 om försäljning av samtliga aktier i Cardo varför värdet redovisas under "Tillgångar som innehas för försäljning". Poster som redovisats i övrigt totalresultat uppgick till -101 mnkr.

3) Resultat efter skatt och minoritetsintresse i intresseföretag.

Tillgångar som innehas för försäljning	2011	2010
Cardo AB (publ)		**2 160**

I december 2010 tecknades avtal om försäljning av samtliga aktier i Cardo AB till Assa Abloy. I mars 2011 slutfördes affären och överenskommen köpeskilling om 4 683 mnkr erhölls med ett resultat om 2 523 mnkr.

Specifikation av innehav av andelar i intresseföretag [1]	Antal andelar 2011-12-31	Andel i procent [2] 2011	2010	Redovisat värde 2011	2010
Moderbolagets					
Husqvarna AB (publ) [3]	38 690 000	6,8 (22,0)		1 225	
Cardo AB (publ)			41,3		2 160
				1 225	**2 160**
Dotterföretagens					
Baluarte Sociedade de Recolha e Recuperação de Desperdicios, Lda	2	50,0	50,0	40	40
Brännälvens Kraft AB	5 556	13,9	13,9	36	36
Ets Emilie Llau S.A.	678	24,0	24,0	21	23
Harrsele AB	9 886	49,4	49,4	1 474	1 472
Uni4 Marketing AB	1 800	36,0	36,0	16	14
Peninsular Cogeneración S.A.	4 500	50,0	50,0	103	46
ScandFibre Logistics AB	2 000	20,0	20,0	2	2
Vattenfall Tuggen AB	683	6,8	6,8	75	75
VindIn AB	200	17,7	17,2	47	40
Diverse aktier				0	0
				3 039	**3 908**

1) Intresseföretag klassificeras i enlighet med ÅRL 1 kap 5§ innebärande att vissa förhållanden ska råda för att ett företag ska definieras som intresseföretag. I ovan redovisade uppställning föreligger, i de fall röstandelen understiger 20 procent, ett betydande inflytande över bolagens verksamhet på grund av aktieägaravtal.

2) Andel i röster beräknas efter avdrag av återköpta aktier. Röstandel anges i parentes i de fall den ej överensstämmer med kapitalandel.

3) Verkligt värde per den 31 december 2011 uppgår för Husqvarna till 1 225 mnkr.

Finansiell information i sammandrag för intresseföretagen

Ägd andel [1]	Moderbolagets 2011	2010	Dotterföretagens 2011	2010
Intäkter	658	3 293	1 142	1 165
Resultat	19	247	34	37
Tillgångar	1 983	2 173	810	775
Skulder	1 119	935	463	452
Eget kapital	864	1 237	372	324

1) Avseende Husqvarna AB så konsolideras värdena med ett kvartals förskjutning, dvs per den 30 september. Intäkt och resultat redovisas för perioden från och med den 27 maj 2011.

Not 21 - Finansiella placeringar, mnkr

	Andel 2011-12-31 i procent av kapital	röster	2011	2010
Finansiella tillgångar som kan säljas [1, 2]				
Handelsbanken A	2,0	2,0	2 263	2 686
Husqvarna A				1 543
Husqvarna B				129
Industrivärden A	12,9	17,8	4 358	5 635
Indutrade	13,8	13,8	1 007	1 276
Sandvik	2,3	2,3	2 322	3 081
Skanska A [3]	2,8	11,1	756	
Skanska B [3]			633	133
			11 338	**14 484**

1) Tillgångarna har värderats till verkligt värde enligt aktuell börskurs.

2) Verkligt värde per den 31 december 2011 understeg anskaffningsvärde för vissa aktier, vilket medfört ackumulerad nedskrivning om 307 mnkr (255).

3) Andel av kapital och röster anges gemensamt för innehaven i Skanska.

Under 2011 har aktier i Husqvarna AB förvärvats i sådan omfattning att röstandelen uppgår till mer än 20 procent vilket medfört att investeringen från och med den 27 maj klassificeras som intresseföretag. Reversering av gjorda nedskrivningar avseende Husqvarna har tidigare redovisats i eget kapital. Till följd av att Husqvarna redovisas som intresseföretag har gjorda reverseringar om 474 mnkr återförts över resultatet.

Not 22 - Övriga aktier och andelar, mnkr

	2011	2010
Ackumulerade anskaffningsvärden		
Vid årets början	14	11
Investeringar	1	3
Avyttringar	- 0	
Nedskrivningar m m	- 0	0
	15	**14**

	2011	2010
SweTree Technologies AB	7	7
Industrikraft i Sverige AB	5	5
Övriga andelar	3	3
	15	**14**

Värdering till verkligt värde har inte kunnat tillämpas då tillförlitligt marknadsvärde ej har kunnat fastställas. Innehav har därför värderats till anskaffningsvärde.

Not 23 - Finansiella instrument, mnkr

2011	Poster redovisade till verkligt värde via resultatet: Aktier	Derivat	Tillgångar som kan säljas	Derivat som säkrings-redovisas	Kund- och låne-fordringar	Övriga skulder	Totalt redovisat värde	*Verkligt värde*
Finansiella instrument som ingår i den finansiella nettoskulden								
Långfristiga finansiella fordringar								
Placeringar kreditinstitut					32		32	*32*
Övriga finansiella fordringar					56		56	*56*
					88		**88**	***88***
Kortfristiga finansiella fordringar								
Upplupen ränta					5		5	*5*
Derivat		5		17			22	*22*
Övriga finansiella fordringar					21		21	*21*
		5		**17**	**26**		**48**	***48***
Likvida medel								
Kortfristiga placeringar					337		337	*337*
Banktillgodohavanden					861		861	*861*
					1 198		**1 198**	***1 198***
Långfristiga finansiella skulder								
MTN-lån						1 808	1 808	*1 872*
Lån från banker och övriga kreditinstitut						8 076	8 076	*8 051*
Derivat		184		59			243	*243*
		184		**59**		**9 885**	**10 128**	***10 166***
Kortfristiga finansiella skulder								
Certifikatsprogram						2 274	2 274	*2 274*
Lån från kreditinstitut						93	93	*93*
Kort del av långa lån						1 096	1 096	*1 098*
Derivat		47		10			57	*57*
Upplupen ränta						108	108	*108*
Övriga kortfristiga skulder						380	380	*380*
		47		**10**		**3 951**	**4 008**	***4 010***
Finansiella instrument som inte ingår i den finansiella nettoskulden								
Finansiella placeringar			11 338				11 338	*11 338*
Aktier i onoterade bolag			15				15	
Aktier i noterade bolag	271						271	*271*
Kundfordringar					2 410		2 410	*2 410*
Derivat (redovisade bland rörelsefordringar)		89		152			241	*241*
Leverantörsskulder						2 790	2 790	*2 790*
Derivat (redovisade bland rörelseskulder)		3		28			31	*31*

Enligt IFRS 7 ska upplysning lämnas avseende hur det verkliga värdet fastställts för de instrument som värderas till verkligt värde i balansräkningen, vilket omfattar instrument hänförliga till kategorierna poster redovisade till verkligt värde via årets resultat, finansiella tillgångar som kan säljas samt derivat som säkringsredovisas.

Värdering av finansiella placeringar (aktier) samt aktier i noterade bolag baseras på noterade priser för likadana instrument vilket innebär att de är hänförliga till nivå ett enligt IFRS 7.

Indata för värdering av derivat och övriga finansiella skulder har gjorts baserat på observerbara marknadspriser vilket innebär att de är hänförliga till nivå två enligt IFRS 7.

Not 23, fortsättning

2010	Poster redovisade till verkligt värde via resultatet: Aktier	Derivat	Tillgångar som kan säljas	Derivat som säkrings-redovisas	Kund- och låne-fordringar	Övriga skulder	Totalt redovisat värde	*Verkligt värde*
Finansiella instrument som ingår i den finansiella nettoskulden								
Långfristiga finansiella fordringar								
Placeringar kreditinstitut					16		16	*16*
Derivat				41			41	*41*
Övriga finansiella fordringar					138		138	*138*
				41	**154**		**195**	***195***
Kortfristiga finansiella fordringar								
Upplupen ränta					5		5	*5*
Derivat		0		56			56	*56*
Övriga finansiella fordringar					17		17	*17*
		0		**56**	**22**		**78**	***78***
Likvida medel								
Kortfristiga placeringar					330		330	*330*
Banktillgodohavanden					412		412	*412*
					743		**743**	***743***
Långfristiga finansiella skulder								
MTN-lån						2 098	2 098	*2 161*
Lån från banker och övriga kreditinstitut						7 454	7 454	*7 385*
Derivat		84		14			98	*98*
		84		**14**		**9 552**	**9 650**	***9 644***
Kortfristiga finansiella skulder								
Certifikatsprogram						2 464	2 464	*2 464*
Lån från kreditinstitut						202	202	*202*
Kort del av långa lån						1 447	1 447	*1 449*
Derivat		14		16			30	*30*
Upplupen ränta						103	103	*103*
Övriga kortfristiga skulder						192	192	*192*
		14		**16**		**4 408**	**4 438**	***4 440***
Finansiella instrument som inte ingår i den finansiella nettoskulden								
Finansiella placeringar			14 484				14 484	*14 484*
Aktier i onoterade bolag			14				14	
Aktier i noterade bolag	316						316	*316*
Kundfordringar					2 536		2 536	*2 536*
Derivat (redovisade bland rörelsefordringar)		100		642			742	*742*
Leverantörsskulder						2 642	2 642	*2 642*
Derivat (redovisade bland rörelseskulder)		2		45			46	*46*

Verkligt värde i tabellerna har antingen hämtats direkt från noterade marknadspriser eller genom beräkning av diskonterade kassaflöden. I de fall beräkningar av diskonterade kassaflöden gjorts har samtliga variabler, såsom diskonteringsräntor och valutakurser, hämtats från marknadsnoteringar. Skillnaden mellan verkligt värde och bokfört värde beror på att vissa skulder inte marknadsvärderas i balansräkningen utan redovisas till upplupet anskaffningsvärde. Då något tillförlitligt marknadsvärde avseende aktier i onoterade bolag ej har kunnat fastställas har dessa utelämnats i kolumnen för verkligt värde. För kundfordringar och leverantörsskulder har som verkligt värde angetts det redovisade värdet vilket bedöms återspegla det verkliga värdet.

Not 24 - Omsättningsfastigheter, mnkr

	2011	2010
Vid årets början	96	92
Årets anskaffningar	11	17
Avyttringar och utrangeringar	- 7	- 14
	99	**96**

Ackumulerade nedskrivningar ingår med 51 mnkr (51).
Bedömt verkligt värde enligt intern värdering uppgår till 273 mnkr (250).

Not 25 - Varulager, mnkr

	2011	2010
Aktier i noterade bolag	271	316
Avverkningsrätter och dylikt	851	848
Färdiga varor och produkter i arbete	1 268	1 053
Råvaror och förnödenheter	943	943
Timmer och massaved	364	305
Elcertifikat och utsläppsrätter	130	190
	3 827	**3 656**

Aktier i noterade bolag redovisas i årets resultat, enligt IAS 39, till verkligt värde enligt aktuell börskurs. Under året har nedskrivningar och återföring av tidigare års nedskrivningar av varulager påverkat resultatet netto med - 8 mnkr (54).

Not 26 - Rörelsefordringar, mnkr

	2011	2010
Hyres- och kundfordringar [1]	**2 410**	**2 536**
Övriga rörelsefordringar		
Förutbetalda kostnader	169	151
Upplupna hyresintäkter	18	18
Fordringar hos intresseföretag	25	14
Derivat	241	742
Övriga fordringar	360	225
	813	**1 150**
Rörelsefordringar	**3 223**	**3 686**

1) Av kundfordringarna avser 31 mnkr (43) fordringar på intresseföretag.

Kundfordringar redovisas till det belopp som förväntas bli inbetalt utifrån en individuell bedömning av respektive kund. Kundfordringar är främst mot europeiska kunder. Kundfordringar i utländsk valuta har värderats till balansdagskurs. Marknadsvärden på derivat avser säkringar av framtida kassaflöden. Se även not 37.

Not 27 - Kassaflödesanalys

Räntor, mnkr	2011	2010
Erhållna	45	17
Erlagda	- 507	- 493
	- 461	**- 476**

Förändring kortfristiga skulder
Förändring av kortfristiga skulder avser till största delen upplåning under certifikatsprogram. Under certifikatsprogram lånades det kortfristigt sammanlagt 8 598 mnkr (5 925) uppdelat på olika lån och återbetalades 8 790 mnkr (4 405).

Not 28 - Eget kapital

Under 2011 har beslutad fondemission 1:1 och beslutad minskning av bolagets aktiekapital genom indragning av återköpta aktier genomförts. Samtliga jämförelsetal per aktie är omräknade med hänsyn till det nya antalet utestående aktier.

	Utestående aktier		Återköpta aktier	
Aktier	**serie A**	**serie B**	**serie B**	**Totalt**
Antal 1 januari	24 000 000	38 000 000	145 483	62 145 483
Indragning av aktier			- 145 483	- 145 483
Fondemission	24 000 000	38 000 000		62 000 000
Totalt antal utestående aktier	**48 000 000**	**76 000 000**	**-**	**124 000 000**

		2011-12-31	
Aktiekapital	**Antal**	**Kvotvärde**	**mnkr**
Serie A	48 000 000	10 kr	480
Serie B	76 000 000	10 kr	760
	124 000 000		**1 240**

		2010-12-31	
	Antal	**Kvotvärde**	**mnkr**
Serie A	24 000 000	10 kr	240
Serie B	38 145 483	10 kr	381
	62 145 483		**621**
Återköpta B-aktier	- 145 483		
Totalt antal utestående aktier	**62 000 000**		

Bolagets aktiekapital utgörs av aktier utgivna i två serier, serie A med 10 röster per aktie och serie B med 1 röst per aktie. B-aktierna är noterade på Nasdaq OMX Nordic, Stockholm. Aktieägare har rätt att begära omvandling av A-aktier till B-aktier. Under året har ingen sådan omvandling skett.

Eget kapital
Koncernens eget kapital består av aktiekapital, reserver och balanserade vinstmedel inklusive årets resultat. Balanserade vinstmedel utgörs av föregående års balanserade vinstmedel och resultat efter avdrag för under året lämnad vinstutdelning.

Utdelningar
Styrelsen föreslår årsstämman den 12 april 2012 att besluta om en utdelning på 4:00 kronor per aktie. Den föreslagna utdelningen uppgår till sammanlagt 496 mnkr. Föregående år lämnades en utdelning om 3:75 kronor per aktie (465 mnkr).

Not 29 - Reserver, mnkr

Säkringsreserv	2011	2010
Ingående reserv	113	- 27
Kassaflödessäkringar redovisade i övrigt totalresultat	- 144	190
Skatt hänförlig till årets säkringar	38	- 50
	7	**113**

Omräkningsreserv	2011	2010
Ingående reserv	- 71	7
Årets omräkningsdifferenser	44	- 44
Skatt hänförlig till årets omräkningsreserv	1	- 34
	- 27	**- 71**

Verkligtvärdereserv	2011	2010
Enligt årsredovisning 2010		1 685
Omklassificering		1 876
Justerad ingående reserv	**6 487**	**3 561**
Värdeförändring redovisad i övrigt totalresultat	- 3 666	3 229
Redovisad i årets resultat vid omklassificering [1]	- 474	
Skatt hänförlig till årets värdering	303	- 303
	2 649	**6 487**

Summa reserver	2011	2010
Justerad ingående reserv	6 529	3 541
Årets förändring av		
Säkringsreserv	- 106	140
Omräkningsreserv	44	- 78
Verkligtvärdereserv	- 3 838	2 926
	2 630	**6 529**

1) Reversering av gjorda nedskrivningar avseende Husqvarna AB har tidigare redovisats i verkligtvärdereserven.

Säkringsreserv innefattar den effektiva andelen av den ackumulerade nettoförändringen av verkligt värde på ett kassaflödessäkringsinstrument hänförbart till säkringstransaktioner som ännu inte har inträffat.

Omräkningsreserven innefattar alla valutakursdifferenser som uppstår vid omräkning av finansiella rapporter från utländska verksamheter som har upprättats i en annan valuta än svenska kronor. Vidare består reserven av valutakursdifferenser som uppstår vid omvärdering av skulder som upptagits som säkringsinstrument av en nettoinvestering i en utländsk verksamhet.

Verkligtvärdereserv innefattar den ackumulerade nettoförändringen av verkligt värde på finansiella tillgångar som kan säljas.

Till följd av att Husqvarna redovisas som intresseföretag från och med den 27 maj 2011 har gjorda reverseringar om 474 mnkr återförts över resultatet.

Not 30 - Minoritetsintresse, mnkr

Minoritetsintresse uppkommer vid förekomsten av ej helägda dotterbolag. I L E Lundbergföretagens koncern består detta huvudsakligen av icke ägd del av Holmen AB (publ) och Hufvudstaden AB (publ).

Kapital hänförbart till minoritetsintresse	2011	2010
Ingående balans	18 531	17 524
Årets resultat	3 521	1 458
Övrigt totalresultat		
Reserver [1]	- 139	161
Aktuariell omvärdering pensionsskuld	- 211	50
Utdelning	- 665	- 660
Förändringar i koncernens sammansättning	- 523	- 1
Utgående balans	**20 515**	**18 531**

1) Årets förändring. För specifikation se nedan.

Reserver hänförbart till minoritetsintresse

Säkringsreserv	2011	2010
Ingående reserv	296	- 70
Kassaflödessäkringar redovisade i övrigt totalresultat	- 323	496
Skatt hänförlig till årets säkringar	85	- 131
	57	**296**

Omräkningsreserv	2011	2010
Ingående reserv	- 185	19
Årets omräkningsdifferenser	98	- 114
Skatt hänförlig till årets omräkningsreserv	1	- 90
	- 86	**- 185**

Summa reserver	2011	2010
Ingående reserv	110	- 51
Årets förändring av		
Kassaflödessäkring	- 225	382
Omräkningsdifferenser	86	- 220
	- 29	**110**

Se not 29 för beskrivning av vad reserverna omfattar.

Not 31 - Avsättningar för pensioner

För beskrivning av pensionsåtaganden i koncernen se redovisningsprinciper, not 1. Tjänstepensionsplaner i Sverige (ITP-plan) för vilka premier betalas till Alecta och alternativ ITP uppgår till 42 mnkr (45).

Posten avsättningar för pensioner uppgår till totalt 445 mnkr, varav Lundbergs 79 mnkr, Holmen 358 mnkr och Hufvudstaden 8 mnkr. Nedan ges information avseende de planer som redovisas som förmånsbestämda enligt IAS 19.

Lundbergs - Förmånsbestämda tjänstepensionslösningar finns enligt FPG/PRI. I sammanställningen nedan specificeras förändringen av den förmånsbestämda förpliktelsen.

mnkr	2011	2010
Förpliktelse per den 1 januari	69	66
Förmåner intjänade under perioden	1	1
Ränta	3	3
Aktuariell vinst/förlust	9	1
Utbetalda pensioner	- 2	- 2
Förpliktelse per den 31 december	**79**	**69**
Härav kreditförsäkrat via FPG	*58*	*53*

Under året har pensionskostnader avseende förmånsbestämda planer om 2 mnkr (2) redovisats i resultatet. Räntekostnader på pensionsskulden uppgick under året till 3 mnkr (3). Årets aktuariella omvärdering uppgick till 9 mnkr (1) och har redovisats i övrigt totalresultat. 1 mnkr avseende den aktuariella omvärderingen utgörs av erfarenhetsbaserade förändringar och 8 mnkr utgörs av effekter på grund av ändrade antaganden. Ackumulerat uppgår aktuariella omvärderingar till 24 mnkr (14).

Väsentliga aktuariella antaganden i procent	2011	2010
Diskonteringsränta	3,5	3,8
Framtida löneökningar	3,0	3,0
Framtida inflation	2,0	2,0

Historisk information, mnkr	2011	2010	2009	2008	2007
Nuvärde av förpliktelsen	79	69	66	61	56

Hufvudstaden - Avsättning har gjorts för pensionsskuld motsvarande kapitalförsäkring för VD samt tidigare befattningshavare med 8 mnkr (7).

Not 31, fortsättning

Holmen - Åtagandena från pensionsplanerna i England ligger i så kallade trusts. Förmånsbestämda åtaganden utöver ITP-planen för koncernledningen i Sverige tryggas via stiftelse. I sammanställningen nedan specificeras förändringen av den förmånsbestämda förpliktelsen samt förändringen av förvaltningstillgångarna. Huvuddelen av åtagandena avser pensionsplanerna i England.

mnkr	2011	2010
Förpliktelse		
Förpliktelse den 1 januari	1 650	1 706
Kostnad för tjänstgöring aktuell period	18	20
Räntekostnader	82	85
Aktuariella vinster och förluster	137	25
Inbetalningar från anställda	5	5
Utbetalda pensioner	- 101	- 121
Överfört från avsättningar	20	55
Regleringar	- 0	- 1
Valutakursdifferenser	33	- 126
Förpliktelse den 31 december	**1 843**	**1 650**
Förvaltningstillgångar		
Tillgångarnas verkliga värde den 1 januari	1 438	1 385
Förväntad avkastning	75	70
Aktuariella vinster och förluster	- 46	118
Inbetalningar från arbetsgivaren	54	56
Inbetalningar från anställda	5	5
Utbetalda pensioner	- 66	- 86
Valutakursdifferenser	27	- 112
Tillgångarnas verkliga värde den 31 december	**1 485**	**1 438**
Avsättningar för pensioner, netto	**358**	**213**

Av de totala förpliktelserna avser 57 mnkr (71) sådana som ej är fonderade medan resten är helt eller delvis fonderade förpliktelser.

Under året har pensionskostnader avseende förmånsbestämda planer om 18 mnkr (20) redovisats som personalkostnad. Räntekostnader på pensionsskulden uppgick under året till 82 mnkr (85) och förväntad avkastning på förvaltningstillgångarna uppgick till 75 mnkr (70). Nettot av dessa har redovisats i finansnettot som räntekostnad.

Årets aktuariella omvärdering uppgick till 184 mnkr (-97) och har redovisats i övrigt totalresultat. Ackumulerat uppgår aktuariella omvärderingar till 200 mnkr (16). Under 2012 förväntas Holmens inbetalningar till de förmånsbestämda planerna uppgå till 55 mnkr. Förvaltningstillgångarna fördelar sig enligt nedan.

Förvaltningstillgångar , mnkr	2011	2010
Aktier	688	696
Obligationer	770	724
Korta räntebärande placeringar	27	18
	1 485	**1 438**

I förvaltningstillgångarna ingår inga finansiella instrument utgivna av bolag inom Holmen och inga tillgångar som används av Holmen.

Väsentliga aktuariella antaganden i procent (viktade genomsnitt)	2011	2010
Diskonteringsränta	4,6	5,3
Förväntad avkastning på förvaltningstillgångar	4,6	5,4
Framtida löneökningar	3,7	4,0
Framtida inflation	2,9	3,2

Den förväntade avkastningen på räntebärande värdepapper har beräknats utifrån förstklassiga långfristiga obligationer och för aktier har ett tillägg gjorts avseende en riskpremie.

Historisk information, mnkr	2011	2010	2009	2008	2007
Nuvärde av förpliktelsen	1 843	1 650	1 706	1 553	1 769
Verkligt värde av förvaltningstillgångar	- 1 485	- 1 438	- 1 385	- 1 199	- 1 521
Netto	**358**	**213**	**320**	**354**	**247**
Erfarenhetsbaserade justeringar	**2011**	**2010**	**2009**	**2008**	**2007**
Förmånsbestämda förpliktelser	- 13	29	- 11	- 3	4
Förvaltningstillgångar	- 46	118	131	- 237	- 6

Not 32 - Övriga avsättningar, mnkr

2011	Skatter	Andra avsättningar	Totalt
Vid årets början	65	686	750
Avsättningar under året	20	94	114
Ianspråktaget under året	- 1	- 210	- 211
Omklassificering m m		- 0	- 0
	83	**569**	**653**
Lång del	83	412	496
Kort del	0	157	157
	83	**569**	**653**

2010	Skatter	Andra avsättningar	Totalt
Vid årets början	711	686	1 396
Avsättningar under året	0	389	389
Ianspråktaget under året	- 646	- 218	- 864
Omklassificering m m		- 171	- 171
	65	**686**	**750**
Lång del	65	416	480
Kort del		270	270
	65	**686**	**750**

Holmen har ett stort skattemål som inte är avslutat där Förvaltningsrätten i januari 2010 dömde till bolagets nackdel. Holmen har överklagat till Kammarrätten. Holmen betalade 2010 in det tvistiga beloppet 611 mnkr till Skatteverket.

Andra avsättningar avser främst förpliktelser att återställa miljö samt personal- och omstruktureringskostnader. Här ingår även avsättning för framtida åtgärder för återbeskogning efter gjorda slutavverkningar (176 mnkr), vilket normalt utförs inom tre år efter avverkning.

Under 2011 har nya avsättningar gjorts framförallt för omstruktureringar i Holmen. Vid utgången av 2011 fanns cirka 150 mnkr för att täcka kostnader för omstruktureringar vid personalneddragningar i Holmen. Dessa förväntas i huvudsak att utbetalas under 2012.

Not 33 - Rörelseskulder, mnkr

	2011	2010
Leverantörsskulder [1]	**2 790**	**2 642**
Övriga rörelseskulder		
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter		
Hyresintäkter	360	341
Övrigt	809	883
Övriga kortfristiga skulder		
Skulder till intresseföretag	8	13
Derivat [2]	31	46
Momsavräkning	96	62
Övrigt	350	378
	1 654	**1 723**
Rörelseskulder	**4 444**	**4 365**

1) Av leverantörsskulderna avser 41 mnkr (39) skulder till intresseföretag.
2) Marknadsvärden på derivat avser i allt väsenligt säkringar av framtida kassaflöden.

Not 34 - Närstående, mnkr

	Intresseföretag		Nyckelpersoner i ledande ställning		Andra närstående	
	2011	2010	2011	2010	2011	2010
Försäljning till närstående	203	232	10	10	0	0
Inköp från närstående	256	231				
Erhållen ränta från närstående	1	1	0	0		
Erlagd ränta till närstående			1	0	0	0
Fordran på närstående per 31 dec	142	196				
Skuld till närstående per 31 dec	68	53	55	53	10	8

Transaktioner med närstående är prissatta på marknadsmässiga villkor.

Ägarandel i intresseföretag som producerar vatten- och vindkraft ger Holmen rätt att köpa producerad elkraft till självkostnad, vilket innebär att endast ett begränsat resultat uppstår i intresseföretaget. Inköpt elkraft säljs externt till marknadspris. I Spanien köps energi och returpapper från intresseföretag.

Nyckelpersoner i ledande ställning

Fredrik Lundberg med maka innehar direkt och indirekt via det helägda bolaget Byggnads AB Karlsson & Wingesjö (inklusive dotterbolag) 89,7 procent av rösterna och 53,8 procent av kapitalet i L E Lundbergföretagen AB (publ). Fredrik Lundberg som är VD och styrelseledamot i moderbolaget har under året erhållit 1,5 mnkr (1,5) i lön samt i egenskap av styrelseordförande i dotterföretagen Holmen och Hufvudstaden styrelsearvoden på sammanlagt 1,0 mnkr (0,9). Ingen rörlig eller annan typ av ersättning har erhållits.

De sammanlagda ersättningarna ingår i personalkostnader i not 5.

Not 35 - Ställda säkerheter och eventualförpliktelser, mnkr

Ställda säkerheter	2011	2010
Fastighetsinteckningar	5 008	4 357
Övriga åtaganden	12	23
	5 020	**4 379**

Eventualförpliktelser	2011	2010
Ansvar såsom komplementär	3	3
Övriga eventualförpliktelser	119	136
	122	**139**

Med stöd av Miljöbalkens bestämmelser aktualiserar de svenska miljömyndigheterna frågor om markundersökningar och efterbehandling vid nedlagda verksamheter. Ansvaret för efterbehandling avgörs i det enskilda fallet ofta med hjälp av skälighetsbedömning. Holmen har miljörelaterade eventualförpliktelser som idag inte kan kvantifieras men som i framtiden kan komma att innebära kostnader.

Not 36 - Viktiga uppskattningar och bedömningar

Upprättande av finansiella rapporter kräver att företagsledningen gör bedömningar och uppskattningar som påverkar de redovisade beloppen. De bedömningar och uppskattningar som enligt företagsledningen är väsentliga för redovisade belopp i årsredovisningen och där det finns en betydande risk att framtida händelser och ny information kan förändra dessa bedömningar och uppskattningar inkluderar främst:

Biologiska tillgångar

Holmens bedömning är att det saknas relevanta marknadspriser som kan användas för att värdera skogsinnehav av Holmens storlek. Värderingen görs därför genom att beräkna nuvärdet av framtida förväntade kassaflöden från den växande skogen. De mest väsentliga uppskattningar som görs vid värderingen är hur mycket avverkningen kan ökas i framtiden, hur priserna på massaved och timmer kommer att utvecklas, hur stor kostnadsinflationen kommer att bli samt vilken diskonteringsränta som används. I not 18 redogörs för känsligheten i värdering av förändringar av dessa uppskattningar. Under 2011 har uppvärdering av skogen skett baserat på en ny avverkningsplan samt ändrade pris- och kostnadsantaganden vilket har ökat det redovisade värdet av biologiska tillgångar med 3 593 mnkr. Tillhörande uppskjuten skatteskuld har ökat med 945 mnkr.

Förvaltningsfastigheter

Vid bokslutet värderas fastigheterna till verkliga värde. I denna värdering görs uppskattningar om framtida hyresnivåer, vakansgrader och fastighetskostnader. I beräkningsmodellen görs också en bedömning av varje enskild fastighets direktavkastningskrav. Värdet på en fastighet kan dock med säkerhet endast fastställas när likviden har erhållits efter en försäljning. I not 19 redogörs mer ingående för värderingsprocessen.

Skatt

Holmen har en stor skattetvist som inte är avslutad. Se not 15 och 32.

Uppskjutna skattefordringar om netto 194 mnkr har redovisats utifrån bedömningen att de sannolikt kommer kunna utnyttjas och medföra lägre skatteutbetalningar i framtiden. Därutöver fanns vid årsskiftet underskottsavdrag och skattemässiga temporära skillnader motsvarande cirka 700 mnkr i skatt som inte redovisats utifrån bedömningsgrunden att utnyttjandet måste vara troligt.

Pensioner

Värdet av pensionsförpliktelser beräknas utifrån antaganden om diskonteringsränta, inflation, framtida löneökningar och demografiska faktorer. Antagandena uppdateras normalt årsvis vilket påverkar den redovisade pensionsskuldens storlek och eget kapital. Dessa antaganden påverkar det kommande årets redovisade pensionskostnad och i Holmens fall påverkas kostnaden även av förväntad avkastning på förvaltningstillgångar avsatta för att täcka pensionsförpliktelsen. Se även not 31.

Miljö

I Holmen har avsättningar för kostnader för miljörelaterade insatser som sammanhänger med tidigare verksamheter gjorts utifrån bedömningar över framtida återställandekostnad. Därutöver bedöms det finnas ett ansvar för miljörelaterade insatser som idag inte kan kvantifieras men som i framtiden kan komma att innebära kostnader. Se även not 35.

Omstrukturering

Större personalneddragningar inom Holmen Paper pågår. Vid utgången av 2011 hade cirka 150 mnkr avsatts för att täcka kostnader för omstruktureringar. Några andra större förändringar finns inte aviserade men om förutsättningarna skulle ändras kan behovet av ytterligare avsättningar aktualiseras.

Nedskrivningsprövning

Holmen är skyldig att löpande pröva behovet av nya nedskrivningar och/eller behovet av att återta nedskrivna värden. Under 2007 genomfördes en nedskrivning av goodwill och materiella anläggningstillgångar om totalt 1 603 mnkr. Nedskrivningen baserades på beräkningar av återvinningsvärdet utifrån antaganden om framtida utveckling för pris, volym och kostnader samt beräknad marknadsmässig kapitalkostnad. Under 2010 gjordes ytterligare nedskrivning av materiella anläggningstillgångar om 555 mnkr inom Holmen till följd av nedläggning av den ena pappersmaskinen i Madrid. Förändringar av förutsättningarna kan komma att påverka det beräknade återvinningsvärdet vid kommande nedskrivningsprövningar.

Not 37 - Finansiella risker

Lundbergkoncernens riskhantering beslutas av respektive styrelse i Lundbergs, Hufvudstaden och Holmen. Riskhanteringen bedrivs enligt den finanspolicy som styrelsen i respektive bolag har fastställt och har det gemensamt att de syftar till en låg risknivå. Hos samtliga tre bolag är riskhanteringen centraliserad till en särskild avdelning. De risker som primärt hanteras är ränte- och refinansieringsrisk kopplad till finansieringen. Hos Holmen hanteras även valuta- och råvarurisker härrörande från rörelsen (transaktionsexponeringar), finansiering och nettoinvesteringar i utlandsverksamhet.

LUNDBERGS

Lundbergs strategi är att skapa en långsiktig värdetillväxt med bibehållen finansiell balans. Den finansiella risken begränsas genom en låg skuldsättningsgrad samt god likvid beredskap. Eftersom verksamheten i Lundbergs till en betydande del består av aktieförvaltning ställs höga krav på en stark finansiell ställning. Den starka finansiella ställningen bekräftas av att kreditratinginstitutet Standard & Poor's för Lundbergs har fastställt en rating på lång sikt till A+/*stable outlook* och på kort sikt till *A-1 respektive K-1*. Den höga ratingen möjliggör billigare finansiering och effektivare tillgång till penning- och obligationsmarknaden.

Finansieringsrisk
Finansieringsrisk är risken för att vid en given tidpunkt inte kunna erhålla nödvändig finansiering för verksamheten.

Lundbergs räntebärande nettoskuld uppgick den 31 december 2011 till 2 760 mnkr (4 242), fördelat på räntebärande skulder och räntebärande pensionsavsättningar 3 500 mnkr (4 447) och räntebärande tillgångar 739 mnkr (205). Den genomsnittliga kapitalbindningstiden var 47 månader (40). Förfallostrukturen på finansiella skulder framgår av tabellen nedan. Utöver upptagna krediter om 3 250 mnkr fanns avtalade långfristiga lånelöften om sammanlagt 1 150 mnkr samt kortfristiga kreditlöften på 100 mnkr med förfall inom 12 månader. Lundbergs har derivatinstrument som redovisas i kategorin finansiella tillgångar och skulder värderade till verkligt värde via resultaträkningen. Säkringsredovisning tillämpas ej. Lundbergs har en avtalad emissionsram avseende företagscertifikat som uppgår till nominellt högst 3 000 mnkr. Per den 31 december 2011 var inget utnyttjat. Lundbergs har även ett outnyttjat svenskt så kallat Medium Term Note-program med ett rambelopp om 2 000 mnkr, vilket ger möjlighet att ge ut obligationer i kronor eller euro till främst svenska placerare.

Finansiella skulder[1], 31 december 2011

Förfalloår	mnkr	Andel, %
2012	878	26
2013	650	19
2017	1 300	38
2019	350	10
2020-	200	6
Totalt	**3 378**	**100**

1) Exklusive derivat om 43 mnkr och pensionsavsättningar om 79 mnkr.

Förfallostruktur avseende odiskonterade belopp framgår av tabellen nedan.

mnkr	2012	2013	2014	2015	2016-
Finansiella skulder					
Derivat	12	24	24	24	49
Övriga finansiella skulder	1 002	720	47	47	1 999
Finansiella tillgångar					
Övriga finansiella tillgångar	739				

Ränterisk
Ränterisk är risken för att finansieringskostnaden påverkas av förändring i marknadsräntan. Lundbergs har låg skuldsättning och således även begränsad ränterisk. Den genomsnittliga räntebindningstiden var 46 månader (39) per den 31 december 2011. Beräknat utifrån räntebindning och nettoskuld per den 31 december 2011 skulle en procentenhets förändring av marknadsräntan påverka 2012 års finansnetto med cirka 3 mnkr. På längre sikt slår ränteförändringen igenom på hela nettoskulden. Räntebindningsstruktur framgår av tabellen nedan.

Räntebindningsstruktur[1], 31 december 2011

Förfalloår	Skulder[2], mnkr	Andel, %	Genomsnittlig effektiv ränta, %
2012	1 028	30	4,0
2013	500	15	4,1
2017	1 300	38	3,7
2019	350	10	4,1
2020-	200	6	4,2
Totalt	**3 378**	**100**	**3,9**

1) Hänsyn tagen till avtalade förlängningar.
2) Exklusive derivat om 43 mnkr och pensionsavsättningar om 79 mnkr.

Kreditrisk
Lundbergs har en begränsad exponering för kreditrisker. I huvudsak hänförs dessa risker till utestående kund-/hyresfordringar. Riskerna begränsas genom ett medvetet urval av kunder med god betalningsförmåga och förskottsfakturering av hyror. Exponering mot enskilda kunder/hyresgäster är begränsad och de tio största kunderna/hyresgästerna utgör sammanlagt 11 procent av fastighetsförvaltningens omsättning. Kreditrisken begränsas även genom att finansiella tillgångar enbart utgörs av instrument med hög kreditvärdighet.

Totala kund-/hyresfordringar uppgår vid årsskiftet till 36 mnkr (7), varav 2 mnkr (1) med förfall över 60 dagar.

Aktierisk
Aktierisk omfattar aktiekursrisk och likviditetsrisk. Med aktiekursrisk avses risken för värdenedgång på grund av förändringar i kurser på aktiemarknaden. Lundbergs har som strategi att inneha större aktieinnehav i ett begränsat antal bolag. Aktiekursrisken begränsas genom att Lundbergs som aktiv och långsiktig ägare påverkar bolagens strategier och beslut. En förändring av aktiekursen med en procentenhet skulle påverka aktieportföljens värde med 113 mnkr.

Likviditetsrisk kan uppkomma om en aktie till exempel är svår att avyttra. Lundbergs portfölj innehåller börsnoterade aktier med god likviditet varför likviditetsrisken är begränsad. Aktieportföljen framgår av not 21 på sidan 56 och uppgår till totalt 11 338 mnkr.

HUFVUDSTADEN
Hufvudstaden är främst exponerad för finansierings- och räntерisker. Hufvudstaden strävar efter att ha en kreditportfölj med spridda kreditförfall, som möjliggör eventuella amorteringar. Upplåning sker normalt med kort räntebindning och för att uppnå önskad räntebindningsstruktur används ränteswappar. Derivatinstrumenten används endast i riskminimerande syfte och skall vara kopplade till en underliggande exponering. För närvarande finns derivatinstrument som redovisas i kategorin finansiella tillgångar och skulder värderade till verkligt värde via resultaträkningen. Säkringsredovisning tillämpas ej.

Hufvudstaden har som målsättning att använda likviditetsöverskott till att amortera befintliga lån. Överskottslikviditet, som inte används till amortering, får endast placeras i instrument med hög likviditet och låg risk.

Finansieringsrisk
Finansieringsrisk utgörs av att svårigheter kan föreligga att erhålla finansiering för verksamheten vid en given tidpunkt. För att minimera kostnaden för Hufvudstadens upplåning och för att säkerställa att finansiering kan erhållas, behöver bolaget ha lånelöften som täcker behovet för omsättning av lån och investeringar.

Hufvudstadens räntebärande nettoskuld uppgick den 31 december 2011 till 4 226 mnkr (3 347), fördelat på räntebärande skulder 4 581 mnkr (3 703) och räntebärande tillgångar 355 mnkr (353). Per den 31 december 2011 fanns lånelöften om 3 000 mnkr varav 2 400 mnkr var utnyttjat. Den genomsnittliga kapitalbindningstiden var 54 månader (43). Förfallostruktur på finansiella skulder framgår av nedanstående.

Finansiella skulder[1], 31 december 2011

Förfalloår	mnkr	Andel, %
2012	265	6
2013	950	22
2016	425	10
2017	2 750	63
Totalt	**4 390**	**100**

1) Exklusive derivat om 184 mnkr och pensionsavsättningar om 8 mnkr.

Förfallostruktur avseende odiskonterade belopp framgår av tabellen nedan.

mnkr	2012	2013	2014	2015	2016-
Finansiella skulder					
Derivat	29	17	15	13	18
Övriga finansiella skulder	385	1 077	116	116	3 354

Ränterisk
Ränterisk avser den resultateffekt som en bestående ränteförändring har på finansnettot. Hufvudstadens finansieringskällor utgörs i huvudsak av eget kapital, kassaflöde från löpande verksamhet, upplåning och lånelöften. Placering av överskottslikviditet görs i finansiella instrument med kort räntebindningstid, vilket begränsar Hufvudstadens exponering för placeringarnas ränterisk.

Upplåningen, som är räntebärande, medför exponering för ränterisk. Hufvudstadens finanspolicy anger ramarna för hur arbetet med hantering av ränterisker skall bedrivas. Ett övergripande mål är att förfallostrukturen på hyresavtalen skall beaktas vid bestämmande av räntebindningstid samt att det finns en avvägning mellan bedömd löpande kostnad för upplåningen och risken att få en signifikant negativ påverkan på resultatet vid en plötslig större ränteförändring. Detta innebär att Hufvudstadens räntebindning för nettoskulden i normalfallet ska vara 12-48 månader. Upplåning görs normalt till rörlig ränta och för att uppnå önskad räntebindningstid används derivatinstrument. Den genomsnittliga räntebindningstiden var 24 månader (31) per den 31 december 2011. En förändring av räntenivån med en procentenhet vid antagande om oförändrad lånevolym och räntebindningstid enligt gällande derivatavtal skulle påverka Hufvudstadens finansnetto 2012 med 14 mnkr. Ränteförändringen skulle samtidigt innebära en värdeförändring i räntederivat med 98 mnkr i resultatet.

Räntebindningsstruktur, 31 december 2011

Förfalloår	Skulder [1], mnkr	Andel, %	Genomsnittlig effektiv ränta, %
2012[2]	2 140	49	3,4
2013	600	14	3,9
2014	200	5	3,6
2015	300	7	3,6
2016	400	9	3,5
2017	750	17	4,8
Totalt	**4 390**	**100**	**3,8**

1) Exklusive derivat om 184 mnkr och pensionsavsättningar om 8 mnkr.
2) Varav 250 mnkr binds i juni 2012 på 5 år.

Kreditrisk

Kreditrisk kan i huvudsak hänföras till utestående kund-/hyresfordringar, likvida medel samt finansiella derivatavtal med positiva värden vilka per årsskiftet hade ett samlat värde om 355 mnkr vilket innebär att Hufvudstaden är begränsat exponerad för kreditrisker.

Förluster på kund-/hyresfordringar uppstår när kunder försätts i konkurs eller av andra skäl inte kan fullfölja sina betalningsåtaganden. Riskerna begränsas genom att Hufvudstaden medvetet väljer kunder med dokumenterad affärskompetens och konkurrenskraftig verksamhet. För att begränsa riskerna kreditkontrolleras kundernas finansiella ställning genom inhämtande av information från olika kreditupplysningsföretag. Normalt krävs även bankgaranti eller borgensförbindelse vid nyuthyrning. Hyror förskottsfaktureras.

Hufvudstadens tio största hyresgäster representerar 24 procent av den totala kontrakterade hyran och den enskilt största kunden utgör 8 procent, vilket innebär att Hufvudstadens exponering mot enskilda kunders kreditrisk är relativt begränsad. Exponeringar avseende finansiella derivatavtal begränsas genom att Hufvudstaden som policy endast ingår sådana avtal med stora finansiella institut med hög rating och där bolaget har långsiktiga relationer. Dessutom finns ramavtal med dessa institut om kvittning av olika derivatavtal, som ytterligare minskar kreditriskexponeringen.

HOLMEN

Holmens syfte är att minimera kapitalkostnaden genom ändamålsenlig finansiering och att effektivt hantera och kontrollera de finansiella riskerna. Holmens strategi anger att bolaget ska ha en stark finansiell ställning som ger finansiell stabilitet och möjlighet att fatta korrekta och långsiktiga affärsbeslut som är relativt oberoende av konjunktur och externa finansieringsmöjligheter. Holmens mål är att skuldsättningsgraden ska vara inom intervallet 0,3-0,8 och anpassningen till detta mål utgör en del av den strategiska planeringen.

Valutarisk

Holmen har en väsentlig del av försäljningsintäkterna i andra valutor än kostnaderna. För att minska resultatpåverkan av förändrade valutakurser säkrar Holmen nettoflödet med valutaterminer. Vid ingången av 2011 hade Holmen valutasäkrat huvuddelen av bedömda betalningsflöden i euro för 2011 samt delar av 2012 medan flödena i pund och dollar delvis var säkrade för 2011. En procentenhets försvagning av kronan jämfört med årsskiftesnivå skulle påverka resultatet 2012 positivt med cirka 50 mnkr jämfört med 2011. Utan hänsyn till valutasäkringar skulle en procentenhets försvagning av kronan gentemot nedan valutor få följande effekt på resultatet.

mnkr	Netto
SEK mot EUR	44
SEK mot USD	10
SEK mot GBP	13
SEK mot övriga valutor	3

Resultatet av valutasäkringar redovisas i rörelseresultatet i takt med att den säkrade posten redovisas och uppgick för 2011 till 570 mnkr (227). Säkringen av bedömda nettoflöden framgår av tabellen nedan.

Transaktionsexponering, 31 december 2011 [1]

		2012			2013		
12 månaders bedömda nettoflöden, mnkr		Säkringar mnkr	kurs[2]	%	Säkringar mnkr	kurs[2]	%
EUR/SEK	4 370	1 300	10,14	30			
USD/SEK	1 050	330	6,83	30			
GBP/SEK	1 310	370	10,67	30			
Övriga/SEK	410						
EUR/GBP	760	570	0,88	75	605	0,87	75

1) Siffrorna i tabellen är avrundade.
2) Kurs avser genomsnittlig säkringskurs.

Marknadsvärdet på utestående transaktionssäkringar uppgick per den 31 december 2011 till 215 mnkr (709). 86 mnkr (98) har redovisats i resultaträkningen 2011 och resterande del i övrigt totalresultat då säkringsredovisning tillämpas, varav 116 mnkr avser 2012 och 13 mnkr 2013. Marknadsvärdet på säkringar av investeringsköp redovisas i övrigt totalresultat fram till förfall då resultatet läggs till anskaffningsvärdet på den anläggningstillgång som har säkrats. Marknadsvärdet för utestående säkringar av investeringsköp uppgick per den 31 december 2011 till -18 mnkr. Under perioden har 31 mnkr påverkat anskaffningsvärden för säkrade poster.

Exponeringen som uppstår då utländska dotterbolags resultat omräknas till svenska kronor säkras normalt inte. Säkring av exponeringen som uppstår när dotterbolagens tillgångar och skulder omräknas till svenska kronor (så kallad equity-hedge) bedöms från fall till fall och görs med utgångspunkt från värdet av nettotillgångarna. Säkring sker med lån i utländsk valuta eller valutaterminer.

Nettotillgångar och equity-hedge, 31 december 2011

	Nettotillgångar, mnkr	Equity-hedge, mnkr
EUR	2 889	2 061
GBP	1 447	
Övriga	23	

Resultatet från equity-hedge uppgick till 31 mnkr (472) under 2011 och redovisas i övrigt totalresultat då säkringsredovisning tillämpas. Omräkningen av utländska nettotillgångar påverkade Holmens egna kapital med 2 mnkr (-654). Marknadsvärdet av utestående equity-hedge uppgick per den 31 december 2011 till 61 mnkr (88), varav 46 mnkr avser lån och 15 mnkr avser finansiella derivat.

Vid en procentenhets försvagning av den svenska kronan skulle eget kapital påverkas med 23 mnkr, inklusive omräkning av utländska dotterbolag och hänsyn tagen till valutasäkringar.

Finansieringsrisk

Holmens finansiering består i huvudsak av banklån, obligationslån och företagscertifikat. Holmens svenska certifikatsprogram har ett rambelopp på 6 000 mnkr. Certifikat med löptider upp till ett år kan utges i både kronor och euro. Holmens så kallade Medium Term Note Program, där obligationer kan utges, har ett rambelopp på 6 000 mnkr. Obligationer med löptider mellan ett och femton år kan utges i både kronor och euro.

Finansiering under året har främst hanterats genom Holmens certifikatsprogram och korta banklån. Per den 31 december 2011 uppgick den kortfristiga upplåningen till 2 822 mnkr. I januari 2011 tecknades ett nytt femårigt kontrakterat kreditlöfte om 400 MEUR (3 600 mnkr) med ett syndikat av tio banker. Utöver detta finns ett bilateralt kreditlöfte om 1 300 mnkr som löper till 2016 samt ytterligare ett om 570 mnkr som löper till 2017. Samtliga kreditlöften var vid årsskiftet outnyttjade.

Den räntebärande nettoskulden uppgick per den 31 december 2011 till 6 259 mnkr (5 772), fördelat på räntebärande skulder och räntebärande pensionsavsättningar 6 499 mnkr (6 227), likvida medel 112 mnkr (193) samt räntebärande tillgångar 128 mnkr (261). Förfallostruktur på finansiella skulder framgår av tabellen nedan.

Standard & Poor's långfristiga kreditrating av Holmen är *BBB* med stabila utsikter. Den kortfristiga ratingen är *A-2/K-2*.

Finansiella skulder, 31 december 2011

Förfalloår	mnkr	Andel, %
2012	2 783	45
2013	2 007	33
2014	502	8
2015	514	8
2016-	336	5
	6 141	**100**

Förfallostruktur avseende odiskonterade belopp framgår av tabellen nedan.

mnkr	2012	2013	2014	2015	2016-
Finansiella skulder					
Derivat	8	25		9	47
Övriga finansiella skulder	3 774	2 034	528	527	311
Finansiella tillgångar					
Derivat	15				
Övriga finansiella tillgångar	128	7	4	8	64

Ränterisk

Räntebindningen på Holmens finansiella tillgångar och skulder är normalt kort. Holmens styrelse kan välja att förlänga räntebindningen i syfte att begränsa effekten av en räntehöjning.

Nettoskuldens räntebindning, valutafördelning samt genomsnittliga ränta för olika bindningstider framgår av tabellen nedan där hänsyn tagits till derivat som påverkar skuldernas valutafördelning och räntebindning. Holmens genomsnittliga upplåningsränta uppgick under 2011 till 4,4 procent. Vid årsskiftet 2011/12 uppgick den genomsnittliga upplåningskostnaden till 4,4 procent, baserat på aktuella marknadsräntor och befintlig räntebindning. En procentenhets ökning av den genomsnittliga marknadsräntan från nivån vid årsskiftet skulle påverka resultatet 2012 med cirka 22 mnkr. I takt med att lån med bunden ränta förfaller ökar exponeringen mot förändringar i marknadsräntor. Utan hänsyn till räntebindning uppgår exponeringen mot en procentenhets förändring i marknadsräntan under 2011 till 63 mnkr. Marknadsvärdet för de instrument som används för att styra räntebindningen uppgick per den 31 december 2011 till -67 mnkr (14) vilket har redovisats i övrigt totalresultat då säkringsredovisning tilllämpas. Detta värde förväntas redovisas i resultaträkningen under 2012 och senare. Med rådande räntesäkringar skulle det egna kapitalet påverkas med 56 mnkr av en procentenhets ökning av marknadsräntorna.

Räntebindningsstruktur, 31 december 2011

	Totalt	- 1 år	1-3 år	3-5 år	5 år -	Övrigt [1]
SEK	5 035	2 315	1 533	500	607	81
EUR	1 595	1 229	48	312		6
GBP	- 340	- 611				271
Övriga valutor	- 31	- 32				1
Totalt	**6 259**	**2 901**	**1 581**	**812**	**607**	**358**
Snittränta, %	4,4	4,3	5,2	3,7	3,8	3,8

1) Avser främst avsättningar för pensioner.

Prisrisk

För att minska exponeringen mot förändringar i elpriset används fysiska leveransavtal med fast pris samt finansiella säkringar. Nettoinköpen av el uppgick under 2011 till 2 913 GWh varav i Sverige cirka 2 556 GWh. Den bedömda nettoförbrukningen av el i Sverige är för 2012 säkrad till 90 procent. För perioden 2013-2015 är 80 procent prissäkrad och 30 procent för 2016-2021. Säkringarna utgörs till övervägande del av fysiska fastprisavtal. Resultatet av finansiella elsäkringar redovisas i resultaträkningen i takt med att de förfaller och uppgick för 2011 till 29 mnkr (-36). Marknadsvärdet på utestående finansiella säkringar uppgick per den 31 december 2011 till 13 mnkr (28), som redovisats i övrigt totalresultat då säkringsredovisning tillämpas, hela beloppet avser 2012. Det egna kapitalet skulle med rådande säkringar påverkas med 0,1 mnkr vid en procentenhets ökning av elpriset. För vissa pappers- och massaprodukter finns en OTC-handel i finansiella kontrakt. Holmen har under året inte handlat med några sådana kontrakt. För övriga insatsvaror är möjligheterna att prissäkra begränsade.

Kreditrisk

Holmens finansiella transaktioner ger upphov till kreditrisker gentemot finansiella motparter. För varje finansiell motpart fastställs en maximal kreditrisk och settlementrisk som följs upp löpande. Per den 31 december 2011 hade Holmen utestående derivatkontrakt med ett nominellt belopp om cirka 8 mdkr och ett marknadsvärde om netto 159 mnkr. Beräknat enligt Finansinspektionens föreskrifter för finansiella institut (FFFS 2007:1) skulle Holmens sammanlagda motpartsrisk i derivatkontrakt uppgå till 778 mnkr per den 31 december 2011. För övriga finansiella tillgångar bedöms den maximala kreditrisken motsvaras av nominellt belopp.

Risken att Holmens kunder inte kommer att fullgöra sina betalningsförpliktelser begränsas genom kreditkontroll, interna kreditlimiter per kund och genom att i vissa fall försäkra kundfordringar mot kreditförluster. Per den 31 december 2011 uppgick kundfordringarna till 2 366 mnkr varav cirka 52 procent var försäkrade mot kreditförluster. Försäljningen till de fem största kunderna utgjorde under 2011 sammanlagt 11 procent av Holmens omsättning. Under året har kreditförluster på kundfordringar i form av avsättningar och nedskrivningar påverkat resultatet med -14 mnkr (-14). Totalt var per den 31 december 2011 kundfordringar om 54 mnkr (35) förfallna till betalning mer än 30 dagar. Efter en individuell bedömning av samtliga kundfordringar har avsättning för befarad kreditförlust om 25 mnkr gjorts. Kreditkvaliteten på de finansiella tillgångar som varken har förfallit eller är nedskrivningsbara bedöms vara god.

ÖVRIG FINANSIELL RISKHANTERING

Försäkringar

Samtliga fastigheter hos Lundbergs och Hufvudstaden är fullvärdeförsäkrade.

Holmen försäkrar sina anläggningar till återanskaffningsvärde mot egendoms- och avbrottsskador. Den egna risken varierar mellan olika anläggningar men uppgår som mest till cirka 30 mnkr för en enskild skada. Holmens skogsinnehav försäkras inte. Arealerna är spridda över stora delar av landet och risken för omfattande samtidiga skador har inte bedömts motivera den kostnad det skulle innebära att försäka skogsinnehavet.

Not 38 - Koncernföretag

Innehav i dotterföretag [1]

Innehav	Säte	Land	Antal andelar 2011-12-31	Andel i procent av kapital [2] 2011	2010
Fastighets AB L E Lundberg	Norrköping	Sverige	250 000	100	100
Byggnads AB L E Lundberg	Norrköping	Sverige	1 000	100	100
Fastighets AB Strömstaden	Norrköping	Sverige	4 587	68	68
L E Lundberg Nordic AB	Stockholm	Sverige	1 251	100	100
Östgöta Holding AB	Stockholm	Sverige	1 000	100	100
Senda i Sverige AB	Stockholm	Sverige	25 000	100	100
L E Lundberg Kapitalförvaltning AB	Stockholm	Sverige	150 000	100	100
Hufvudstaden AB (publ)	Stockholm	Sverige	93 377 680	45,3	45,3
AB Citypalatset	Stockholm	Sverige	1 200	100	100
Fastighetsaktiebolaget Stockholm City	Stockholm	Sverige	7 776	100	100
Hotel Stockholm AB	Stockholm	Sverige	10 000	100	100
Fastighets AB Kåkenhusen	Stockholm	Sverige	50 000	100	
Fastighetsaktiebolaget Medusa	Stockholm	Sverige	300	100	100
Aktiebolaget Hamngatsgaraget	Stockholm	Sverige	3 000	100	100
AB Nordiska Kompaniet	Stockholm	Sverige	19 460 666	100	100
NK Cityfastigheter AB	Stockholm	Sverige	1 680	100	100
NK Concession Aktiebolag	Stockholm	Sverige	1 000	100	100
Parkaden Aktiebolag	Stockholm	Sverige	5 000	100	100
Sigillet Inom Vallgraven 12:2 AB	Stockholm	Sverige	1 000	100	
Holmen AB (publ)	Stockholm	Sverige	26 122 000	31,1	28,0
Holmen Paper AB	Norrköping	Sverige	100	100	100
Iggesund Paperboard AB	Hudiksvall	Sverige	1 000	100	100
Holmen Timber AB	Hudiksvall	Sverige	1 000	100	100
Holmen Skog AB	Örnsköldsvik	Sverige	1 000	100	100
Holmen Energi AB	Örnsköldsvik	Sverige	1 000	100	100
Holmen Energi Elhandel AB	Stockholm	Sverige	1 000	100	100
Holmens Bruk AB	Norrköping	Sverige	49 514 201	100	100
Holmen Försäkring AB	Stockholm	Sverige	10 000	100	100
MoDo Capital AB	Örnsköldsvik	Sverige	1 000	100	100
Holmen S.A.S.	Paris	Frankrike	40 000	100	100
Holmen UK Ltd	Workington	Storbritannien	1 197 100	100	100
Holmen Paper UK Ltd	London	Storbritannien		100	100
Iggesund Paperboard Ltd	Workington	Storbritannien		100	100
Holmen GmbH	Hamburg	Tyskland		100	100
Holmen Suecia Holding S.L.	Madrid	Spanien	9 448 557	100	100
Holmen Paper Madrid S.L.	Madrid	Spanien		100	100
Cartón y Papel Reciclado S.A.	Madrid	Spanien		100	100
Iggesund Paperboard Asia Pte Ltd	Singapore	Singapore	800 000	100	100
Holmen B.V.	Amsterdam	Holland	35	100	100
AS Holmen Mets	Tallin	Estland	500	100	100

1) De mest väsentliga innehaven anges.

2) Andel i kapital och röster beräknas efter avdrag för återköpta aktier. Röstandel överensstämmer med kapitalandel i samtliga fall utom för Hufvudstaden AB (publ) och Holmen AB (publ). För Hufvudstaden uppgår röstandelen per den 31 december till 88,1 procent (88,1) och för Holmen till 61,1 procent (52,0).

Ett antal fusioner och likvidationer har under året genomförts med syfte att förenkla bolagsstrukturen.

Resultaträkning samt
Rapport över totalresultat, moderbolaget

RESULTATRÄKNING, mnkr	Not	2011	2010
Personalkostnader	2	- 16	- 16
Avskrivningar	3	- 1	- 0
Övriga externa kostnader	4	- 15	- 13
Rörelseresultat		**- 32**	**- 29**
Resultat från finansiella poster	5		
Resultat från andelar i koncernföretag		354	505
Resultat från andelar i intresseföretag		2 033	531
Resultat från övriga värdepapper och fordringar som är anläggningstillgångar		952	293
Ränteintäkter		44	7
Räntekostnader och liknande kostnader		- 24	- 14
Resultat efter finansiella poster		**3 327**	**1 293**
Bokslutsdispositioner	6	- 20	- 27
Resultat före skatt		**3 307**	**1 266**
Skatt	7	- 33	- 59
Årets resultat		**3 274**	**1 207**

RAPPORT ÖVER TOTALRESULTAT, mnkr	Not	2011	2010
Årets resultat		**3 274**	**1 207**
Övrigt totalresultat			
Finansiella tillgångar som kan säljas	11		
Årets förändring i verkligt värde		- 3 666	3 229
Överfört till årets resultat vid omklassificering		- 474	
Skatt hänförlig till övrigt totalresultat	7	303	- 303
		- 3 838	**2 926**
Årets totalresultat		**- 564**	**4 133**

Balansräkning, moderbolaget

BALANSRÄKNING, mnkr	Not	2011-12-31	2010-12-31
TILLGÅNGAR			
Anläggningstillgångar			
Materiella anläggningstillgångar	8	**4**	**5**
Finansiella anläggningstillgångar			
Andelar i koncernföretag	9	6 549	5 943
Andelar i intresseföretag	10	1 225	2 058
Andra långfristiga värdepappersinnehav	11	11 338	14 484
Andra långfristiga fordringar	12, 13		1
Summa finansiella anläggningstillgångar		**19 112**	**22 486**
Summa anläggningstillgångar		**19 116**	**22 490**
Omsättningstillgångar			
Kortfristiga fordringar			
Fordringar på koncernföretag	12, 14	360	354
Aktuella skattefordringar		8	
Övriga finansiella fordringar	12	0	
Övriga rörelsefordringar		2	5
Summa kortfristiga fordringar		**370**	**359**
Kassa och bank	12, 15	858	199
Summa omsättningstillgångar		**1 227**	**557**
SUMMA TILLGÅNGAR		**20 343**	**23 048**
EGET KAPITAL OCH SKULDER			
Eget kapital	16		
Bundet eget kapital			
Aktiekapital (124 000 000 aktier)		1 240	621
Reservfond			344
Fritt eget kapital			
Fond för verkligt värde		2 649	6 487
Balanserade vinstmedel		11 784	11 317
Årets resultat		3 274	1 207
Summa eget kapital		**18 947**	**19 976**
Obeskattade reserver	17	**412**	**392**
Avsättningar	18		**303**
Kortfristiga skulder			
Skulder till koncernföretag	12, 14	876	1 745
Övriga finansiella skulder	12, 14	74	568
Aktuella skatteskulder			34
Övriga rörelseskulder	19	34	30
Summa kortfristiga skulder		**984**	**2 377**
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER		**20 343**	**23 048**
STÄLLDA SÄKERHETER OCH EVENTUALFÖRPLIKTELSER	20	**1 014**	**1 209**

Rapport över förändring i eget kapital samt Kassaflödesanalys, moderbolaget

	Bundet eget kapital		Fritt eget kapital			Totalt eget kapital
FÖRÄNDRING I EGET KAPITAL, mnkr	**Aktiekapital**	**Reservfond**	**Fond för verkligt värde**	**Balanserade vinstmedel**	**Årets resultat**	
Ingående eget kapital 2010-01-01	621	344	1 685	11 423	2 173	16 246
Omklassificering			1 876	- 1 876		
Justerat eget kapital 2010-01-01	**621**	**344**	**3 561**	**9 547**	**2 173**	**16 246**
Vinstdisposition				2 173	- 2 173	
Årets totalresultat			2 926		1 207	4 133
Utdelning				- 403		- 403
UTGÅENDE EGET KAPITAL 2010-12-31	**621**	**344**	**6 487**	**11 317**	**1 207**	**19 976**
Vinstdisposition				1 207	- 1 207	
Indragning av återköpta aktier	- 1			1		
Fondemission	620	- 344		- 276		
Årets totalresultat			- 3 838		3 274	- 564
Utdelning				- 465		- 465
UTGÅENDE EGET KAPITAL 2011-12-31	**1 240**		**2 649**	**11 784**	**3 274**	**18 947**

KASSAFLÖDESANALYS, mnkr	Not 15	**2011**	**2010**
Den löpande verksamheten			
Resultat efter finansiella poster		3 327	1 293
Justering för av- och nedskrivning samt reversering		119	15
Justering för realisationsresultat aktieförsäljning		- 2 632	- 439
Betald inkomstskatt		- 77	- 66
Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändringar av rörelsekapital		**737**	**803**
Kassaflöde från förändringar i rörelsekapital			
Förändring av rörelsefordringar		3	- 3
Förändring av rörelseskulder		8	15
KASSAFLÖDE FRÅN DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN		**748**	**816**
Investeringsverksamheten			
Förvärv av materiella anläggningstillgångar			- 1
Förvärv av finansiella tillgångar		- 3 638	- 2 007
Avyttring av finansiella tillgångar		5 383	1 241
KASSAFLÖDE FRÅN INVESTERINGSVERKSAMHETEN		**1 745**	**- 767**
Finansieringsverksamheten			
Upptagna lån			500
Amortering av lån		- 1 369	- 401
Utbetald utdelning		- 465	- 403
KASSAFLÖDE FRÅN FINANSIERINGSVERKSAMHETEN		**- 1 834**	**- 304**
ÅRETS KASSAFLÖDE		**659**	**- 255**
Likvida medel vid årets början		199	454
Likvida medel vid årets slut		**858**	**199**

Noter, moderbolaget

Not 1 - Moderbolagets redovisningsprinciper

Moderbolaget tillämpar samma redovisningsprinciper som koncernen utom i de fall som anges nedan. De skillnader som förekommer mellan moderbolagets och koncernens principer föranleds av begränsningar i möjligheterna att tillämpa IFRS i moderbolaget till följd av ÅRL och Tryggandelagen samt i vissa fall av skatteskäl.

Moderbolaget har upprättat sin årsredovisning enligt Årsredovisningslagen (1995:1554) och Rådet för finansiell rapporterings rekommendation RFR 2 Redovisning för juridisk person (sept 2011). RFR 2 innebär att moderbolaget i årsredovisningen för den juridiska personen ska tillämpa samtliga av EU godkända IFRS och uttalanden så långt detta är möjligt inom ramen för Årsredovisningslagen, Tryggandelagen och med hänsyn till sambandet mellan redovisning och beskattning. Rekommendationen anger vilka undantag från och tillägg till IFRS som ska göras. Vidare har Rådet för finansiell rapporterings utgivna uttalanden gällande för noterade företag tillämpats.

Klassificering och uppställningsformer
Moderbolagets resultaträkning och balansräkning är uppställda enligt årsredovisningslagen, medan rapporten över totalresultat och rapporten över förändringar i eget kapital baseras på IAS 1 Utformning av finansiella rapporter. De skillnader mot koncernens rapporter som gör sig gällande i moderbolagets resultat- och balansräkningar utgörs främst av redovisning av resultat från finansiella poster, anläggningstillgångar, eget kapital samt förekomsten av avsättningar som egen rubrik i balansräkningen.

Väsentliga tillämpade redovisningsprinciper
Reglerna i ÅRL 4 kap §14 a-d om värdering av vissa finansiella instrument till verkligt värde tillämpas. Detta innebär att ”Andra långfristiga värdepappersinnehav” värderas till verkligt värde.

Dotterföretag och intresseföretag
Andelar i dotterföretag och intresseföretag redovisas i moderbolaget enligt anskaffningsvärdemetoden. Detta innebär att transaktionsutgifter inkluderas i det redovisade värdet för innehav i dotterföretag och intresseföretag.

Intäkter
Utdelningsintäkt redovisas när rätten att erhålla betalning bedöms som säker.

Materiella anläggningstillgångar
Materiella anläggningstillgångar redovisas till anskaffningsvärde efter avdrag för ackumulerade avskrivningar och eventuella nedskrivningar.

Låneutgifter
I moderbolaget belastar låneutgifter resultatet under den period till vilken de hänför sig till. Inga låneutgifter aktiveras på tillgångar.

Skatter
I moderbolaget redovisas obeskattade reserver utan uppdelning på eget kapital och uppskjuten skatteskuld, till skillnad mot i koncernen.

Koncernbidrag och aktieägartillskott för juridiska personer
Aktieägartillskott förs direkt mot eget kapital hos mottagaren och aktiveras i aktier och andelar hos givaren. Koncernbidrag, såväl mottagna som lämnade, redovisas i resultaträkningen.

Finansiella garantiavtal
Moderbolagets finansiella garantiavtal består i huvudsak av borgensförbindelser till förmån för dotterföretag. För redovisning av finansiella garantiavtal tillämpar moderbolaget en av Rådet för finansiell rapportering tillåten lättnadsregel jämfört med reglerna i IAS 39.

Anläggningstillgångar som innehas för försäljning
Anläggningstillgångar som innehas för försäljning särredovisas inte i moderbolagets resultat- och balansräkning då moderbolaget följer Årsredovisningslagens uppställningsform för resultat- och balansräkning. Information om anläggningstillgångar som innehas för försäljning lämnas i stället som notupplysning.

Not 2 - Anställda och personalkostnader

Information avseende moderbolagets anställda och personalkostnader återfinns i koncernens not 5.

Pensioner
Bolagets anställda omfattas av ITP-planen. Åtagande för ålderspension och familjepension tryggas dels genom en försäkring i Alecta dels genom inbetalning av premier.

	2011	2010
Kostnader för avgiftsbestämda planer	2	2

I ovanstående kostnad ingår 1 mnkr (2) avseende ITP-plan finansierad i Alecta.

Not 3 - Avskrivningar enligt plan, mnkr

	2011	2010
Maskiner och inventarier	1	0

Not 4 - Arvode och kostnadsersättning till revisorer, mnkr

	2011	2010
Ersättningar till KPMG AB		
Revisionsuppdrag	0,3	0,3
Andra uppdrag	0,2	0,2
	0,5	**0,5**

Not 5 - Finansnetto, mnkr

Resultat från andelar i koncernföretag	2011	2010
Utdelningar	398	471
Koncernbidrag	- 43	33
	354	**505**

Resultat från andelar i intresseföretag	2011	2010
Utdelningar		100
Realisationsresultat	2 625	437
Nedskrivningar [1]	- 592	- 7
	2 033	**531**

Resultat från övriga värdepapper och fordringar som är anläggningstillgångar	2011	2010
Utdelningar	472	292
Realisationsresultat	7	1
Effekt vid omklassificering till intresseföretag [2]	474	
	952	**293**

Ränteintäkter	2011	2010
Ränteintäkter, koncernföretag	8	4
Ränteintäkter, övriga	36	4
	44	**7**

Räntekostnader och liknande kostnader	2011	2010
Räntekostnader, koncernföretag	- 15	- 4
Räntekostnader, övriga	- 9	- 2
Övrigt	- 0	- 8
	- 24	**- 14**

1) Nedskrivning har skett till aktuell börskurs.
2) Se information i not 11.

Not 6 - Bokslutsdispositioner, mnkr

	2011	2010
Skillnad mellan bokförd avskrivning och avskrivning enligt plan, Inventarier	0	- 0
Periodiseringsfond, årets avsättning	- 44	- 75
Periodiseringsfond, årets återföring	24	49
	- 20	**- 27**

Not 7 - Skatt, mnkr

	2011	2010
Aktuell skattekostnad		
Årets skattekostnad	- 35	- 60
Skatt hänförlig till tidigare år	2	0
	- 33	**- 59**

Avstämning av effektiv skatt	2011		2010	
Resultat före skatt		**3 307**		**1 266**
Svensk inkomstskattesats	26%	- 870	26%	- 333
Icke avdragsgilla kostnader	1%	- 32	0%	- 4
Ej skattepliktiga intäkter	- 26%	873	- 22%	280
Schablonränta på periodiseringsfond	0%	- 2	0%	- 2
Skatt hänförlig till tidigare år	- 0%	2	- 0%	0
Övrigt	0%	- 5		
Redovisad effektiv skatt	**1%**	**- 33**	**5%**	**- 59**

	2011			2010		
Skatt hänförlig till övrigt totalresultat	**Före skatt**	**Skatt**	**Efter skatt**	**Före skatt**	**Skatt**	**Efter skatt**
Verkligt värde andelar	- 4 141	303	- 3 838	3 229	- 303	2 926

Not 8 - Materiella anläggningstillgångar, mnkr

Inventarier	2011	2010
Ackumulerade anskaffningsvärden		
Vid årets början	7	6
Årets anskaffningar		1
Årets avyttringar och utrangeringar		- 0
	7	**7**
Ackumulerade avskrivningar enligt plan		
Vid årets början	- 2	- 2
Årets avyttringar och utrangeringar		0
Årets avskrivning enligt plan	- 1	- 0
	- 3	**- 2**
	4	**5**

Not 9 - Andelar i koncernföretag, mnkr

	2011	2010
Ackumulerade anskaffningsvärden		
Vid årets början	5 943	5 950
Årets anskaffningar	606	
Årets avyttringar		- 0
Årets nedskrivningar m m		- 7
	6 549	**5 943**

Specifikation av direkta innehav av andelar i dotterföretag	Org nr	Säte	Antal andelar 2011-12-31	Andel i procent [1] 2011	Andel i procent [1] 2010	Verkligt värde 2011-12-31	Redovisat värde 2011	Redovisat värde 2010
Fastighets AB L E Lundberg	556049-0483	Norrköping	250 000	100	100		165	165
L E Lundberg Kapitalförvaltning AB	556188-2290	Stockholm	150 000	100	100		15	15
Holmen AB (publ)	556001-3301	Stockholm	26 122 000	31,1 (61,1)	28,0 (52,0)	5 184	3 539	2 933
Hufvudstaden AB (publ)	556012-8240	Stockholm	93 377 680	45,3 (88,1)	45,3 (88,1)	7 118	2 830	2 830
Övriga direkta innehav							0	0
							6 549	**5 943**
Indirekt ägda dotterföretag (större innehav)								
Ägda av Holmen AB (publ)								
Holmens Bruk AB	556002-0264	Norrköping	49 514 201	100	100			
Holmen Suecia Holding S.L., Spanien		Madrid	9 448 557	100	100			
Holmen UK Ltd, Storbritannien		Workington	1 197 100	100	100			
Ägda av Hufvudstaden AB (publ)								
AB Citypalatset	556034-7246	Stockholm	1 200	100	100			
AB Nordiska kompaniet	556008-6281	Stockholm	19 460 666	100	100			

1) Andel i kapital och röster beräknas efter avdrag av återköpta aktier. Röstandel anges i parentes till höger om kapitalandel i de fall den ej överensstämmer med kapitalandel.

Not 10 - Andelar i intresseföretag, mnkr

	2011	2010
Vid årets början	2 058	2 833
Omklassificering [1]	1 724	
Förvärv	179	
Avyttring	- 2 144	- 775
Nedskrivning	- 592	
	1 225	**2 058**

Specifikation av andelar i intresseföretag	Org nr	Säte	Antal andelar 2011-12-31	Andel i procent [2] 2011	Andel i procent [2] 2010	Verkligt värde 2011-12-31	Redovisat värde 2011	Redovisat värde 2010
Cardo AB (publ)	556026-8517	Malmö			41,3			2 058
Husqvarna AB (publ)	556000-5331	Jönköping	38 690 000	6,8 (22,0)		1 225	1 225	
							1 225	**2 058**

1) Under 2011 har aktier i Husqvarna AB förvärvats i sådan omfattning att innehavet omklassificerats till intresseföretag.

2) Andel i kapital och röster beräknas efter avdrag av återköpta aktier. Röstandel anges i parentes till höger om kapitalandel i de fall den ej överensstämmer med kapitalandel. För mer information om moderbolagets intresseföretag se not 20 i koncernen.

Not 11 - Andra långfristiga värdepappersinnehav, mnkr

	2011	2010
Ackumulerade värden		
Vid årets början	14 836	9 836
Inköp	2 852	2 006
Försäljningar m m	- 705	- 27
Omklassificering [1]	- 2 185	
Årets värdeförändringar	- 3 153	3 020
	11 645	**14 836**
Ackumulerade nedskrivningar		
Vid årets början	- 352	- 561
Omklassificering [1]	462	
Försäljningar m m	97	
Årets nedskrivningar	- 514	
Årets reverseringar		209
	- 307	**- 352**
	11 338	**14 484**

Värdepappersinnehav som värderas till verkligt värde

	2011	2010
Anskaffningsvärde börsnoterade innehav		
Vid årets början	10 034	8 054
Inköp	2 852	2 006
Omklassificering [1]	- 2 185	
Försäljningar m m	- 608	- 27
	10 093	**10 034**
Förändringar i verkligt värde via resultaträkningen		
Vid årets början	- 2 339	- 2 339
Omklassificering [1]	462	
Effekt vid omklassificering till intresseföretag [1]	474	
Nedskrivningar	- 1	
	- 1 404	**- 2 339**
Förändringar i verkligt värde via övrigt totalresultat		
Vid årets början	6 790	3 561
Effekt vid omklassificering till intresseföretag [1]	- 474	
Värdeförändringar	- 3 666	3 229
	2 649	**6 790**
	11 338	**14 484**

1) Under 2011 har aktier i Husqvarna AB förvärvats i sådan omfattning att röstandelen uppgår till mer än 20 procent vilket medfört att investeringen från och med den 27 maj klassificeras som intresseföretag. Reversering av gjorda nedskrivningar avseende Husqvarna har tidigare redovisats i eget kapital. Till följd av att Husqvarna redovisas som intresseföretag har gjorda reverseringar om 474 mnkr återförts över resultatet.

	Andel 2011-12-31 i procent av			
Specifikation av innehav [1]	**kapital**	**röster**	**2011**	**2010**
Handelsbanken A	2,0	2,0	2 263	2 686
Husqvarna A				1 543
Husqvarna B				129
Industrivärden A	12,9	17,8	4 358	5 635
Indutrade	13,8	13,8	1 007	1 276
Sandvik	2,3	2,3	2 322	3 081
Skanska A [2]	2,8	11,1	756	
Skanska B [2]			633	133
Övriga				0
			11 338	**14 484**

1) Tillgångarna har värderats till verkligt värde enligt aktuell börskurs.
2) Andel av kapital och röster anges gemensamt för innehaven i Skanska.

Not 12 - Finansiella instrument, mnkr

2011	Finansiella tillgångar som kan säljas	Kund- och låneford-ringar	Övriga skulder	Summa redovisat värde
Finansiella instrument som ingår i den finansiella nettoskulden				
Kortfristiga finansiella fordringar				
Fordringar på koncernföretag		360		360
Övriga finansiella fordringar		0		0
		360		**360**
Likvida medel				
Banktillgodohavanden		858		858
		858		**858**
Kortfristiga skulder				
Skulder till koncernföretag			876	876
Övriga finansiella skulder			74	74
			950	**950**
Finansiella instrument som inte ingår i den finansiella nettoskulden				
Finansiella placeringar	11 338			11 338
Leverantörsskulder			1	1

2010	Finansiella tillgångar som kan säljas	Kund- och låneford-ringar	Övriga skulder	Summa redovisat värde
Finansiella instrument som ingår i den finansiella nettoskulden				
Andra långfristiga fordringar				
Övriga finansiella fordringar		1		1
		1		**1**
Kortfristiga finansiella fordringar				
Fordringar på koncernföretag		354		354
		354		**354**
Likvida medel				
Banktillgodohavanden		199		199
		199		**199**
Kortfristiga skulder				
Skulder till koncernföretag			1 745	1 745
Övriga finansiella skulder			568	568
			2 313	**2 313**
Finansiella instrument som inte ingår i den finansiella nettoskulden				
Finansiella placeringar	14 484			14 484
Kundfordringar		0		0
Leverantörsskulder			1	1

Verkligt värde överensstämmer med redovisat värde. Värdering av finansiella placeringar (aktier) som har värderats till verkligt värde i balansräkningen baseras på noterade priser för likadana instrument vilket innebär att de är hänförliga till nivå ett enligt IFRS 7.

Not 13 - Andra långfristiga fordringar, mnkr

Långfristiga fordringar	2011	2010
Reversfordringar		1
Övriga fordringar		0
		1

Ackumulerade anskaffningsvärden	2011	2010
Vid årets början	1	0
Tillkommande fordringar		1
Reglerade fordringar	- 1	
	0	**1**
Ackumulerade nedskrivningar		
Vid årets början	- 0	- 0
	- 0	**- 0**
		1

Not 14 - Närstående, mnkr

2011	Dotter-företag	Nyckelpersoner i ledande ställning	Andra närstående
Försäljning till närstående		10	0
Erhållen ränta från närstående	8		
Erlagd ränta till närstående	15	1	0
Skuld till närstående, 31 december	876	55	10
Fordran på närstående, 31 december	360		

2010	Dotter-företag	Nyckelpersoner i ledande ställning	Andra närstående
Försäljning till närstående		10	0
Erhållen ränta från närstående	4		
Erlagd ränta till närstående	4	0	0
Skuld till närstående, 31 december	1 745	53	8
Fordran på närstående, 31 december	354		

Transaktioner med närstående är prissatta på marknadsmässiga villkor.

Nyckelpersoner i ledande ställning
Fredrik Lundberg med maka innehar direkt och indirekt via det helägda bolaget Byggnads AB Karlsson & Wingesjö (inklusive dotterbolag) 89,7 procent av rösterna och 53,8 procent av kapitalet i L E Lundbergföretagen AB (publ). Fredrik Lundberg är VD och styrelseledamot i bolaget och har under året erhållit 1,5 mnkr (1,5) i lön. Ingen rörlig eller annan typ av ersättning har erhållits.

De sammanlagda ersättningarna ingår i personalkostnader i koncernens not 5.

Not 15 - Kassaflödesanalys, mnkr

Kassaflödesanalysen upprättas enligt den indirekta metoden. Det redovisade kassaflödet omfattar endast transaktioner som medför in- och utbetalningar.

Räntor och erhållen utdelning	2011	2010
Erhållna räntor	44	7
Erlagda räntor	- 23	- 4
Erhållen utdelning	869	864
	891	**867**

Kassa och bank [1]	2011	2010
Banktillgodohavande	736	194
Tillgodohavande checkräkningskonto	121	5
	858	**199**

1) Beviljad checkräkningskredit uppgår till 100 mnkr (100).

Under certifikatsprogram lånades det kortfristigt sammanlagt 1 650 mnkr (500) uppdelat på olika lån och återbetalades 2 150 mnkr (-).

Not 16 - Eget kapital

Under 2011 har beslutad fondemission 1:1 och beslutad minskning av bolagets aktiekapital genom indragning av återköpta aktier genomförts. För genomförande av fondemissionen nyttjades 344 mnkr av reservfonden och 276 mnkr av balanserade vinstmedel.

Fritt eget kapital
Fond för verkligt värde, balanserade vinstmedel och årets resultat utgör fritt eget kapital, det vill säga det belopp som finns tillgängligt för utdelning till aktieägarna.

Fond för verkligt värde
Företaget tillämpar ÅRLs regler avseende värdering av finansiella instrument till verkliga värden enligt 4 kap §14 a-d. Fond för verkligt värde inkluderar den ackumulerade nettoförändringen av verkligt värde på finansiella tillgångar som kan säljas fram till dess att tillgången bokas bort från balansräkningen.

Fond för verkligt värde, mnkr	2011	2010
Enligt årsredovisning 2010		1 685
Omklassificering		1 876
Justerat ingående värde	**6 487**	**3 561**
Värdeförändringar	- 4 141	3 229
Skatt hänförlig till årets värdeförändring	303	- 303
	2 649	**6 487**

Balanserade vinstmedel
Utgörs av föregående års balanserade vinstmedel och resultat efter att vinstutdelning lämnats.

Övrig information återfinns i koncernens not 28.

Not 17 - Obeskattade reserver, mnkr

	2011	2010
Inventarier		
Vid årets början	1	0
Årets avskrivningar utöver plan	- 0	0
	0	**1**
Periodiseringsfonder		
Avsatt vid taxering 2006		24
Avsatt vid taxering 2007	41	41
Avsatt vid taxering 2008	68	68
Avsatt vid taxering 2009	75	75
Avsatt vid taxering 2010	108	108
Avsatt vid taxering 2011	75	75
Avsatt vid taxering 2012	44	
	412	**391**
	412	**392**

Av obeskattade reserver utgör 108 mnkr (103) uppskjuten skatt.

Not 18 - Avsättningar, mnkr

Avsättningar för skatter	2011	2010
Värdepappersinnehav som värderas till verkligt värde		
Vid årets början	303	
Avsättningar under året		303
Upplösningar under året	- 303	
		303

Not 19 - Övriga rörelseskulder, mnkr

	2011	2010
Leverantörsskulder	1	1
Övriga skulder	24	13
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	9	16
	34	**30**

Not 20 - Ställda säkerheter och eventualförpliktelser, mnkr

Inga ställda säkerheter finns.

Eventualförpliktelser	2011	2010
Ansvarsförbindelser till förmån för dotterföretag	1 014	1 209

Förslag till vinstdisposition

Styrelsen föreslår att de till årsstämmans förfogande stående vinstmedlen, 17 707 mnkr (17 706 910 207 kronor) disponeras enligt nedan:

Till aktieägarna utdelas 4:00 kronor per aktie	496 mnkr
I ny räkning överföres	17 211 mnkr
	17 707 mnkr

I bolaget finns 124 000 000 registrerade aktier. Summan av ovan föreslagen utdelning om 496 mnkr kan komma att ändras om antalet återköpta egna aktier förändras innan avstämningsdag för utdelning.

Motiverat yttrande avseende vinstutdelningsförslaget kommer att finnas på bolagets hemsida www.lundbergforetagen.se senast tre veckor före årsstämman. Yttrandet kan också erhållas från bolaget på begäran.

Styrelsen och verkställande direktören anser att årsredovisningen har upprättats i enlighet med god redovisningssed i Sverige och koncernredovisningen har upprättats i enlighet med de internationella redovisningsstandarder som avses i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1606/2002 av den 19 juli 2002 om tillämpning av internationella redovisningsstandarder. Årsredovisningen respektive koncernredovisningen ger en rättvisande bild av moderbolagets och koncernens ställning och resultat. Förvaltningsberättelsen för moderbolaget respektive koncernen ger en rättvisande översikt över utvecklingen av moderbolagets och koncernens verksamhet, ställning och resultat samt beskriver väsentliga risker och osäkerhetsfaktorer som moderbolaget och de företag som ingår i koncernen står inför.

Årsredovisningen och koncernredovisningen har, som framgår ovan, godkänts för utfärdande av styrelsen och verkställande direktören den 23 februari 2012. Koncernens resultat- och balansräkning och moderbolagets resultat- och balansräkning blir föremål för fastställelse på årsstämman den 12 april 2012. Som avstämningsdag för utdelning föreslås tisdagen den 17 april 2012. Beslutar stämman enligt förslaget beräknas utdelningen utsändas av Euroclear Sweden AB fredagen den 20 april 2012.

Stockholm den 23 februari 2012

Mats Guldbrand
Ordförande

Carl Bennet
Styrelseledamot

Gunilla Berg
Styrelseledamot

Louise Lindh
Styrelseledamot

Katarina Martinson
Styrelseledamot

Sten Peterson
Styrelseledamot

Christer Zetterberg
Styrelseledamot

Fredrik Lundberg
Verkställande direktör
Styrelseledamot

Vår revisionsberättelse har lämnats den 29 februari 2012

KPMG AB

George Pettersson
Auktoriserad revisor
Huvudansvarig revisor

Kjell Bidenäs
Auktoriserad revisor

Revisionsberättelse

Till årsstämman i L E Lundbergföretagen AB (publ), org nr 556056-8817

Rapport om årsredovisningen och koncernredovisningen
Vi har reviderat årsredovisningen och koncernredovisningen för L E Lundbergföretagen AB (publ) för år 2011. Bolagets årsredovisning och koncernredovisning ingår i den tryckta versionen av detta dokument på sidorna 29-76.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar för årsredovisningen och koncernredovisningen
Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för att upprätta en årsredovisning som ger en rättvisande bild enligt årsredovisningslagen och en koncernredovisning som ger en rättvisande bild enligt internationella redovisningsstandarder, såsom de antagits av EU, och årsredovisningslagen, och för den interna kontroll som styrelsen och verkställande direktören bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning och koncernredovisning som inte innehåller väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel.

Revisorns ansvar
Vårt ansvar är att uttala oss om årsredovisningen och koncernredovisningen på grundval av vår revision. Vi har utfört revisionen enligt International Standards on Auditing och god revisionssed i Sverige. Dessa standarder kräver att vi följer yrkesetiska krav samt planerar och utför revisionen för att uppnå rimlig säkerhet att årsredovisningen och koncernredovisningen inte innehåller väsentliga felaktigheter.

En revision innefattar att genom olika åtgärder inhämta revisionsbevis om belopp och annan information i årsredovisningen och koncernredovisningen. Revisorn väljer vilka åtgärder som ska utföras, bland annat genom att bedöma riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningen och koncernredovisningen, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel. Vid denna riskbedömning beaktar revisorn de delar av den interna kontrollen som är relevanta för hur företaget upprättar årsredovisningen och koncernredovisningen för att ge en rättvisande bild i syfte att utforma granskningsåtgärder som är ändamålsenliga med hänsyn till omständigheterna, men inte i syfte att göra ett uttalande om effektiviteten i bolagets interna kontroll. En revision innefattar också en utvärdering av ändamålsenligheten i de redovisningsprinciper som har använts och av rimligheten i styrelsens och verkställande direktörens uppskattningar i redovisningen, liksom en utvärdering av den övergripande presentationen i årsredovisningen och koncernredovisningen.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Uttalanden
Enligt vår uppfattning har årsredovisningen upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av moderbolagets finansiella ställning per den 31 december 2011 och av dess finansiella resultat och kassaflöden för året enligt årsredovisningslagen, och koncernredovisningen har upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av koncernens finansiella ställning per den 31 december 2011 och av dess resultat och kassaflöden enligt internationella redovisningsstandarder, såsom de antagits av EU, och årsredovisningslagen. En bolagsstyrningsrapport har upprättats. Förvaltningsberättelsen och bolagsstyrningsrapporten är förenliga med årsredovisningens och koncernredovisningens övriga delar.

Vi tillstyrker därför att årsstämman fastställer resultaträkningen och balansräkningen för moderbolaget och koncernen.

Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar
Utöver vår revision av årsredovisningen och koncernredovisningen har vi även reviderat förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust samt styrelsens och verkställande direktörens förvaltning för L E Lundbergföretagen AB (publ) för år 2011.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar
Det är styrelsen som har ansvaret för förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust, och det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för förvaltningen enligt aktiebolagslagen.

Revisorns ansvar
Vårt ansvar är att med rimlig säkerhet uttala oss om förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust och om förvaltningen på grundval av vår revision. Vi har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige.

Som underlag för vårt uttalande om styrelsens förslag till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust har vi granskat styrelsens motiverade yttrande samt ett urval av underlagen för detta för att kunna bedöma om förslaget är förenligt med aktiebolagslagen.

Som underlag för vårt uttalande om ansvarsfrihet har vi utöver vår revision av årsredovisningen och koncernredovisningen granskat väsentliga beslut, åtgärder och förhållanden i bolaget för att kunna bedöma om någon styrelseledamot eller verkställande direktören är ersättningsskyldig mot bolaget. Vi har även granskat om någon styrelseledamot eller verkställande direktören på annat sätt har handlat i strid med aktiebolagslagen, årsredovisningslagen eller bolagsordningen.

Vi anser att de revisionsbevis vi inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Uttalanden
Vi tillstyrker att årsstämman disponerar vinsten enligt förslaget i förvaltningsberättelsen och beviljar styrelsens ledamöter och verkställande direktören ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Stockholm den 29 februari 2012

KPMG AB

George Pettersson
Auktoriserad revisor
Huvudansvarig revisor

Kjell Bidenäs
Auktoriserad revisor

Styrelsen

Mats Guldbrand
Född 1945
Civ ekon
Styrelsens ordförande
Invald i styrelsen 2008
Styrelseledamot i Procordias Pensionsstiftelse II, Stiftelsen Konung Gustav V:s 80-årsfond och Lönnbacken Fastigheter AB
Antal aktier: 68 200

Gunilla Berg
Född 1960
Civ ekon
Invald i styrelsen 2004
Vice VD och CFO Teracom Group
Styrelseledamot i Alfa Laval
Antal aktier: 600

Carl Bennet
Född 1951
Civ ekon, tekn dr h c
Invald i styrelsen 2009
Styrelseordförande i Getinge, Elanders och Lifco
Ordförande i Göteborgs Universitet
Styrelseledamot i Holmen
Antal aktier: 200 000

Christer Zetterberg
Född 1941
Civ ekon
Invald i styrelsen 1990
Styrelseordförande i Boo Forssjö AB och Ericsbergs Fideikommiss AB
Styrelseledamot i Camfil AB, Svensk Bilprovning AB och Swede Ship Marine AB
Medlem i IVA Kungliga Ingenjörsvetenskapsakademien
Antal aktier: 5 000

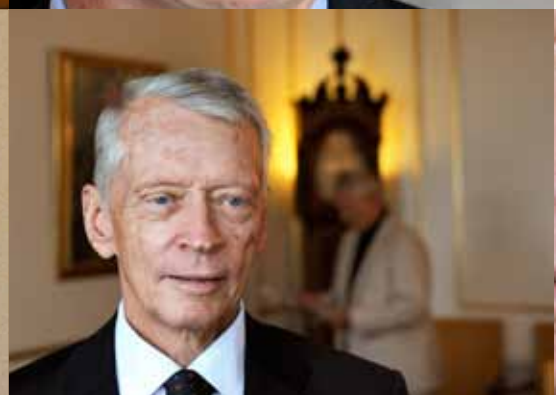

Fredrik Lundberg
Född 1951
Civ ing, civ ekon, ekon dr h c, tekn dr h c
VD i L E Lundbergföretagen AB
Invald i styrelsen 1975
Styrelseordförande i Holmen
och Hufvudstaden
Vice ordförande i Handelsbanken
Styrelseledamot i Industrivärden,
Sandvik och Skanska
Antal aktier (inklusive bolag): 66 158 000

Katarina Martinson
Född 1981
Civ ekon
Invald i styrelsen 2009
Styrelseledamot i Fastighets AB L E Lundberg
Antal aktier: 9 338 602

Louise Lindh
Född 1979
Civ ekon
Invald i styrelsen 2010
Vice VD i Fastighets AB L E Lundberg
Styrelseledamot i Holmen, Hufvudstaden
och Fastighets AB L E Lundberg,.
Antal aktier: 9 338 602

Sten Peterson
Född 1956
Civ ing
Invald i styrelsen 2001
VD i Byggnads AB Karlsson & Wingesjö
Styrelseledamot i Hufvudstaden och
Fastighets AB L E Lundberg
Antal aktier: 28 000

Revisorer **KPMG AB**, vald 2011. Huvudansvarig revisor **George Pettersson**, auktoriserad revisor. Född 1964. **Kjell Bidenäs**, auktoriserad revisor. Född 1960.

Ledande befattningshavare
L E Lundbergföretagen AB

Fredrik Lundberg >
Född 1951, anställd 1977
VD
Antal aktier (inklusive bolag): 66 158 000

Ulf Lundahl >
Född 1952, anställd 2004
Vice VD, VDs ställföreträdare
Antal aktier: 28 000

< **Claes Boustedt**
Född 1962, anställd 1991
Vice VD, VD i L E Lundberg Kapitalförvaltning AB
Antal aktier: 10 000

Lars Johansson >
Född 1966, anställd 1991
Chef administration, ekonomi och finans

Ledande befattningshavare Fastighets AB L E Lundberg

Peter Whass >
Född 1954, anställd 1989
VD
Antal köpoptioner: 40 000

Louise Lindh >>
Född 1979, anställd 2005
Vice VD, Regionchef Stockholm
Antal aktier: 9 338 602

< Kjell Johansson
Född 1957, anställd 2006
Regionchef Göteborg
Antal aktier: 2 665

Johan Ladenberg >
Född 1966, anställd 2005
Chef hyres- och fastighetsadministration
Antal aktier: 525

<< Peter Lundgren
Född 1970, anställd 1994
Regionchef Väst
Antal aktier: 600

< Pernilla Cronerud
Född 1968, anställd 1999
Ekonomichef
Koncernredovisningschef i L E Lundbergföretagen AB

Henrik Landelius >
Född 1975, anställd 2011
Chef projektutveckling
Antal aktier: 125

Roger Ekström >>
Född 1961, anställd 2001
Vice VD, Regionchef Öst
Informationschef i L E Lundbergföretagen AB
Antal köpoptioner: 40 000

Årsstämma och Rapporter

Information om Årsstämma

L E Lundbergföretagens årsstämma 2012 hålls torsdagen den 12 april kl. 14.00 på Grand Hôtel, Stallgatan 6, Stockholm.

Deltagande i stämman

Aktieägare som vill delta i årsstämman skall dels vara införd i den av Euroclear Sweden AB förda aktieboken per onsdagen den 4 april 2012 dels anmäla sitt deltagande till årsstämman senast onsdagen den 4 april 2012.

Anmälan skall ske antingen:

- per post under adress L E Lundbergföretagen AB, 601 85 Norrköping
- per telefon 011-21 65 00
- per fax 011-21 65 65 eller
- per e-post till mia.anttonen@lundbergs.se varvid erfordras bolagets e-postbekräftelse på att anmälan mottagits.

Vid anmälan skall uppges namn, adress, telefon, personnummer/organisationsnummer, antal aktier samt antal biträden. Sker deltagande med stöd av fullmakt bör fullmakten insändas i original i samband med anmälan. Fullmaktsformulär hålls tillgängligt hos bolaget och på bolagets hemsida www.lundbergforetagen.se.

Aktieägare, som genom banks notariatavdelning eller enskild fondhandlare låtit förvaltarregistrera sina aktier, måste – för att kunna utöva rösträtt på årsstämman – tillfälligt inregistrera aktierna i eget namn. Sådan inregistrering skall vara verkställd onsdagen den 4 april 2012. Detta innebär att aktieägare i god tid före denna dag, måste lämna förvaltaren meddelande om den önskade åtgärden.

Utdelning

Styrelsen föreslår årsstämman en utdelning för verksamhetsåret 2011 om 4:00 kronor per aktie. Som avstämningsdag föreslår styrelsen tisdagen den 17 april 2012. Beslutar stämman enligt förslaget beräknas utdelningen komma att utsändas av Euroclear Sweden AB fredagen den 20 april 2012.

Ekonomisk information

Följande ekonomiska rapporter publiceras på svenska och engelska på vår hemsida www.lundbergforetagen.se

24 maj 2012	Delårsrapport januari – mars 2012
29 augusti 2012	Delårsrapport januari – juni 2012
28 november 2012	Delårsrapport januari – september 2012
Februari 2013	Bokslutskommuniké för 2012

Årsredovisning sänds ut till aktieägare som har anmält att de vill ha denna. Anmälan görs enklast på www.lundbergforetagen.se under rubriken Investor Relations/Aktieägarservice.

Adresser

L E Lundbergföretagen AB (publ)

Org nr 556056-8817
Säte Stockholm
Box 14048, 104 40 Stockholm
Besöksadress Hovslagargatan 5 B
Tel 08-463 06 00
E-post information@lundbergs.se
www.lundbergforetagen.se

Fastighets AB L E Lundberg

Org nr 556049-0483
601 85 Norrköping
Besöksadress S:t Persgatan 105
Tel 011-21 65 00
E-post info@lundbergs.se
www.lundbergs.se

www.lundbergforetagen.se

På hemsidan finns, förutom allmän information om företaget, finansiell information och aktuell aktiekurs.

Form och produktion: Anfang Reklambyrå, Norrköping
Text: Lundbergs
Repro: Skånsk Repro
Tryck: DanagårdLITHO
Omslag: Invercote Creato 300 g. Inlaga: Multiart Silk 150 g och Multi Design Original white 130 g
Foto: Rolf Andersson, Jäger Arén, Göran Billeson, Husqvarna, Jörgen Lorentzon, M&F Foto, Pär Olsson, Sandvik, Skanska, Q Image
Tryckdatum: 2012-03-09